

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr _____/2011
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie z dnia __.__.2011 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIEJSKA GÓRKA

część „A”

UWARUNKOWANIA – DIAGNOZA STANU GMINY

tekst ujednolicony

2011 rok

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM (2001r.) oraz ZMIANY STUDIUM (2007r.)

Główny projektant - prowadzący:	mgr inż. arch. MARIA PIEROŻYŃSKA upr. do proj. w planowaniu przestrzennym Nr ew. 69/87
Zagadnienia społeczno - ekonomiczne: Zagadnienia historyczno - kulturowe i krajobrazowe:	KRYSTYNA DUDZIAK mgr inż. arch. MARIA PIEROŻYŃSKA tech. ELEONORA GAMBAL mgr ANDRZEJ RYBCZYŃSKI tech. MARIA KOZYRA inż. EDWARD ŁUKANIUK tech. URSZULA STROŻYK
Środowisko przyrodnicze: Infrastruktura techniczna: Rolnictwo: Komunikacja: Współpraca techniczna:	 tech. ELEONORA GAMBAL tech. DANUTA LECIEJEWSKA MONIKA PIEROŻYŃSKA

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM (2011r.)

Główny projektant – prowadzący:	dr inż. arch. TOMASZ SŁAWIŃSKI uprawnienia do proj. w planowaniu przestrzennym Nr ewid. 1291/92; Członkostwo Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie nr 192
Zespół projektowy:	mgr inż. MARTA TARNACKA mgr inż. MARZENA WRZESIŃSKA ANNA KUBIAK
Analiza krajobrazowo-widokowa:	Prof. nadzw. dr hab. inż. arch. ZBIGNIEW MYCZKOWSKI dr inż. arch. URSZULA FORCZEK-BRATANIEC mgr hist. ROMAN MARCINEK mgr archeol. JACEK NOWAKOWSKI dypl. arch. kraj. PAULINA NOSALSKA
Prognoza emisji hałasu do środowiska:	dr JACEK NURZYŃSKI
Środowisko przyrodnicze:	mgr JACEK WIERZCHOWSKI mgr WOJCIECH ZACZKIEWICZ

Metoda opracowania oraz zapisu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejska Górka podlega ochronie prawnej z tytułu prawa autorskiego. kopiowanie i rozpowszechnianie bez zgody Zarządu Miejskiego zabronione.

OPRACOWANIE ZAWIERA:

Załącznik nr 1:

Część „A” UWARUNKOWANIA – diagnoza stanu gminy

Część „B” KIERUNKI - polityka przestrzenna

Załącznik nr 2:

Rysunek zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejska Górka

Skala 1:10 000 (wydruk w skali 1: 20 000)

CZĘŚĆ „A”

SPIS TREŚCI

Podstawowe informacje o gminie	10
Obszar opracowania	10
Podstawa opracowania	10
Zakres opracowania	11
Przedmiot studium	11
Zadania studium	12

I. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO - EKONOMICZNE. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE I GMINIE	14
2. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY	32
3. SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY	33
3.1. Zaludnienie obszaru.....	33
3.2. Struktura wieku ludności.....	34
3.3. Ruch naturalny ludności.....	36
3.4. Sieć osadnicza.....	38
3.5. Hierarchia sieci - powiązania wewnętrzne.....	43
3.6. Rynek pracy.....	46
3.6.1. Zatrudnienie na terenie gminy	46
3.6.2. Bezrobocie	46
3.7. Mieszkalnictwo.....	47
4. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	49

5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	50
5.1. Oświata i wychowanie.....	50
5.2. Kultura.....	54
5.3. Ochrona zdrowia.....	55
5.4. Handel.....	56
5.5. Gastronomia.....	57
5.6. Łączność.....	57
5.7. Sport.....	57
5.8. Zieleń.....	58
5.9. Usługi inne.....	59
6. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z OCENY STANU ISTNIEJĄCEGO.....	60
6.1. Demografia.....	60
6.2. Rynek pracy.....	61
6.3. Mieszkalnictwo.....	61
6.4. Działalność gospodarcza.....	61
6.5. Usługi.....	61
 II. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	63
1.1. Położenie i rzeźba terenu.....	63
1.2. Budowa geologiczna.....	64
1.3. Surowce mineralne.....	65
1.4. Wody powierzchniowe.....	66
1.5. Wody podziemne.....	67
1.6. Gleby.....	68
1.7. Szata roślinna.....	69
1.8. Świat zwierzęcy.....	69
1.9. Klimat.....	70
2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	71
2.1. Zanieczyszczenia, zagrożenia i zniszczenia środowiska.....	72
2.2. Tereny wymagające rekultywacji i rewitalizacji.....	75
2.3. Identyfikacja konfliktów i obszarów konfliktowych.....	75
3. OBSZARY I OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE.....	76
4. STRUKTURA PRZYRODNICZO-FUNKCJONALNA GMINY.....	78
5. PODSUMOWANIE.....	80
5.1. Powiązania zewnętrzne.....	80
5.2. Możliwości rozwojowe gminy (walory i słabości środowiska).....	81
5.3. Problemy do rozwiązania.....	82

III. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNO - KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE

1. MIASTO MIEJSKA GÓRKA.....	84
1.1. Położenie i zabudowa miasta.....	84
1.2. Obiekty zabytkowe.....	84
1.3. Strefy ochrony konserwatorskiej.....	86
2. GMINA - CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH WSI W NASTĘPUJĄCYM UKŁADZIE:	
2.1. Zabudowa wsi	86
2.2. Obiekty zabytkowe	
2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej	
2.4. Obiekty dysharmoniczne	
Dąbrowa	87
Dłoń	87
Gostkowo	88
Karolinki	89
Kończkowice.....	90
Konary.....	90
Niemarzyn.....	91
Oczkowice.....	91
Piaski.....	92
Roszkowo.....	93
Roszkówko.....	93
Rozstępniewo.....	94
Rzyczkowo.....	94
Sobiałkowo.....	94
Woszczkowo.....	95
Zakrzewo.....	96
3. UWARUNKOWANIA - WNIOSKI OGÓLNE DOTYCZĄCE CAŁEJ GMINY.....	96
3.1. Stan techniczny zabytków	96
3.2. Zabudowa wsi	96
3.3. Występujące obiekty dysharmoniczne	97
4. UWARUNKOWANIA - DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	97
5. CEL GŁÓWNY.....	98
5.1. Wymogi Konserwatora Zabytków dotyczące poszczególnych stref konserwatorskich	98
5.2. Obiekty prawnie chronione i tereny objęte strefami konserwatorskimi.....	99
5.3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.....	101
5.4. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Miejska Górka.....	103

IV. ROLNICTWO - UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. PRZYRODNICZE WARUNKI FUNKCJONOWANIA ROLNICTWA.....	106
1.1. Jakości i klasyfikacja gleb z uwzględnieniem kompleksów glebowo-rolniczych	106
1.2. Warunki i stosunki wodne na obszarze gminy.....	108
1.3. Pozostałe czynniki przyrodnicze wpływające na funkcjonowanie rolnictwa	108
1.4. Lasy i zadrzewienia	109
1.5. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej	109
2. SPOŁECZNO - EKONOMICZNE WARUNKI FUNKCJONOWANIA ROLNICTWA	110
2.1. Struktura użytkowania gruntów	110
2.2. Stan władania gruntami	110
2.3. Zatrudnienie w rolnictwie	111
2.4. Gospodarstwa indywidualne	112
2.5. Gospodarstwa wielkotowarowe	113
3. POZIOM ROZWOJU ROLNICTWA	115
4. USŁUGI ROLNICZE I PRZETWÓRSTWO ROLNO-SPOŻYWCZE..	115
4.1. Usługi rolnicze	115
4.2. Przetwórstwo rolno – spożywcze	116
5. PROBLEMY ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ.....	116
6. UWARUNKOWANIA - DIAGNOZA STANU.....	117
7. GŁÓWNE CELE ROZWOJU.....	118

V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	120
1.1. Zaopatrzenie w wodę	120
1.2. Gospodarka ściekowa	120
1.3. Gospodarka odpadami	121
1.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	123
1.5. Telekomunikacja.....	123
1.6. Gazownictwo.....	123
1.7. Ciepłownictwo.....	125
2. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I ROZWOJU.....	125

VI. KOMUNIKACJA

1. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY.....	131
1.1. Stan istniejący.....	131
1.1.1. Układ i stan sieci drogowej	131
1.2. Ocena układu komunikacyjnego miasta i gminy.....	142
1.2.1. Ocena sieci drogowo - ulicznej	142
1.3. Komunikacja zbiorowa	144
1.3.1. Kolejnictwo	144
1.3.2. Komunikacja autobusowa	144
2. SYSTEM POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH	147
2.1. Powiązania zewnętrzne.....	147
2.2. Powiązania wewnętrzne.....	147
3. ROZPOZNANIE UWARUNKOWAŃ.....	149
3.1. Szczegółowe uwarunkowania rozwoju	149
3.1.1. Rozpatrywane czynniki i ich znaczenie	149
3.1.2. Uwarunkowania pozytywne - atuty gminy (szanse)	149
3.1.3. Uwarunkowania negatywne (bariery, konflikty, zagrożenia)	150
3.2. Podsumowanie.....	151

VII. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Strefa społeczno ekonomiczna.....	154
2. Środowisko przyrodnicze	154
3. Wartości historyczno - kulturowe i krajobrazowe	154
4. Rolnictwo	156
5. Komunikacja	156

B. TABELE

Tabela 1. Zaludnienie obszaru gminy w latach 2000-2008.....	33
Tabela 2. Porównawcza dynamika zmian ludnościowych.....	33
Tabela 3. Struktura wieku ludności - ogółem.....	34
Tabela 4. Struktura wieku ludności dla miasta i obszaru wiejskiego.....	34
Tabela 5. Struktura wieku ludności w 2004 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych.....	35
Tabela 6. Struktura wieku ludności w 2006 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych.....	35
Tabela 7. Struktura wieku ludności w 2008 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych.....	36
Tabela 8. Ruch naturalny ludności w latach 2000-2008.....	37
Tabela 9. Ruch naturalny ludności na 100 mieszkańców w 2008 r.....	37
Tabela 10. Zaludnienie poszczególnych wsi w latach 1988-2007.....	38
Tabela 11. Dynamika zaludnienia gminy w latach 1988-2007 – ogółem.....	39
Tabela 12. Dynamika zaludnienia dla poszczególnych miejscowości w latach 1988-2007.....	39
Tabela 13. Bezrobocie.....	46
Tabela 14. Udział liczby bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym.....	46
Tabela 15. Zmiany w ogólnych zasobach gminy na przestrzeni lat.....	47
Tabela 16. Rozmieszczenie wydanych decyzji o warunkach zabudowy.....	49
Tabela 17. Szkolnictwo podstawowe.....	51
Tabela 18. Wskaźnik wyposażenia bibliotek.....	55
Tabela 19. Charakterystyczne stężenia wybranych grup wskaźników zanieczyszczenia w latach 1997-1998.....	73
Tabela 20. Uwarunkowania historyczno-kulturowe i krajobrazowe – diagnoza stanu.....	97
Tabela 21. Obiekty prawnie chronione i tereny objęte strefami ochrony konserwatorskiej.....	99
Tabela 22. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.....	101
Tabela 23. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.....	103
Tabela 24. Klasyfikacja gruntów gminy na tle powiatu rawickiego.....	106
Tabela 25. Kompleksy przydatności rolniczej gleb na terenie gminy.....	107
Tabela 26. Struktura użytkowania gruntów.....	110
Tabela 27. Struktura władania gruntami.....	111
Tabela 28. Gospodarstwa indywidualne.....	112
Tabela 29. Produkcja zwierzęca.....	115
Tabela 30. Rolnictwo – diagnoza stanu istniejącego.....	117
Tabela 31. Synteza uwarunkowań rozwoju infrastruktury technicznej.....	126
Tabela 32. Sieć drogowa w gminie.....	131
Tabela 33. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy.....	132
Tabela 34. Nawierzchnia dróg powiatowych.....	133
Tabela 35. Wykaz dróg gminnych.....	134
Tabela 36. Wykaz dróg gminnych miejskich.....	138
Tabela 37. Nawierzchnia dróg gminnych – ogółem.....	139
Tabela 38. Nawierzchnia dróg gminnych w granicach miasta.....	140
Tabela 39. Nawierzchnia dróg gminnych w obszarze wiejskim.....	140
Tabela 40. Wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni twardej na 100 km ²	142

SPIS CZĘŚCI GRAFICZNEJ

Podstawowe opracowanie UWARUNKOWAŃ Z DIAGNOZĄ STANU GMINY w pełnej problematyce w skali 1 : 10 000.

1. Problematyka społeczno - ekonomiczna (skala 1 : 25 000):

- Demografia - ocena stanu:
wielkość jednostek strukturalnych, gęstość zaludnienia .
- Dynamika ruchu budowlanego w latach 1988-1998.

1a/. Problematyka społeczno - ekonomiczna (opracowania graficzne - komputerowe)

- Podstawowe informacje o mieście - strona 15
- Podstawowe informacje o wsiach - strona 16-31
- Demografia - gęstość zaludnienia - strona 41
- Demografia - wielkość jednostek strukturalnych - strona 42
- Demografia - hierarchia ośrodków usługowych - strona 44
- Demografia - powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy - strona 45
- Demografia - sieć publicznych szkół podstawowych - strona 53

2. Problematyka przyrodnicza (skala 1: 10 000 i 1:25 000):

- Synteza uwarunkowań z diagnozą funkcjonowania środowiska przyrodniczego.
- Struktura przyrodniczo-funkcjonalna gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego.
- Struktura przyrodniczo funkcjonalna gminy.
- Powierzchnie kształtujące walory biotyczne terenu.

3. Zagadnienia historyczno -kulturowe (skala 1: 25 000):

- Uwarunkowania historyczno - kulturowe i krajobrazowe.

3a/.Uwarunkowania historyczno-kulturowe i krajobrazowe (opracowanie graficzne komputerowe)

- Ocena stanu zachowania obiektów. Chronione układy urbanistyczne - strona 104

4. Zagadnienia rolnictwa (skala 1:25 000):

- Bonitacja gleb.
- Ocena warunków produkcji rolnej.
- Melioracje.

4a/.Zagadnienia rolnictwa (opracowania graficzne komputerowe)

- Rolnictwo - gospodarka indywidualna - strona 114

5. Zagadnienia infrastruktury technicznej (skala 1:25 000):

- Infrastruktura techniczna - stan istniejący.
- Infrastruktura techniczna - energetyka.

5a/. Zagadnienia infrastruktury technicznej (opracowania graficzne - komputerowe)

- Infrastruktura techniczna - Diagnoza stanu istniejącego. Stan pokrycia zaopatrzenia w wodę - strona 122
- Infrastruktura techniczna - Zaopatrzenie w gaz - strona 124

6. Zagadnienia komunikacji (skala 1:25 000):

- Komunikacja.

6a/.Zagadnienia komunikacji (opracowania graficzne-komputerowe)

- Układ drogowy - Stan istniejący - strona 141
- Komunikacja zbiorowa - strona 146
- System powiązań komunikacyjnych - strona 148

PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

- Liczba mieszkańców - 9 296 (wg statystyki z roku 2008)
w tym:
miasto - 3 163
obszar wiejski - 6 133
- Powierzchnia terenu ogółem miasto + obszary wiejskie - 10 279 ha
- Powierzchnia terenów zainwestowanych - 808 ha
- Powierzchnia terenów leśnych - 351,8 ha
- Powierzchnia miasta w granicach administracyjnych - 313 ha
- Powierzchnia obszarów wiejskich - 9 966 ha

(dane GUS - stan na 2008 r.)

OBSZAR OPRACOWANIA

Granicami opracowania objęto obszar miasta i gminy w jej granicach administracyjnych.

PODSTAWA OPRACOWANIA

- Uchwała Nr X/44/99 Rady Miejskiej Miejska Górka z dnia 31 marca 1999 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miejska Górka.
- Uchwała Nr XXXV/201/06 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejska Górka.
- Uchwała Nr XXVIII/161/09 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejska Górka
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z dnia 25 lutego 1999 roku z późniejszymi zmianami - Dz.U. Nr 41 poz. 412

i Dz.U. Nr 111 poz. 1279 z dnia 31.12. 1999r.) oraz ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227).

ZAKRES OPRACOWANIA

- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- obszary zabudowane, ze wskazaniem w miarę potrzeby wymagających przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej w tym obszary na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków,
- obszary dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania.

PRZEDMIOT STUDIUM

Studium jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy.

Przedmiotem studium są dwojakiego rodzaju treści:

- treści związane ze stanem istniejącym, czyli **DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI GMINY I UWARUNKOWANIA JEJ ROZWOJU**, dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju zgodnie z wymogami art.10 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) - część „A” opracowania **UWARUNKOWANIA**,

-
- treści określające KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO I ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEJ, więc podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorząd, zgodnie z art.10 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) - część „B” opracowania KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.

ZADANIA STUDIUM

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planów,
- promocja rozwoju gminy.

I. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO - EKONOMICZNE

I. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – EKONOMICZNE DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE I GMINIE

W gminie Miejska Górka znajduje się 16 wsi:

- wieś Dąbrowa,**
- wieś Dłoń,**
- wieś Gostkowo,**
- wieś Karolinki,**
- wieś Kołaczkowice,**
- wieś Konary,**
- wieś Niemarzyn,**
- wieś Oczkowice,**
- wieś Piaski,**
- wieś Roszkowo,**
- wieś Roszkówko,**
- wieś Rozstępniewo,**
- wieś Rzyczkowo,**
- wieś Sobiałkowo,**
- wieś Woszczkowo,**
- wieś Zakrzewo.**

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE MIEJSKA GÓRKA

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW	stan istniejący	2007 r.	3163	
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	osób/km ²	2007 r.	1011	
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA		2020 r.	3300	
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha	313	
	w tym:	tereny zainwestowane		%	55,7
		tereny użytków rolnych		%	41
		tereny lasów		%	3,7

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

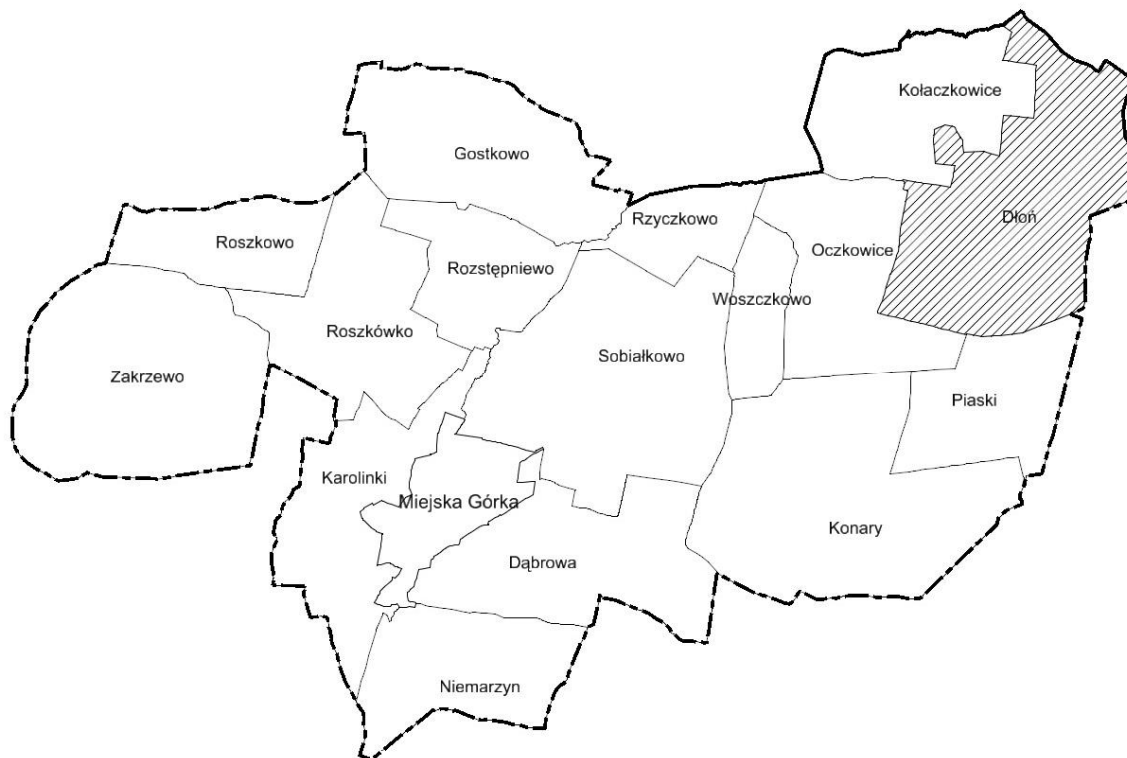

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI DĄBROWA

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW	stan istniejący	2007 r.	346	
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	osób/km ²	2007 r.	50	
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA		2020 r.	360	
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha	698	
	w tym:	tereny zainwestowane		%	5,5
		tereny użytków rolnych		%	95
		tereny lasów		%	0,0

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI

DŁOŻ

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	718
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	71
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	710
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM			ha	1010
	w tym:	tereny zainwestowane		%	7,8
		tereny użytków rolnych		%	87
		tereny lasów		%	5,2

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI GOSTKOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	468
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	67
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	420
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		697
	w tym:	tereny zainwestowane	%		4,5
		tereny użytków rolnych	%		92
		tereny lasów	%		3,9

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI KAROLINKI

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	224
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	40
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	245
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		564
	w tym:	tereny zainwestowane	%		8,6
		tereny użytków rolnych	%		77
		tereny lasów	%		14,1

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

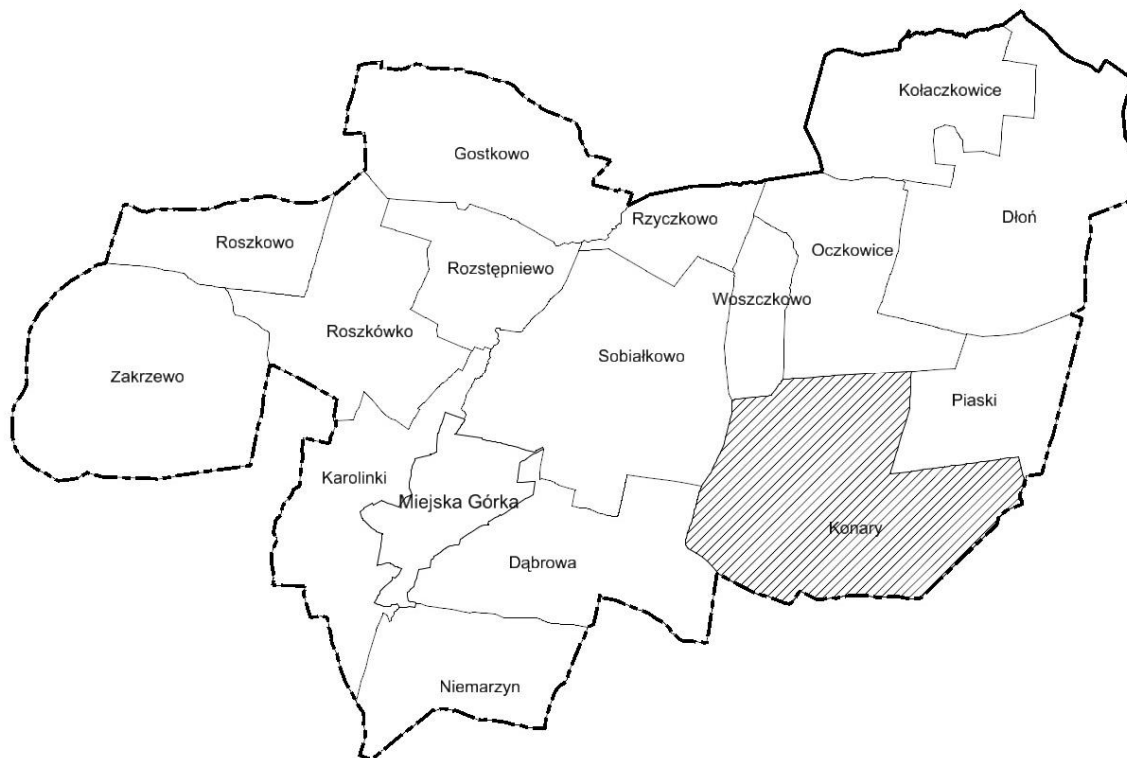

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI KOŁACZKOWICE

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	318
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	57
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	310
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		560
	w tym:	tereny zainwestowane	%		5,7
		tereny użytków rolnych	%		94
		tereny lasów	%		0,8

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI KONARY

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	1149
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	102
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	1195
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		1132
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,8
		tereny użytków rolnych	%		93
		tereny lasów	%		0,2

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

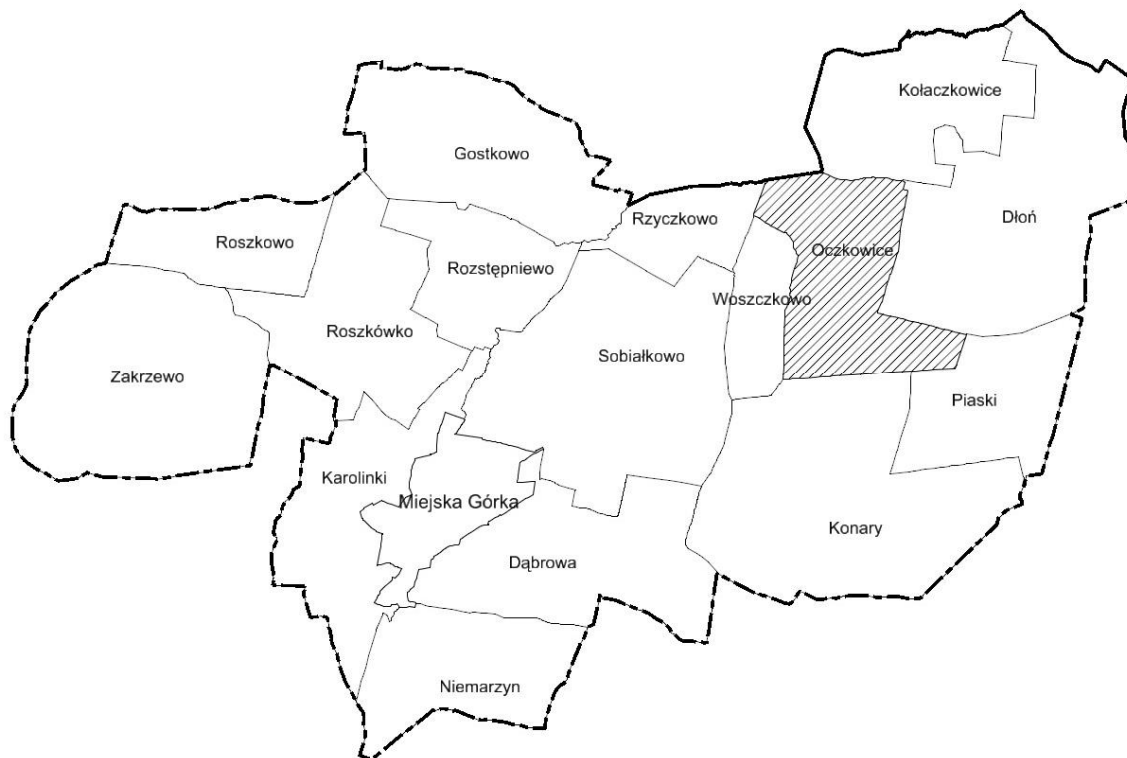

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI NIEMARZYN

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	423
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	86
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	425
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		490
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,8
		tereny użytków rolnych	%		90
		tereny lasów	%		2,9

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI OCZKOWICE

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	306
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	55
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	320
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		554
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,7
		tereny użytków rolnych	%		92
		tereny lasów	%		1,0

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI PIASKI

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	164
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	39
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	170
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM			ha	421
	w tym:	tereny zainwestowane		%	5,6
		tereny użytków rolnych		%	91
		tereny lasów		%	3,4

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

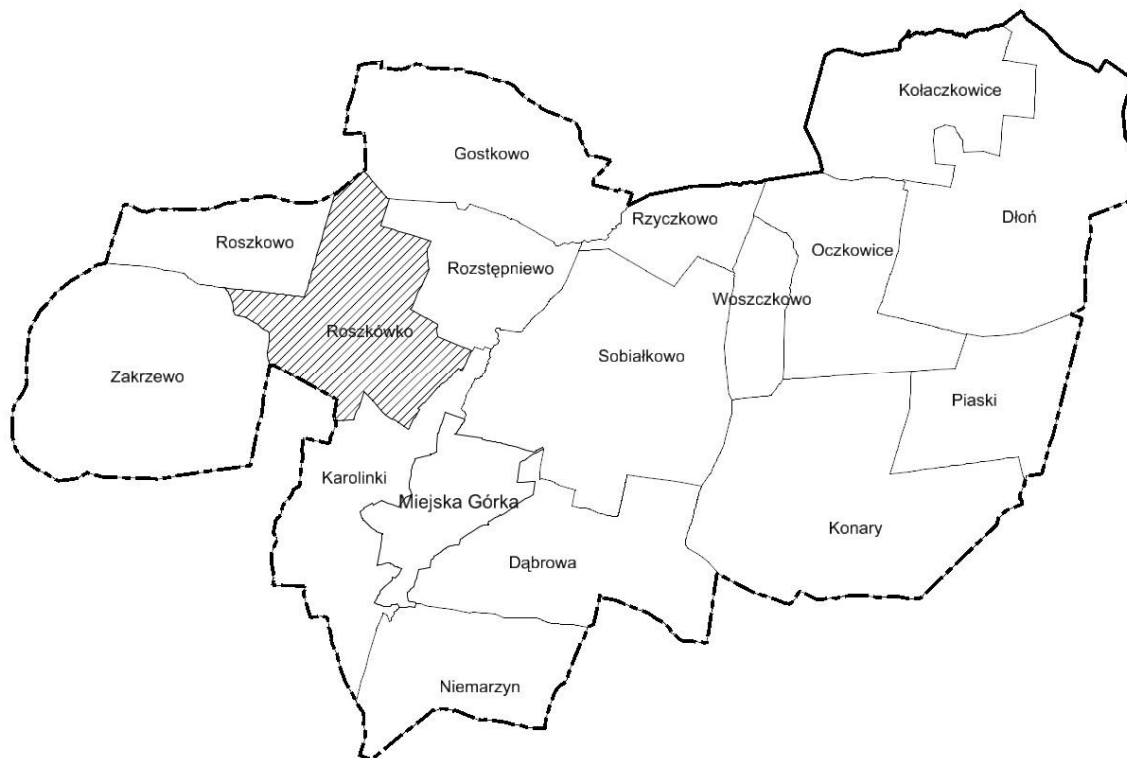

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI ROSZKOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW	stan istniejący	2007 r.	276	
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	osób/km ²	2007 r.	80	
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA		2020 r.	275	
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha	345	
	w tym:	tereny zainwestowane		%	5,6
		tereny użytków rolnych		%	94
		tereny lasów		%	0,0

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI ROSZKÓWKO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	164
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	26
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	160
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		625
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,4
		tereny użytków rolnych	%		92
		tereny lasów	%		1,6

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

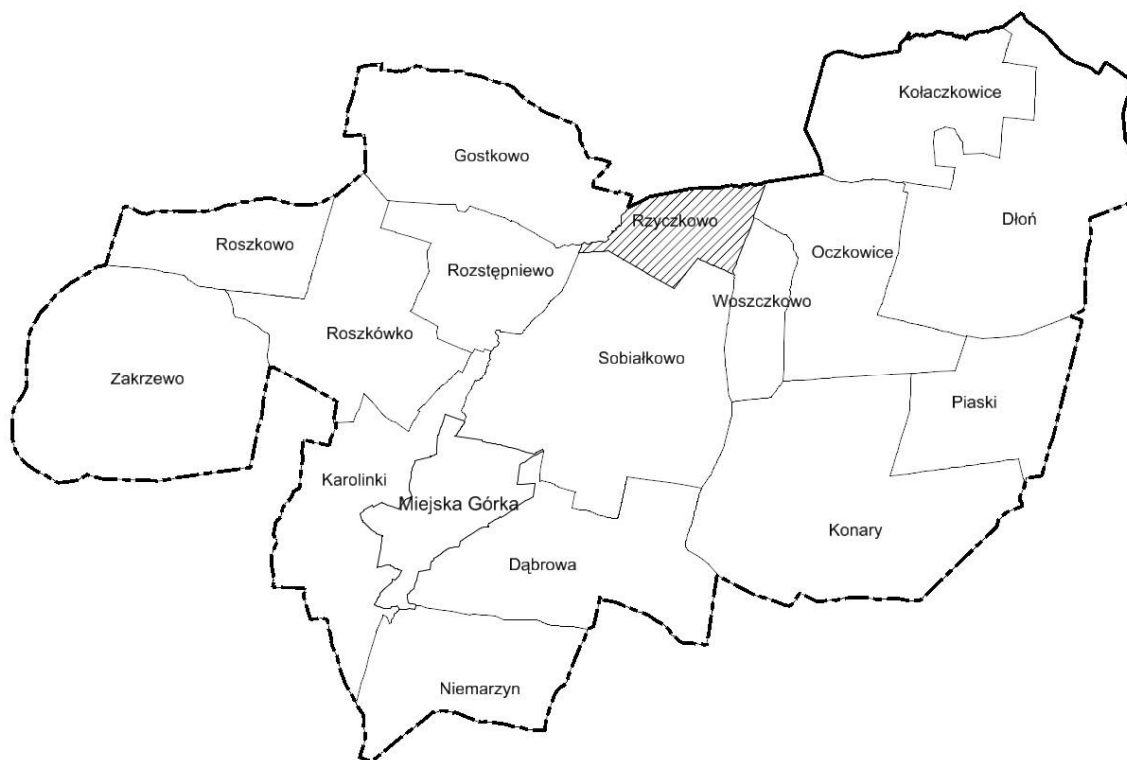

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI ROZSTĘPNIOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW	stan istniejący	2007 r.	266	
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	osób/km ²	2007 r.	70	
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA		2020 r.	260	
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha	383	
	w tym:	tereny zainwestowane		%	7,4
		tereny użytków rolnych		%	90
		tereny lasów		%	2,2

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI RZYCKOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	148
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	63
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	140
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		235
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,2
		tereny użytków rolnych	%		94
		tereny lasów	%		0,0

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

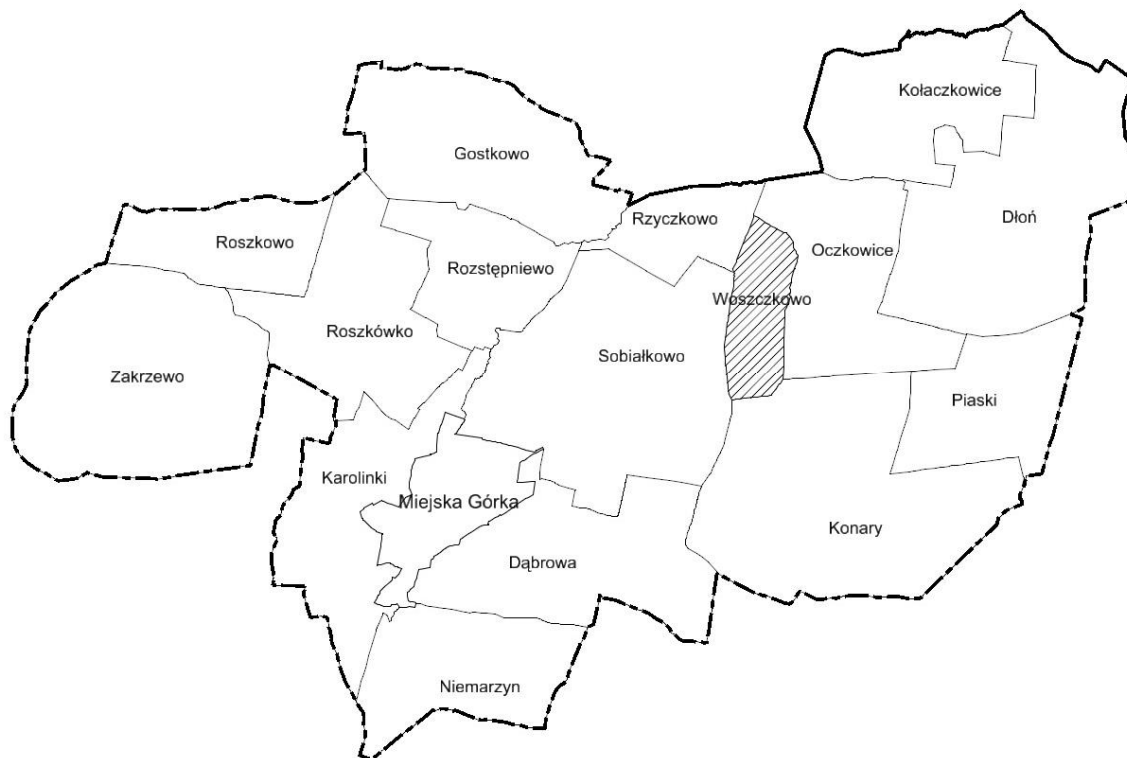

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI SOBIAŁKOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	905
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	86
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	925
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM			ha	1055
	w tym:	tereny zainwestowane		%	7,3
		tereny użytków rolnych		%	91
		tereny lasów		%	2,0

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

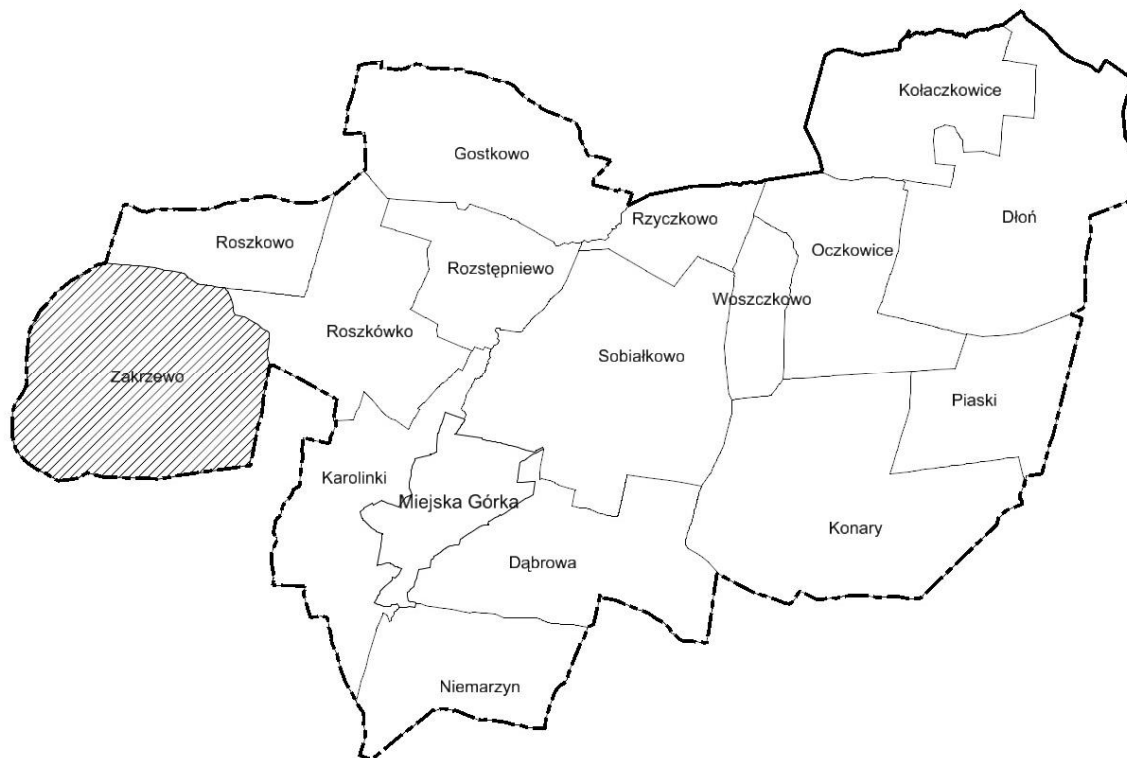

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI WOSZCZKOWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	115
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	55
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	125
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		209
	w tym:	tereny zainwestowane	%		7,9
		tereny użytków rolnych	%		92
		tereny lasów	%		0,2

GMINA

MIEJSKA GÓRKA

PODSTAWOWE INFORMACJE O WSI ZAKRZEWO

Demografia	LICZBA MIESZKAŃCÓW		stan istniejący	2007 r.	289
	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA		osób/km ²	2007 r.	29
	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA			2020 r.	300
Sposób użytkowania gruntów	POW. W GRANICACH ADM. OGÓŁEM		ha		988
	w tym:	tereny zainwestowane	%		6,1
		tereny użytków rolnych	%		83
		tereny lasów	%		10,6

2. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY

Gmina Miejska Górka położona jest w południowej części województwa wielkopolskiego i należy do powiatu rawickiego. Powiat Rawicz jest powiatem peryferyjnym w stosunku do obszaru województwa i graniczy bezpośrednio z województwem dolnośląskim. Gmina zajmuje powierzchnię 103,6 km², z tego 3,1 km² - to teren miasta Miejska Górka. Pod względem zajmowanego obszaru należy ona do gmin małych: średnia powierzchnia gminy w województwie wielkopolskim to około 132 km². Obszar gminy leży w dorzeczu Baryczy i przecinają go dwie rzeki - Dąbrocznia i Orla.

Dominującą część gminy stanowią użytki rolne - zajmują one aż 87,6% całego obszaru. Charakterystyczną cechą jest bardzo mała lesistość terenu – tylko 3,4% powierzchni gminy zajmują lasy (najniższy procent zalesienia w regionie).

System osadniczy gminy tworzy miasto Miejska Górka oraz 16 wsi sołeckich, 3 przysiółki (Topólka, Jagodnia i Zalesie), 4 osady (Annopol, Antoniewo, Melanowo, Zmysłowo).

W stanie istniejącym gmina posiada 9 296 mieszkańców (2008 r.), z tego 3 163 osoby mieszkają w mieście (34,2%). Na 1 km² obszaru gminy przypadają 92 osoby. Ten sam wskaźnik - dla powiatu rawickiego to 108 osób, a dla województwa wielkopolskiego - 114 osób.

Samo miasto Miejska Górka, miejsko - gminne centrum obsługi ludności położone jest w południowo - zachodniej części gminy i oddalone jest zaledwie o 9 km od ośrodka powiatowego Rawicza. Pod względem liczby mieszkańców (3 163 osoby) należy do miast małych, w województwie wielkopolskim średnia liczba mieszkańców w miastach to 17 465 osób.

Główną funkcją gminy jest rolnictwo. Prowadzi się tu intensywną produkcję rolną na glebach dobrych. Rozwinęło się też przetwórstwo rolno - spożywcze. Oprócz rolnictwa coraz bardziej rozwijają się także sfery usług i wytwórczości, co związane jest ściśle z rozwojem infrastruktury technicznej.

3. SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY

3.1. Zaludnienie obszaru

Tabela 1. Zaludnienie obszaru gminy w latach 2000-2008

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Miasto	3 073	3 104	3 079	3 107	3 108	3 121	3 125	3 169	3 163
Obszar wiejski	6 124	6 124	6 139	6 153	6 168	6 164	6 189	6 143	6 133
Razem	9 197	9 228	9 218	9 260	9 276	9 285	9 314	9 312	9 296

Źródło: dane GUS na lata 2000-2008 r.

Porównawcza dynamika zmian ludnościowych.

Tabela 2. Porównawcza dynamika zmian ludnościowych

Teren	Lata		
	2000-2004	2004-2008	2000-2008
Miasto Miejska Górk	101,1	101,8	102,9
Obszar wiejski	100,7	99,4	100,1
Ogółem gmina	100,9	100,2	101,1
Powiat Rawicz	100,6	101,0	101,6
Województwo wielkopolskie	100,6	101,0	101,6

Źródło: dane GUS na lata 2000-2008 r.

- Na przełomie lat 2000-2008 liczba mieszkańców miasta wzrosła o 90 osób (dynamika wzrostu 102,9), a w obszarze wiejskim o 9 osób (dynamika wzrostu 100,1).
- Rozwój demograficzny gminy Miejska Górk jest niższy od rozwoju demograficznego powiatu rawickiego i województwa wielkopolskiego.
- Dalszy rozwój demograficzny gminy koncentrował się będzie nie tylko w obrębie miasta, ale również obszaru wiejskiego.

3.2. Struktura wieku ludności.

Strukturę wieku ludności dla gminy w 2008 r. przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Struktura wieku ludności - ogółem.

Przedziały wiekowe	Gmina ogółem	
	Stan istniejący	
	Osoby	%
Wiek przedprodukcyjny	2 149	23,1
Wiek produkcyjny	5 842	62,8
Wiek poprodukcyjny	1 305	14,0
Razem	9 296	100,0

Źródło: dane GUS na 2008 r.

Tabela 4. Struktura wieku ludności dla miasta i obszaru wiejskiego.

Przedziały wiekowe	Miasto		Obszar wiejski	
	Stan istniejący		Stan istniejący	
	Osoby	%	Osoby	%
0-2	103	3,3	263	4,3
3-6	133	4,2	309	5,0
7-14	299	9,5	607	9,9
15-17	152	4,8	283	4,6
Razem wiek przedprodukcyjny	687	21,7	1 462	23,8
Wiek produkcyjny	2 058	65,1	3 784	61,7
Wiek poprodukcyjny	418	13,2	887	14,5
Razem	3 163	100,0	6 133	100,0

Źródło: dane GUS na 2008 r.

Na terenie gminy największy udział w ogólnej liczbie ludności posiada ludność w wieku produkcyjnym - 62,8%

W mieście największą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym, następnie przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Podobny rozkład udziału ludności w grupach wiekowych występuję na terenach wiejskich.

Aktualne obciążenie grupy produkcyjnej ludnością w wieku nieprodukcyjnym jest średnie i wynosi:

- w gminie Miejska Górka ogółem – 59 osób w wieku nieprodukcyjnym/100 osób w wieku produkcyjnym
- w powiecie – 56 osób
- w obszarze województwa wielkopolskiego – 53 osoby

Zmiany zachodzące w strukturze wieku ludności na przestrzeni trzech lat w podstawowych grupach wiekowych przedstawiają tabele 5-7.

Tabela 5. Struktura wieku ludności w 2004 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych

Obszar	Rok 2004						
	Ludność ogółem	Wiek przedprodukcyjny	%	Wiek produkcyjny	%	Wiek poprodukcyjny	%
Miasto	3 108	726	23,4	1 997	64,3	385	12,4
Obszar wiejski	6 168	1 546	25,1	3 750	60,8	872	14,1
Gmina ogółem	9 276	2 272	24,5	5 747	62,0	1 257	13,6
Powiat Rawicz	59 137	13 959	23,6	37 247	63,0	7 931	13,4

Źródło: dane GUS

Tabela 6. Struktura wieku ludności w 2006 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych

Obszar	Rok 2006						
	Ludność ogółem	Wiek przedprodukcyjny	%	Wiek produkcyjny	%	Wiek poprodukcyjny	%
Miasto	3 125	701	22,4	2 028	64,9	396	12,7
Obszar wiejski	6 189	1 500	24,2	3 824	61,8	865	14,0
Gmina ogółem	9 314	2 201	23,6	5 852	62,8	1 261	13,5
Powiat Rawicz	58 760	16 038	27,3	34 703	59,1	8019	13,6

Źródło: dane GUS

Tabela 7. Struktura wieku ludności w 2008 r. dla trzech podstawowych grup wiekowych

Obszar	Rok 2008						
	Ludność ogółem	Wiek przedprodukcyjny	%	Wiek produkcyjny	%	Wiek poprodukcyjny	%
Miasto	3 163	687	21,7	2 058	65,1	418	13,2
Obszar wiejski	6 133	1 462	23,8	3 784	61,7	887	14,5
Gmina ogółem	9 296	2 149	23,1	5 842	62,8	1 305	14,0
Powiat Rawicz	59 711	13 024	21,8	38 156	63,9	8 531	14,0

Źródło: dane GUS

Ocena zjawisk zachodzących w strukturze wieku:

- spadek liczebności **grupy przedprodukcyjnej** w mieście i na terenach wiejskich, w latach 2004-2008 następuje w tempie podobnym (dla miasta z 23,4% do 21,7% a dla obszaru wiejskiego z 25,1% do 23,8%). W porównaniu do powiatu rawickiego w latach 2004-2006 następuje wzrost liczby ludności z 23,6% do 27,3%, natomiast w 2006-2008 gwałtowny spadek z 27,3% do 21,8%.
- dla gminy i powiatu udział osób w wieku **produkcyjnym** w ogólnej liczbie ludności w latach 2004-2008 utrzymuje się na tym samym poziomie i wynosi około 62% - dla gminy, 63% - dla powiatu. W samym mieście aktualny udział grupy produkcyjnej osiągnął wysoki poziom 65,1% wszystkich mieszkańców miasta,
- grupa **poprodukcyjna** wzrosła w niewielkim stopniu, zarówno dla terenu gminy jak i powiatu (średni wzrost to ok. 1%),
- w stanie istniejącym struktura wieku ludności całej gminy Miejska Górka wygląda podobnie jak powiatu.

3.3.Ruch naturalny ludności.

Zmiany zachodzące w ruchu naturalnym ludności na przestrzeni ostatnich lat w gminie Miejska Górka (miasto i obszar wiejski) przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Ruch naturalny ludności w latach 2000-2008

Lata	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Wskaźnik przyrostu na 1000 osób
2000	123	83	40	4,3
2001	112	103	9	1,0
2002	105	104	1	0,1
2003	115	90	25	2,7
2004	103	102	1	0,1
2005	120	100	20	2,2
2006	123	89	34	3,7
2007	135	90	45	4,8
2008	113	77	36	3,9

Źródło: dane GUS

- Liczba urodzeń od 2000 do 2008 r. zmalała o około 8% (10 osób).
- Liczba zgonów przedstawia się podobnie do liczby urodzeń. Zmalała ona również o około 8% (6 osób), jednak jej wyraźny spadek (oprócz roku 2007 r.) zauważyć można dopiero od 2004 r.
- Największy przyrost naturalny nastąpił w 2007 r. i wynosił 45 osób. W porównaniu z rokiem 2000 wzrósł o 11%, przy czym w roku następnym spadł o 25%.

Tabela 9. Ruch naturalny ludności na 100 mieszkańców w 2008 r.

Obszar	na 100 mieszkańców			
	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
Miasto Miejska Górka	7,2	8,5	8,5	0,0
Obszar wiejski	7,6	13,9	8,1	5,8
Razem gmina	7,5	12,0	8,3	3,8
Powiat Rawicz	6,8	12,5	9,6	2,9
Województwo wielkopolskie	7,3	12,1	9,2	2,9

Źródło: dane GUS na rok 2008.

Ocena zjawisk :

- Najwięcej zawieranych małżeństw na 100 mieszkańców, jest na terenach wiejskich (wskaźnik - 7,6).

- wskaźnik urodzeń: dla gminy ogółem podobny jak w powiecie; najmniej urodzeń następuje w mieście Miejska Górka, gdzie wskaźnik wynosi 8,5;
- największy wskaźnik zgonów przypisany jest dla powiatu i wynosi 9,6, natomiast dla gminy jest o 1,3 niższy i wynosi 8,3. Na drugim miejscu po powiecie rawickim największą liczbę zgonów odnotowano w mieście, dla którego wskaźnik posiada wartość 8,5.
- największy wskaźnik przyrostu naturalnego występuje na terenach wiejskich (5,8), natomiast w mieście jest on na poziomie zerowym. W porównaniu z powiatem rawickim, gmina posiada wskaźnik wyższy o 0,9 (3,8). Przyrost naturalny dla województwa wielkopolskiego jest na takim samym poziomie jak dla powiatu rawickiego i wynosi 2,9.

3.4. Sieć osadnicza.

Na sieć osadniczą gminy oprócz miasta składa się 16 wsi sołeckich. Zaludnienie wsi przedstawia poniższa tabela:

Tabela 10. Zaludnienie poszczególnych wsi w latach 1988-2007.

Wieś	1988	1999	2007
1. Dąbrowa	320	344	346
2. Dłoń	745	723	718
3. Gostkowo	491	483	468
4. Karolinki	216	226	224
5. Kołaczkowice	352	342	318
6. Konary	1 132	1 130	1 149
7. Niemarzyn	449	436	423
8. Oczkowice	328	298	306
9. Piaski	187	178	164
10. Roszkowo	294	298	276
11. Roszkówko	193	164	164
12. Rozstępniewo	270	286	266
13. Rzyckowo	149	143	148
14. Sobiałkowo	901	884	905
15. Woszczkowo	136	115	115
16. Zakrzewo	337	266	289
Razem	6 500	6 316	6 279

Źródło: dane GUS oraz dane z UM w Miejskiej Górcie

Tabela 11. Dynamika zaludnienia gminy w latach 1988-2007 - ogółem

	Lata		
	1988-1999	1999-2007	1988-2007
Miasto Miejska Górk	102,4	103,2	105,7
Obszar wiejski	94,4	100,1	94,5
Ogółem gmina	96,9	101,2	98,1
Powiat Rawicz	101,6	101,4	103,0

Źródło: dane z GUS oraz Studium Miejskiej Górk z 2000 r.

Tabela 12. Dynamika zaludnienia dla poszczególnych miejscowości w latach 1988-2007

Wieś	1988-1999	1999-2007	1988-2007	Zmiany w zaludnieniu w liczbach bezwzględnych
1.Dąbrowa	100,7	100,6	108,1	+26
2.Dłoń	97,0	99,3	96,4	-27
3.Gostkowo	98,4	96,9	95,3	-23
4.Karolinki	104,6	99,1	103,7	+8
5.Kołaczkowice	97,2	93,0	90,3	-34
6.Konary	99,8	101,7	101,5	+17
7.Niemarzyn	97,1	97,0	94,2	-26
8.Oczkowice	90,9	102,7	93,3	-22
9.Piaski	95,2	92,1	87,7	-23
10.Roszkowo	101,4	92,6	93,9	-18
11.Roszkówko	85,0	100,0	85,0	-29
12.Rozstepniewo	107,0	93,0	98,5	-4
13.Rzyczkowo	96,0	103,5	99,3	-1
14.Sobiałkowo	98,1	102,4	100,4	+4
15.Woszczkowo	84,6	100,0	84,6	-21
16.Zakrzewo	78,9	108,6	85,8	-48
Razem	94,4	100,1	94,5	-221

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie oraz Studium Miejskiej Górk z 2000 r.

Powyższe informacje uzyskane zostały z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, gdyż ogólnodostępna statystyka nie zawiera danych dotyczących zaludnienia poszczególnych wsi w gminie.

Zauważa się, że zaludnienie jednostek osadniczych jest różnorodne.

Są wsie małe, posiadające niewiele ponad 100 mieszkańców, ale są też duże - największa przekracza 1000 mieszkańców.

Ze względu na poziom zaludnienia całą sieć osadniczą, można podzielić na 4 grupy:

- do 150 mieszkańców (2 wsie): Woszczkowo (115 osób) i Rzyczkowo (148 osób),
- od 151 do 300 mieszkańców (6 wsi): Piaski i Roszkówko (164 osoby), Karolinki (224 osoby), Rozstępniewo (266 osób), Roszkowo (276 osób), Zakrzewo (289 osób)
- od 301 do 700 mieszkańców (5 wsi): Oczkowice (306 osób), Kołaczkowice (318 osób), Dąbrowa (346 osób), Niemarzyn (423 osoby), Gostkowo (468 osób),
- powyżej 700 mieszkańców (3 wsie): Dłoń (718 osób), Sobiałkowo (905 osób), Konary (1149 osób).

Ogólna dynamika rozwoju ludnościowego terenów wiejskich gminy od 1988 r. do 2007 r. jest ujemna i spadła o 3,5% (221 osób) (tab.12). W latach 1999-2007 nastąpiła już względna stabilizacja demograficzna.

Do wsi rozwojowych, które charakteryzują się największym wzrostem liczby ludności zaliczyć można Dąbrowę i Konary.

Największy spadek ludności nastąpił we wsiach Zakrzewo (-48 osób) i Kołaczkowice (-34 osoby), najmniejszy natomiast w Rzyczkowie (-1 osoba) i Rozstępniewie (-4 osoby).

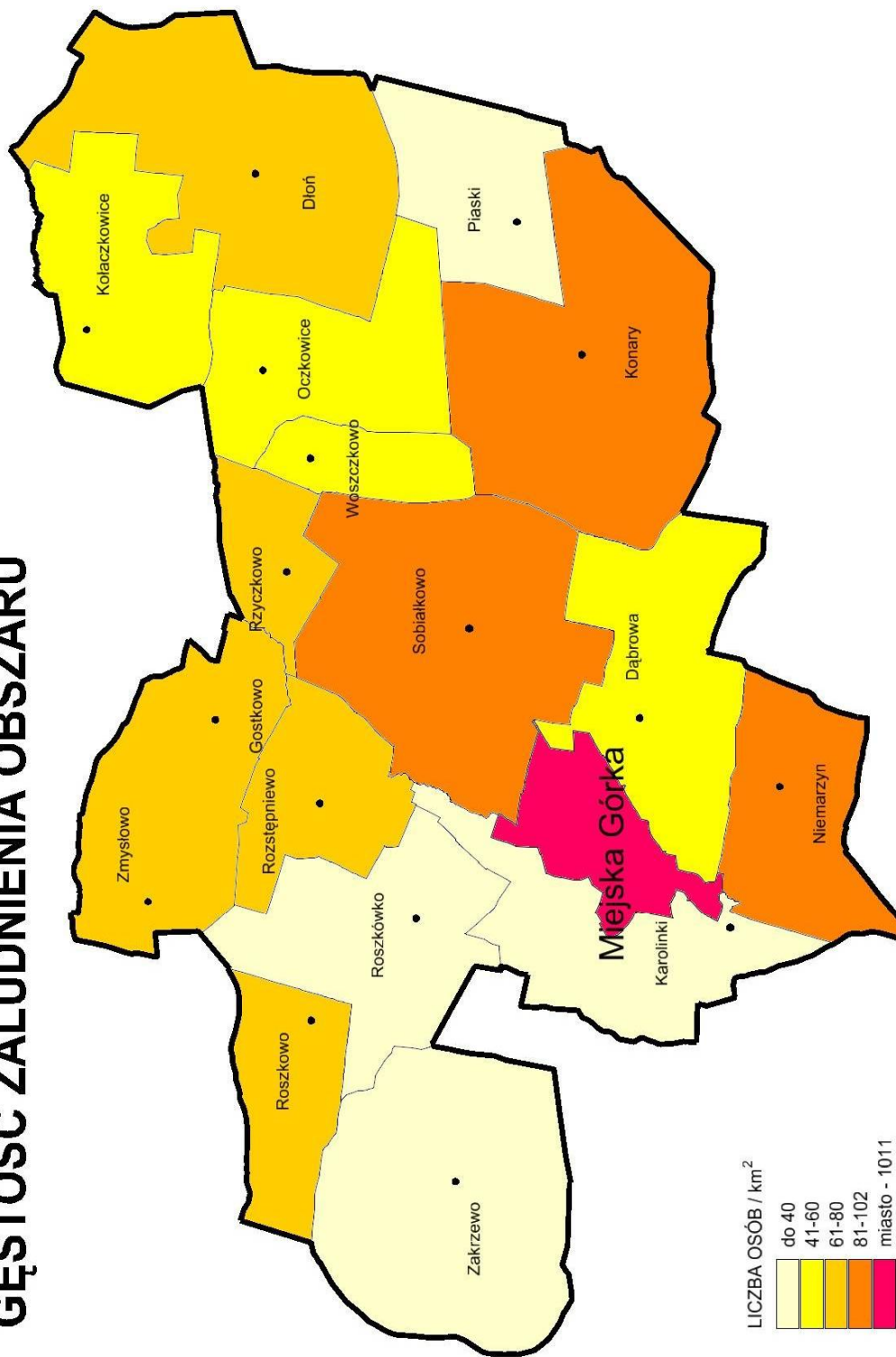
W samym mieście ludności przybywa, choć lata 1988-99 charakteryzują się większą dynamiką niż lata 1999-2007 (tab. 11).

Zahamowanie spadku liczby ludności pozwala przypuszczać, że w nadchodzących latach gmina będzie wykazywać rozwój demograficzny, jednak nie będzie on wysoki.

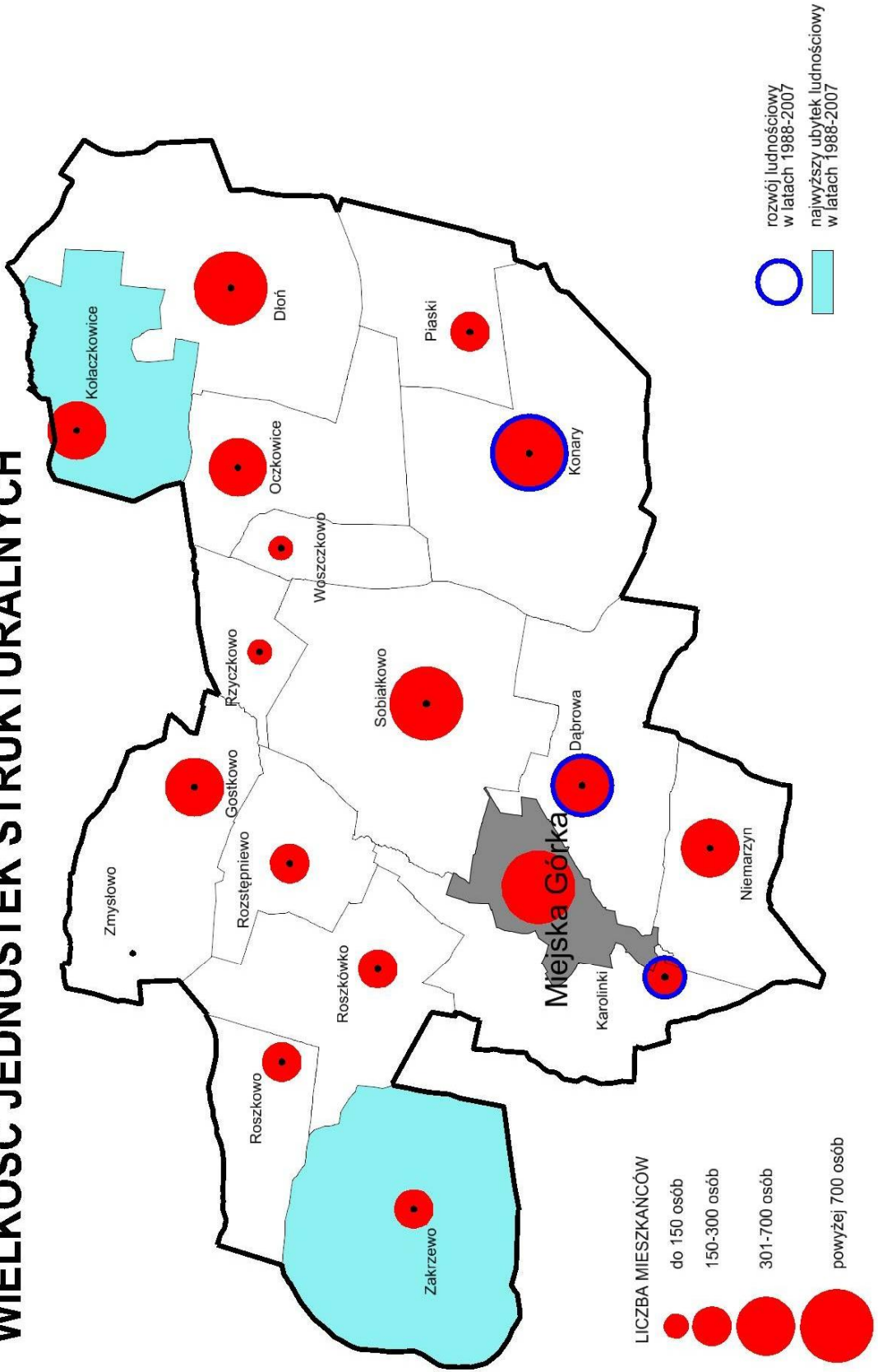
Przewidywana dynamika wzrostu dla terenów wiejskich to: 104,8; dla samego miasta to: 107,1.

Problematykę demografii ilustrują załączone rysunki na stronach 41 i 42.

DEMOGRAFIA GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA OBSZARU

DEMOGRAFIA WIELKOŚĆ JEDNOSTEK STRUKTURALNYCH

3.5. Hierarchia sieci osadniczej - powiązania wewnętrzne gminy.

Rozmieszczenie usług bytowych dla ludności związane jest ze strukturą zasiedlenia gminy. Zaludnienie i sposób rozmieszczenia usług to dynamiki pozwalające ustalić hierarchię sieci osadniczej, oraz określić powiązania wewnętrzne wsi z ważnymi ośrodkami usługowymi.

Aktualna hierarchia sieci jest następująca:

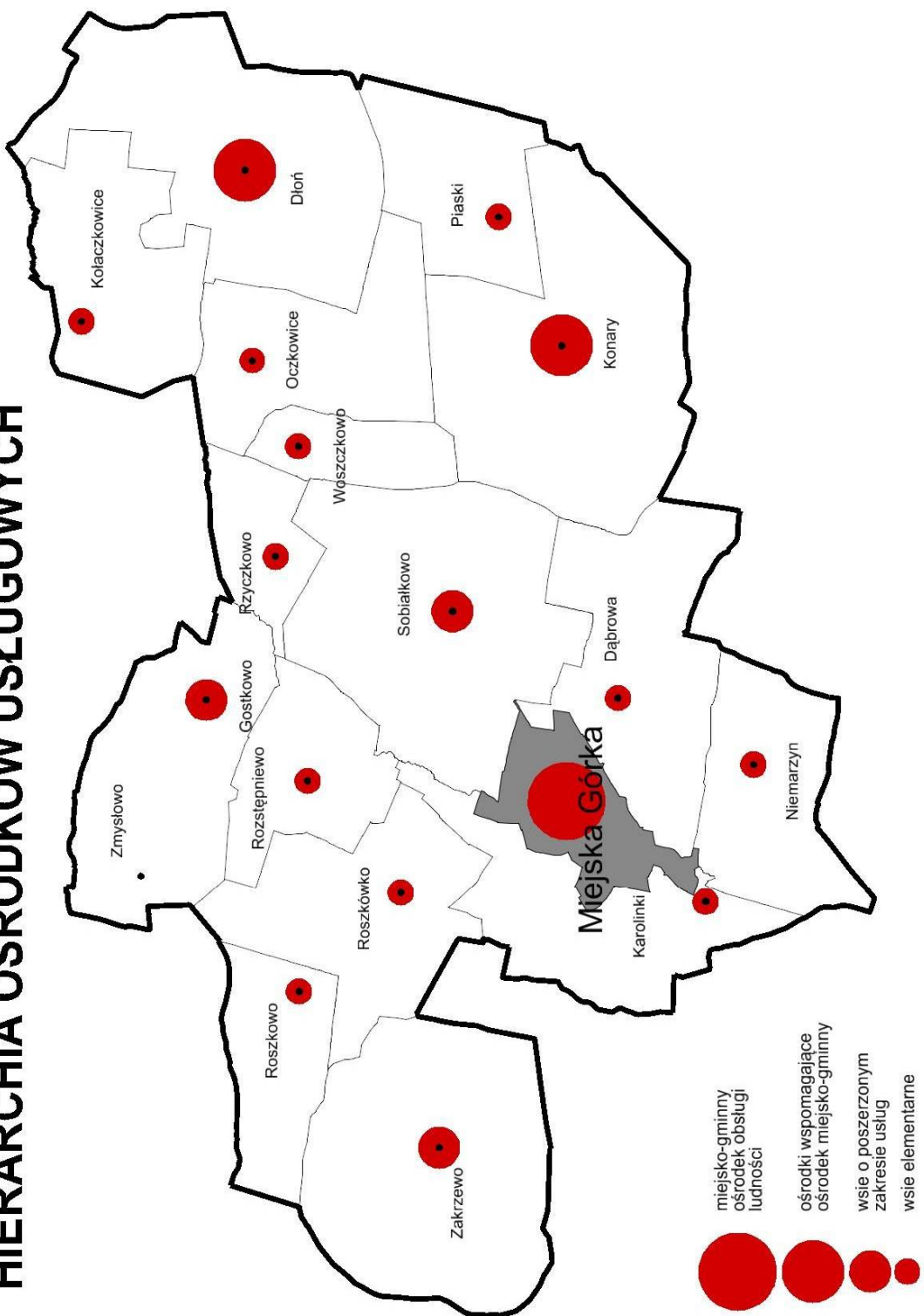
- **miejsko - gminny ośrodek obsługi ludności:** miasto Miejska Górka, jako siedziba władz gminnych oraz ośrodek skupiający usługi ponadpodstawowe takie jak: administracja, ochrona zdrowia, szkolnictwo ponadpodstawowe, bezpieczeństwo publiczne,
- **ośrodki wspomagające ośrodek miejsko-gminny:** Dłoń, Konary,
- **wsie o poszerzonym zakresie usług:** Sobiałkowo, Gostkowo, Zakrzewo,
- **wsie elementarne:** pozostałe.

Dalsza analiza rozmieszczenia usług i dostępności do nich mieszkańców całej gminy, umożliwi wyznaczenie zespołów obsługi ludności, w oparciu o ośrodek usługowy:

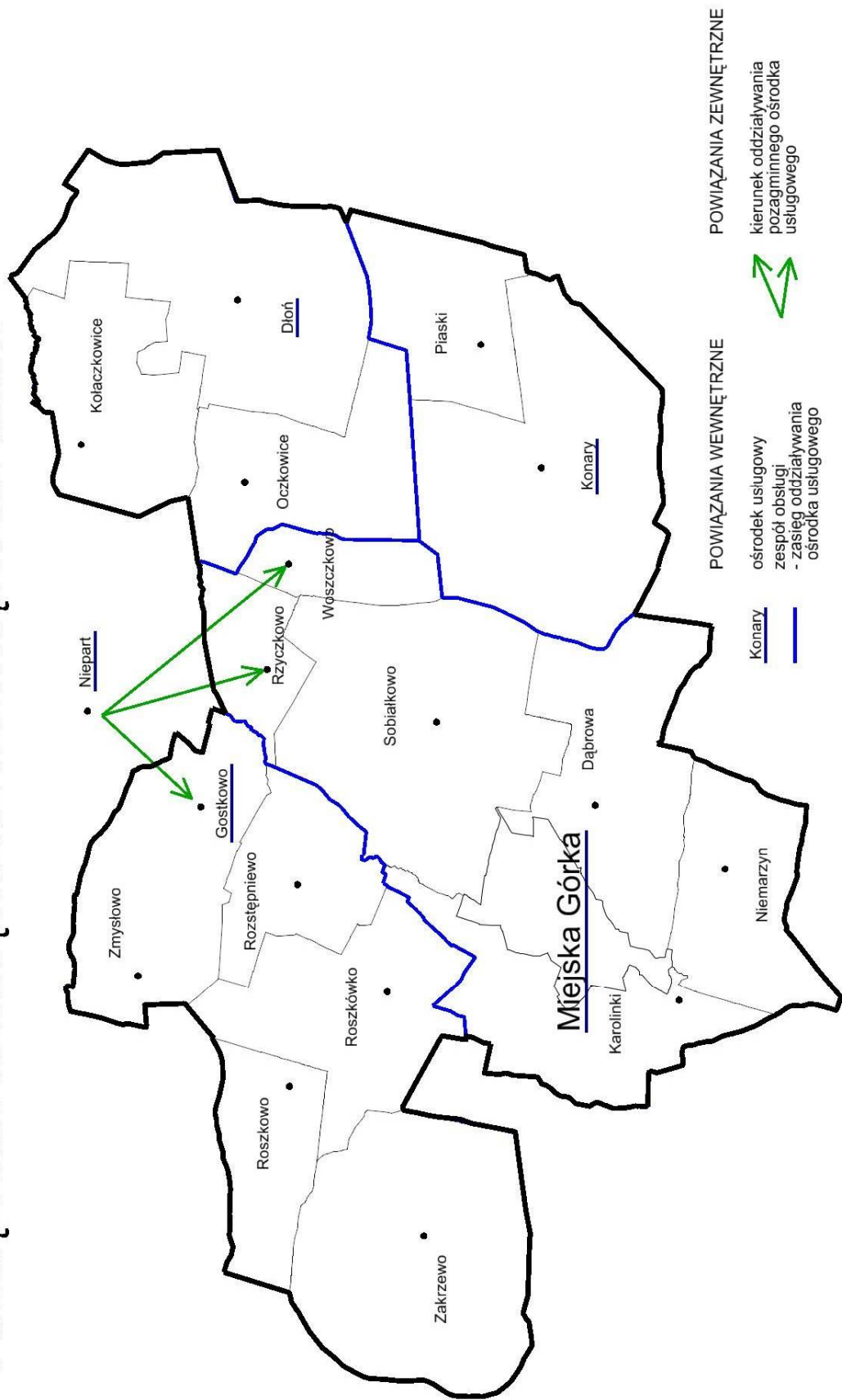
- **Ośrodek Miejska Górka** - tworzy zespół obsługi wraz ze wsiami: Karolinki, Niemarzyn, Dąbrowa, Sobiałkowo, Rzyczkowo, Woszczkowo.
- **Ośrodek Konary** - zespół o zasięgu Konary i Piaski.
- **Ośrodek Dłoń** - zespół o zasięgu Dłoń, Kołaczkowice, Oczkowice.
- **Ośrodek Gostkowo** - zespół o zasięgu Gostkowo, Rozstępniewo, Roszkówko, Roszkowo, Zakrzewo.

Powyższe zagadnienia ilustrują załączone rysunki na stronach 44 i 45.

DEMOGRAFIA HIERARCHIA OŚRODKÓW USŁUGOWYCH

DEMOGRAFIA POWIĄZANIA WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE GMINY

3.6. Rynek pracy.

3.6.1. Zatrudnienie na terenie gminy.

Według danych GUS na 2007 r. w gminie Miejska Górka zatrudnionych jest 1 207 osób.

W tym:

- 57 - w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie
- 542 - w przemyśle i budownictwie
- 608 - usługach

Największy procent ludności, podobnie jak dla całego województwa, zatrudnionych jest w usługach (50,4%), przemyśle i budownictwie (45%), a najmniejszy w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (4,7%).

(Dane nie obejmują pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie).

3.6.2. Bezrobocie.

Tabela 13. Bezrobocie

	Liczba bezrobotnych		
	Gmina Miejska Górka	Powiat Rawicz	Województwo wielkopolskie
2005	443	3024	211 420
2006	380	2448	169 089
2007	266	1929	112 827
2008	258	2031	91 441
Procentowy spadek liczby bezrobotnych	41,8 %	32,8 %	56,7 %

Źródło: dane GUS

Tabela 14. Udział liczby bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym

Lata	Udział liczby bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym [%]		
	Gmina Miejska Górka	Powiat Rawicz	Województwo wielkopolskie
2005	7,6	8,0	9,7
2006	6,5	6,5	7,7
2007	4,5	5,1	5,1
2008	4,4	5,3	4,1

Źródło: dane GUS

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w kraju:

2004 – 12,4

2005 – 11,4

2006 – 9,4

2007 – 7,1

2008 – 6,0

Zjawiska charakterystyczne dla rynku pracy w gminie Miejska Górka:

- dość wysoki udział zatrudnionych w usługach w ogólnej liczbie zatrudnionych (Udział nie obejmuje pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie),
- w 2007 r. w gminie Miejska Górka były 1 473 osoby aktywne zawodowo, co stanowi 25% ludności w wieku produkcyjnym, natomiast w powiecie rawickim 45%,
- od 2005 r. do 2008 r. spadła liczba bezrobotnych z 433 do 258 osób (o 41,8%), procentowo spadek ten jest wyższy niż w powiecie - 32,8% i województwie – 56,7%
- duże znaczenie dla rynku pracy w gminie posiadają dojazdy jej mieszkańców do pracy poza obszar gminy; wyjazdy mają miejsce głównie do takich zakładów jak: RAWBUD Rawicz, Zakłady Przetwórstwa Mięsnego Białykał, HJ HEINZ S.A.-Pudliszki, Przedsiębiorstwo Ubój i Przetwórstwo Indyków w Słupii Kapitulnej, PKM DUDA – Grątkowo, Zakład Przetwórstwa Mięsnego – Golejewo oraz sklepy wielkopowierzchniowe w Rawiczu.

3.7. Mieszkalnictwo.

Zmiany w ogólnych zasobach gminy na przestrzeni lat.

Tabela 15. Zmiany w ogólnych zasobach gminy na przestrzeni lat

	2001	2003	2005	2007	2007 powiat Rawicz
Mieszkania	2 357	2 321	2 336	2 343	17 267
Izby	9 846	10 757	10 853	10 897	71 974
Pow. użytkowa	202 803	233 115	235 240	236 046	1 440 484
Ludność	9 228	9 260	9 285	9 312	59 596
m ² pow.uz. /osobę	22,0	25,2	25,3	25,3	24,2
osoby/mieszk.	4,0	4,0	4,0	4,0	3,5
przeciętna pow. 1 mieszkania	86,0	100,4	100,7	100,7	83,4

Źródło: Dane GUS

Cechy charakterystyczne dla zasobów mieszkaniowych gminy Miejska Górka:

- Na przestrzeni lat 2001-2007 zasoby mieszkaniowe w mieście wzrosły o 20 mieszkań (2,2%), natomiast na terenach wiejskich zmalały o 34 mieszkania (2,2%). Dla całego obszaru gminy zasoby mieszkaniowe zmniejszyły się o 14 mieszkań – 0,6%.
- Zasoby mieszkaniowe gminy na 2007r. to 2343 mieszkania, z tego około 3,1% jest własnością gminy.
- Wskaźniki powierzchniowe dla Miejskiej Górki są korzystne, aktualnie wskaźnik m² p.uż./na osobę przekracza powiatowy i wynosi 25,3.

W gminie notuje się wysoki ruch budowlany, w latach 2006 - 2008 wydano 344 decyzje o warunkach zabudowy, z tego dotyczące:

- budowy budynku mieszkalnego wraz z budową budynku gospodarczego i garażowego – 81 decyzji,
- rozbudowy i przebudowy budynku mieszkalnego - 44 decyzje,
- budowy i rozbudowy budynków gospodarczych – 94 decyzje,
- budowy i rozbudowy budynków dla potrzeb działalności produkcyjnej, usług i rzemiosła – 13 decyzji,
- pozostałe – 112 decyzji.

W ciągu ostatnich 3 lat najczęściej decyzji wydano w roku 2008. Dominowały tutaj sprawy budowy i rozbudowy budynku gospodarczego oraz budowy domu mieszkalnego. Duży procent decyzji o wzizt dotyczył budowy płyty obornikowej i zbiornika na ścieki rolnicze.

Największa intensywność ruchu budowlanego występuje w mieście, a na terenie wiejskim w Konarach, Dąbrowie i Sobiałowie. Powstająca nowa zabudowa mieszkaniowa na terenach wiejskich koncentruje się głównie wokół zabudowy już istniejącej, co jest bardzo korzystnym zjawiskiem dla układu przestrzennego wsi.

Jak wynika z zestawienia w tabeli 16, budynki dla potrzeb rozwoju działalności produkcyjnej i rzemieślniczej powstają głównie w mieście, na wsiach natomiast częściej niż w mieście realizowane są budowy budynków mieszkalnych oraz budowa i rozbudowa budynków gospodarczych.

Tabela 16. Rozmieszczenie wydanych decyzji o warunkach zabudowy

Miejscowość	ilość decyzji o warunkach zabudowy w latach 2006-2008				
	Razem	w tym:			
		Budowa budynku mieszkalnego wraz z budynkiem gospodarczym i garażowym	Rozbudowa i przebudowa budynku mieszkalnego	Budowa i rozbudowa budynku gospodarczego	Budowa budynku na działalność produkcyjną, usługową i rzemiosło
Miejska Górk	64	20	20	15	8
1.Dąbrowa	32	16	3	13	0
2.Dłoń	7	1	2	4	0
3.Gostkowo	6	4	0	1	1
4.Karolinki	14	7	2	3	2
5.Kołaczkowice	4	2	0	1	1
6.Konary	35	14	5	16	0
7.Niemarzyn	11	4	0	7	0
8.Oczkowice	6	1	1	3	1
9.Piaski	5	0	4	1	0
10.Roszkowo	5	0	0	5	0
11.Roszkówko	1	0	0	1	0
12.Rozstepniewo	6	0	2	4	0
13.Rzyczkowo	4	1	0	3	0
14.Sobiałkowo	22	10	3	9	0
15.Woszczkowo	2	0	0	2	0
16.Zakrzewo	9	1	2	6	0
Gmina razem	232	81	44	94	13

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie.

4. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Na terenie gminy Miejska Górk (w roku 2009) zarejestrowane są 432 podmioty gospodarcze, z tego ok. 50% w samym mieście. Wskaźnik aktywności obszaru to 46 podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców i ocenia się, jako średni, (wskaźnik dla powiatu rawickiego - 79 podmiotów/1 000 mieszkańców).

W strukturze branżowej na pierwszy plan wysuwają się usługi i handel, duże znaczenie ma także budownictwo i zakłady produkcyjne (rolno-spożywcze). Dobrze rozwinięta jest sfera usług rzemieślniczych działająca na rzecz rolnictwa. Największe znaczenie dla gospodarki gminy mają:

- Firma WALBET – Andrzej Walkowiak w Miejskiej Górcie,
- Cukrownia „Miejska Górka” S. A. w Miejskiej Górcie,
- Ubojnia Drobiu – LANGNER w Karolinkach,
- Gminna Spółdzielnia S.CH. w Miejskiej Górcie,
- Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne w Dłoni,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Sobiałkowie.

Z uwagi na znaczną powierzchnię użytków rolnych (87,6%) dalszy rozwój gospodarczy gminy związany będzie z funkcją rolniczą. Jest to obszar najwyższego poziomu gospodarki rolnej, dużej towarowości i wysokiej kultury rolnej. Możliwy jest rozwój przemysłu rolno-spożywczego w oparciu o własny surowiec.

Ze względu na niewielką lesistość (3,4%) oraz dobre warunki wiatrowe, obszar gminy predestynowany jest również do lokalizacji obiektów produkujących energię odnawialną (elektrowni wiatrowych).

5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

5.1. Oświata i wychowanie.

Wychowanie przedszkolne.

W gminie Miejska Górka działają 3 przedszkola (9 oddziałów):

- Przedszkole w Miejskiej Górcie – 4 oddziały:
 - Niemarzyn – oddział „O” – 22 dzieci,
 - Miejska Górka, ul. Sportowa – oddział – 22 dzieci,
 - Miejska Górka, ul. Paderewskiego – 2 oddziały – 56 dzieci, w tym oddział „O” – 28 dzieci,
- Przedszkole w Konarach – 3 oddziały – 59 dzieci, w tym oddział „O” – 17 dzieci,
- Przedszkole w miejscowości Dłoń – 2 oddziały – 42 dzieci, w tym oddział „O” – 19 dzieci.

Ogółem w całej gminie wychowaniem przedszkolnym objętych jest w tej chwili 201 dzieci, z tego około 59 to sześciolatki. Pozostałe, młodsze dzieci, które chodzą do przedszkola stanowią około 71% wszystkich dzieci.

Opiekę przedszkolną na terenie gminy ocenia się jako niewystarczającą. W przedszkolu w Miejskiej Górcie brakuje wolnych miejsc, w związku z czym nie są przyjmowane dzieci w wieku 3 lat.

Szkolnictwo podstawowe.

Na terenie gminy Miejska Górka funkcjonują 4 szkoły podstawowe, działające w zakresie klas od I – VI, w których naukę pobiera 588 uczniów. Są to szkoły w Miejskiej Górcie, Sobiałkowie, Konarach i Dłoni.

Tabela 17. Szkolnictwo podstawowe

Miejscowość Szkoła Podstawowa	Klasy	Oddziały	Liczba pom. do nauki	Uczniowie	Wskaźniki	
					Zmianowość i	Uczniowie p.d.n
Miejska Górka	I-VI	14	14	327	1	23
Sobiałkowo	I-VI	6	6	79	1	13
Konary	I -VI	6	6	100	1	17
Dłoń	I-VI	6	6	82	1	14
Razem		32	32	588	-	-

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie na 2009 r.

Dzieci klas podstawowych i oddziału „O” z miejscowości Gostkowo, Rozstępniewo i Roszkówko uczęszczają do szkoły i przedszkola w Nieparcie (gm. Krobia).

Przy szkołach podstawowych w Sobiałkowie i Miejskiej Górcie funkcjonują dodatkowo oddziały „O”. W Sobiałkowie są to 2 oddziały – 35 dzieci, natomiast w Miejskiej Górcie 3 oddziały - 74 dzieci.

Istniejące obwody szkolne (patrz załączony rysunek na stronie 53).

Szkolnictwo ponadpodstawowe.

Na terenie gminy Miejska Górka funkcjonują 3 gimnazja, w których naukę pobiera 433 uczniów.

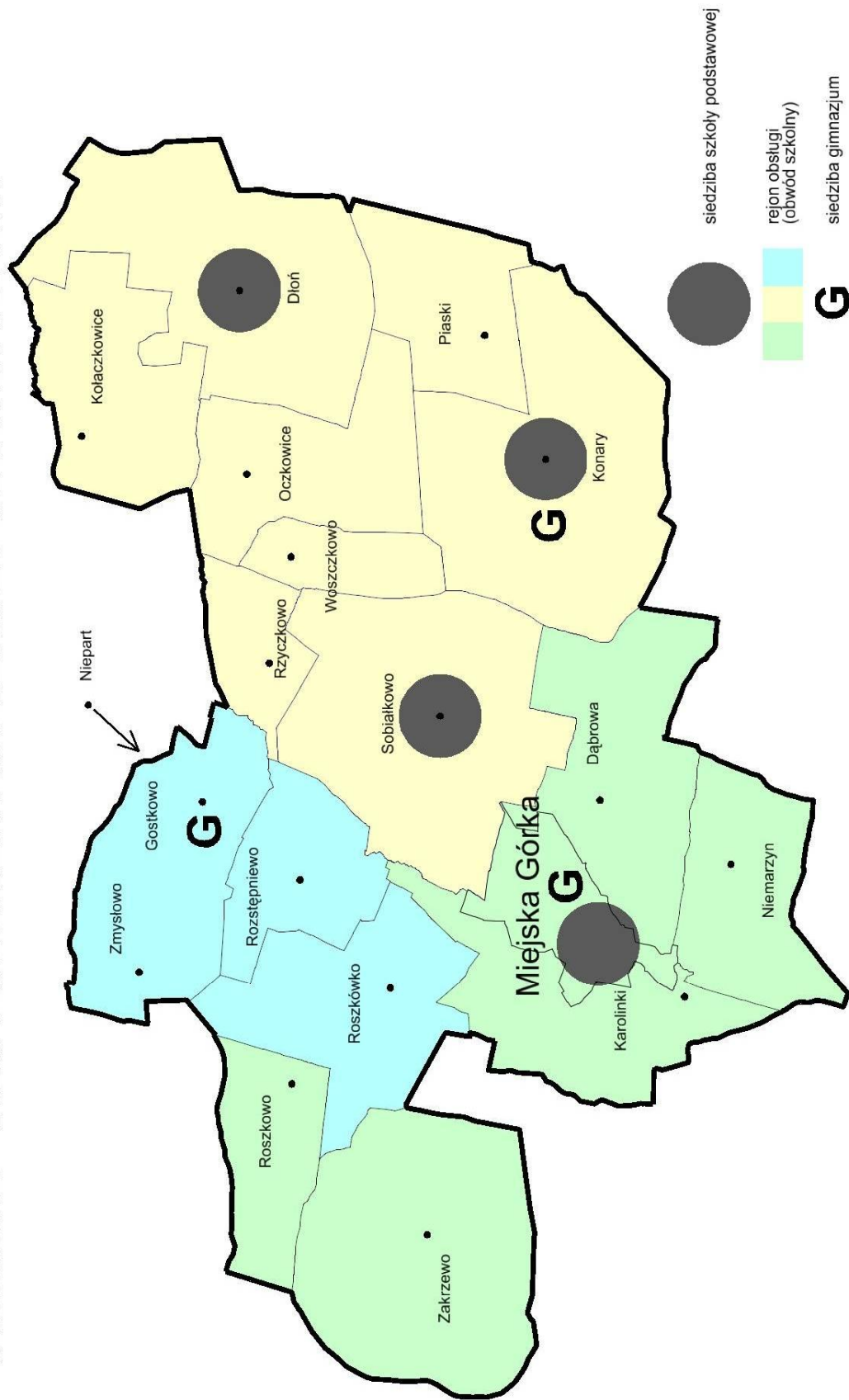
-
- Gimnazjum w Miejskiej Górcie – 269 uczniów/15 oddziałów (w jednym budynku z L.O. i Szkołą Zawodową),
 - Gimnazjum w Konarach - 142 uczniów/6 oddziałów,
 - Gimnazjum w Gostkowie, utworzone przez Edukacyjny Związek Międzygminny Gostkowo - Niepart. Uczęszcza do niego 22 dzieci z miejscowości Niepart i Gogolewo (gmina Krobia) oraz Zmysłowo, Gostkowo, Rozstępniewo, Roszkówko (gmina Miejska Górka).

W gminie Miejska Górka funkcjonują 2 szkoły ponadgimnazjalne:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Miejskiej Górcie - 189 uczniów/7 oddziałów.
- Liceum ogólnokształcące w Miejskiej Górcie - 79 uczniów/3 oddziały.

Nabór uczniów do szkół zawodowych i liceum prowadzony jest głównie z gminy Miejska Górka, ale korzysta z nich także młodzież z gmin ościennych takich jak Jutrosin, Krobia, Rawicz.

DEMOGRAFIA OŚWIATA - SIEĆ PUBLICZNYCH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

5.2. Kultura.

Ośrodki kultury:

Głównym ośrodkiem kulturalnym w gminie jest Ośrodek Kultury w Miejskiej Górcie, (PI. 700-Lecia) świadczący swe usługi dla mieszkańców całej gminy. Prowadzone są w nim sekcje i koła (wokalne, taneczne, plastyczne, nauki gry na pianinie i gitarze) oraz różnego rodzaju zajęcia (szachowe, warsztatowe, aerobiku, ju-jitsu, tańca towarzyskiego oraz Orkiestry Dętej Miejska Górka). Jest on również organizatorem imprez rekreacyjno-kulturowych o zasięgu gminnym i regionalnym oraz wydawcą lokalnego czasopisma „Wiadomości Miejskogóreckie”.

Powierzchnia użytkowa całego obiektu to 450 m². W ramach tego ośrodka mieszkańcy mogą korzystać z:

- sali widowiskowej o powierzchni 200 m²,
- biblioteki,
- czytelnia,
- Klubu Seniora.

Drugim znaczącym ośrodkiem kulturalnym jest Dom Kultury „Strzelnica” w Miejskiej Górcie, ul. Broniewskiego - pow. 281 m² pow. użytkowej.

Poza tym na terenie gminy funkcjonuje 12 świetlic wiejskich o zróżnicowanym standardzie.

Powierzchnia świetlic jest zróżnicowana, od ponad 600 m² (we wsi Dłoń, Konary, Roszkowo, Sobiałkovo, Oczkowice, Kołaczkowice, Zakrzewo, Rzyczkovo) do małych o powierzchni 45-50 m² (Woszczkovo, Piaski, Niemarzyn, Rozstępniewo). Zanotowano brak świetlicy we wsiach Roszkówko, Dąbrowa, Gostkovo, Karolinki oraz przysiółkach Zalesie i Topólka.

Biblioteki:

Na terenie gminy działają 2 biblioteki publiczne:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Miejskiej Górcie – działająca przy Ośrodku Kultury w Miejskiej Górcie, ilość tomów – 28 796
- Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Konarach –znajdująca się w wyremontowanym budynku poszkolnym przy Zespole Szkół, posiada 12 869 tysięcy woluminów

oraz

- biblioteki szkolne.

Istniejące wskaźniki wyposażenia bibliotek przedstawia tabela 18.

Tabela 18. Wskaźnik wyposażenia bibliotek

Obszar	Liczba ludności na 1 placówkę	Ilość tomów na 1000 ludności
Gmina Miejska Górką	4 648	4 482
Powiat Rawicz	3 765	4 818

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie na 2009 r.

Wyposażenie istniejących bibliotek w księgozbiór jest niewystarczające.

Natomiast dostępność do funkcjonujących placówek jest utrudniona, wskaźnik ukazujący liczbę ludności na 1 placówkę wyraźnie odbiega od powiatowego.

5.3. Ochrona zdrowia.

Usługi opieki zdrowotnej skupione są głównie na obszarze miasta. Funkcjonują tutaj tylko przychodnie prywatne:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miejskiej Górcie (ul. Jana Pawła II),

w ramach którego działają poradnie:

- ogólna
- pediatryczna
- ginekologiczna

oraz:

- laboratorium analityczne
 - gabinet zabiegowy
 - gabinet dziecięcy
 - punkt szczepień
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miejskiej Górcie (Pl. Korczaka), w ramach którego działają poradnie:
 - ogólna
 - ortopedyczna
 - kardiologiczna
 - ginekologiczno-położnicza
 - neurologiczna

-
- diabetologiczna
 - pediatryczna

oraz:

- gabinet rehabilitacji
- USG
- laboratorium analityczne

Z szerszej oferty prywatnych gabinetów lekarskich mieszkańcy miasta i gminy Miejska Górka mogą korzystać w Rawiczu. Jednak istniejące przychodnie w Miejskiej Górcie posiadają bardzo rozwiniętą ofertę gabinetów lekarskich i zaspokajają potrzeby mieszkańców.

Usługi Lecznictwa zamkniętego oferowane są przez Szpital Powiatowy w Rawiczu - odległość około 10 km.

Gmina posiada 3 apteki zlokalizowane w mieście Miejska Górka.

5.4. Handel.

Gmina Miejska Górka jest dobrze wyposażona w placówki handlu podstawowego i ponadpodstawowego, świadczące usługi dla mieszkańców całej gminy. Aktualnie na terenie gminy funkcjonują:

- placówki handlu podstawowego (sklepy spożywcze i spożywczo-przemysłowe z artykułami pierwszej potrzeby) – w miasto:18, obszar wiejski: 23
- placówki handlu ponadpodstawowego (agd, rtv, części samochodowe, części do maszyn rolniczych, tekstylia, pasze, art. produkcji rolnej, nawozy, opał) – miasto: 30, obszar wiejski:16

Na terenach wiejskich najlepsze wyposażenie w usługi handlu posiadają wsie:

- Sobiałkowo - 6 sklepów,
- Konary - 9 sklepów,

Uzupełnieniem usług detalicznych jest handel hurtowy. W gminie Miejska Górka funkcjonują 2 takie placówki, które zlokalizowane są na terenie miasta.

5.5. Gastronomia.

Usługi gastronomiczne w gminie świadczone są przez poniższe placówki (czynne przez cały rok):

- „Bar Debet” w Miejskiej Górcie - 50 miejsc konsumenckich
- „Zajazd Pod Różą” w Karolinkach - 150 miejsc konsumenckich
- „Karczma Pod Konarem” w Konarach - 100 miejsc konsumenckich
- Drink Bar w Niemarzynie - 10 miejsc konsumenckich
- Drink Bar w Sobiałowie - 30 miejsc konsumenckich
- „Oliwka” w Konarach – 50 miejsc konsumenckich
- Bar CPN w Topólce – 10 miejsc konsumenckich

Uzupełnieniem powyższego są placówki czynne sezonowo:

- Bar Nad Balatonem w Miejskiej Górcie - 50 miejsc konsumenckich.

Dostępność do usług gastronomicznych w gminie ocenia się jako wystarczającą - istniejące lokale oferują 480 miejsc konsumenckich.

5.6. Łączność.

W zakresie łączności gminę Miejska Górka obsługują:

- Poczta Polska S. A.
- Telekomunikacja Polska S. A.

Poczta Polska S.A. posiada w gminie jedną placówkę zlokalizowaną w mieście Miejska Górka (2 okienka obsługi).

Na terenie gminy Miejska Górka jest 2 146 abonentów, z czego 1 803 to abonenci indywidualni oraz 343 biznesowi. Występują tu dwie centrale telefoniczne. Centrala w mieście Miejska Górka posiada pojemność 5 000 numerów, natomiast w Dłoni 750 numerów.

Usługi łączności ocenia się jako wystarczające i o dobrej dostępności.

5.7.Sport.

Obszar gminy jest średnio wyposażony w tereny sportowe.

Główny ośrodek sportowy obsługujący całą gminę znajduje się w mieście. Są to stadion sportowy wraz z kompleksem rekreacyjnym na obszarze 3,70 ha oraz kompleks boisk do gry w baseball.

W ramach stadionu i kompleksu rekreacyjnego znajdują się:

- 800 miejsc na widowni,
- 2 płyty boiska (trawiaste) do gry w piłkę nożną,
- boiska zbudowane w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” (wielofunkcyjne i do piłki nożnej),
- sala sportowa o pow. 280 m² z zapleczem,
- budynek socjalny,
- sala sportowa z zapleczem,
- stołówka i 28 miejsc noclegowych w pokojach.

Kompleks boisk do gry w baseball wyposażony jest w:

- 3 boiska baseballowe,
- budki dla zawodników,
- ogrodzenia boisk,
- trybuny,
- drogę spacerową
- budkę sprawozdawczą.

Boiska wiejskie występują w następujących miejscowościach: Dłoń, Gostkowo, Konary, Sobiałkovo. Wskazana jest poprawa dostępności do terenów sportowych przynajmniej we wsiach większych jak: Zakrzewo, Niemarzyn, Kołaczkowice, Oczkowice, Dąbrowa.

5.8.Zieleń.

Miasto Miejska Górka

Na tereny zieleni miasta składają się:

- park miejski o powierzchni 2,0 ha,
- ogródki działkowe, podzielone na 3 kompleksy (przy ul. Rawickiej, Fabrycznej oraz Dworcowej) zajmujące łącznie powierzchnię 3,58 ha,
- ścieżka spacerowa i tor saneczkowy w kierunku „Balatonu”,
- zieleńce i skwery zajmujące łącznie powierzchnię 1,41 ha,
- dwa ogródki jordanowskie o łącznej powierzchni 1,42 ha,

-
- cmentarz parafialny przy ul. Zacisze - powierzchnia 1,63 ha, rejon obsługi tego cmentarza to: miasto Miejska Górka, Niemarzyn, Karolinki, Dąbrowa, Roszkowo, Roszkówko, Rozstępniewo,
 - cmentarz nieczynny przy ul. Kobylińskiej (poewangelicki) - 0,51 ha.

Gmina

Na tereny zieleni w obszarze gminy składają się:

- ogródki działkowe w miejscowości Sobiałkowo o powierzchni 11, 7 ha
- cmentarz parafialny w Kołaczkowicach - o pow. 0,77 ha. Obsługuje wsie: Kołaczkowice, Oczkowice, Dłoń.
- cmentarz parafialny w Konarach - o pow. 0,43 ha. Obsługuje wsie: Konary, Piaski, Topólka.
- cmentarz parafialny w Sobiałkowie - o pow. 0,28 ha. Obsługuje tylko mieszkańców Sobiałkowa.
- cmentarz parafialny w Zakrzewie - o pow. 0,43 ha. Obsługuje tylko mieszkańców Zakrzewa.

Wsie Gostkowo, Rzyczkowo i Woszczkowo obsługiwane są przez cmentarz w Nieparcie (gmina Krobia).

Ogółem czynne cmentarze w mieście i gminie zajmują powierzchnie 3,54 ha. Wskaźnik powierzchniowy przypadający na jednego mieszkańca rejonu obsługi wynosi 4 m² i ocenia się jako dobry.

5.9.Usługi inne.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy występuje jedenaście jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Dwie z nich (w Miejskiej Górcie i Sobiałkowie) działają w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym. Pozostałe jednostki podlegają pod Powiatowe Stanowisko Kierowania w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Rawiczu, skąd wychodzą dyspozycje akcji gaśniczych.

Większość wsi w gminie posiada remizę strażacką. Część remiz wyposażona jest w samochód strażacki. Są to miejscowości:

- Miejska Górka,
- Dłoń,
- Konary,
- Roszkowo,
- Sobiałkowo,

-
- Oczkowice,
 - Kołaczkowice,
 - Rzyczkowo,
 - Zakrzewo.

W tylko podstawowy sprzęt gaśniczy wyposażone są Rozstępniewo i Gostkowo. Brak remizy, sprzętu gaśniczego oraz samochodów strażackich występuje w Roszkówku, przysiółku Topólce, Dąbrowie, Woszczkowie, Zmysłowie, Karolinkach, Niemarzyn, Piaskach i Zalesiu.

Usługi administracji

- Urząd Miejski w Miejskiej Górcie,
- Rewir Dzielnicowy nr 4 przy Powiatowej Komendzie Policji w Rawiczu,
- Bank Spółdzielczy we Wschowie oddział w Miejskiej Górcie,
- Bank DnB NORD Polska S.A.,
- Agencja PKO BP w Miejskiej Górcie,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Oświaty,
- Gospodarka Komunalna w Miejskiej Górcie.

6. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z OCENY STANU ISTNIEJĄCEGO

6.1. Demografia.

- Obszar gminy jest gęsto zaludniony - przypadają tutaj 92 osoby/km².
- W sieci osadniczej dominują wsie średnie - prawie połowa istniejących jednostek osadniczych znajduje się w grupie liczącej od 151 do 300 osób.
- Ogólna dynamika rozwoju ludnościowego terenów wiejskich gminy od 1988 r. do 2007 r. jest ujemna i spadła o 3,5% (221 osób). W latach 1999-2007 nastąpiła już względna stabilizacja demograficzna (tab.11).
- Do wsi rozwojowych, które charakteryzują się największym wzrostem liczby ludności zaliczyć można Dąbrowę i Konary (tab.11).
- Największy spadek ludności nastąpił we wsiach Zakrzewo (-48 osób) i Kołaczkowice (-34 osoby), najmniejszy natomiast w Rzyczkowie (-1 osoba) i Rozstępniewie (-4 osoby) (tab.11).
- W samym mieście ludności przybywa, choć lata 1988-99 charakteryzują się większą dynamiką niż lata 1999-2007 (tab.10).
- Zahamowanie spadku liczby ludności pozwala przypuszczać, że w nadchodzących latach gmina będzie wykazywać rozwój demograficzny, jednak nie będzie on wysoki.

-
- W latach 2006-2008 zauważa się wyraźny spadek liczebności grupy przedprodukcyjnej oraz utrzymanie się na tym samym poziomie liczby ludności w wieku produkcyjnym.
 - Przyrost naturalny na 1000 osób w latach 2000-2008 spadł z 4,3 do 3,9. Aktualny wskaźnik, dla miasta posiada wartość zerową, natomiast dla obszaru wiejskiego 5,8.

6.2. Rynek pracy.

- Odnotowuje się dość wysoki udział zatrudnionych w usługach w ogólnej liczbie zatrudnionych – około 50%. (Udział nie obejmuje pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie).
- Liczba bezrobotnych w ciągu lat 2005 - 2008 spadła z 433 do 258 osób (o 41,8%).

6.3. Mieszkalnictwo.

- Zasoby mieszkaniowe na 2007r. to 2 343 mieszkania,
- Wskaźniki powierzchniowe dla Miejskiej Górki są korzystne. W 2007 r. wskaźnik m² p. uż./na osobę przekracza powiatowy i wynosił 25,3.
- Najbardziej intensywny ruch budowlany występuje w mieście, natomiast na terenach wiejskich we wsiach: Konary, Dąbrowa i Sobiałkowo.

6.4. Działalność gospodarcza.

Teren gminy cechuje średnia aktywność gospodarcza. Według danych na 2009 r., w gminie funkcjonowały 432 podmioty gospodarcze, wśród których dominowały firmy handlowe i usługowe.

6.5. Usługi.

- Wyposażenie i dostępność mieszkańców do usług socjalnych i bytowych jest zadawalająca.
- Sieć szkół podstawowych ukształtowana jest korzystnie.
- Wskazana jest poprawa dostępności do bibliotek oraz uzupełnienie sieci świetlic wiejskich.
- Wskazane jest rozszerzenie sieci boisk.

II. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

II. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1.1. Położenie i rzeźba terenu

Gmina Miejska Górka położona jest w południowej części województwa wielkopolskiego, około 110 km od Poznania. Graniczy z wielkopolskimi gminami: Rawicz, Bojanowo, Poniec, Krobia, Pępowo, Jutrosin oraz Pakosław [53, 54].

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego omawiany teren leży na styku dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Kaliskiej, należącej do makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej oraz Kotliny Żmigrodzkiej, będącej częścią Obniżenia Milicko-Głogowskiego Pradoliny Baryczy [18].

Ukształtowanie powierzchni terenu jest mało zróżnicowane. Gmina Miejska Górka położona jest na przedpolu strefy marginalnej ostatniego zlodowacenia (faza leszczyńska). Główne rysy rzeźby uformowane zostały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego i później znacznie złagodzone (zdenudowane). Na skutek przeobrażeń peryglacjalnych, różnice wysokości w granicach dokumentowanego terenu dochodzą zaledwie 33 m.

Generalnie w ukształtowaniu powierzchni gminy wyróżnić można.

- **wysoczyzną morenową płaską**, zajmującą głównie północną i wschodnią część terenu, wyniesioną około 103-123 m n.p.m. z charakterystycznym długim, połączym zboczem o spadkach nie przekraczających 2-3%,
- **terasę wysoką**, wyniesioną ca 97-101 m n.p.m., występującą na obszarze gminy jedynie fragmentarycznie, w dolnej części doliny Dąbroczny (u podnóża ww. zbocza) oraz po zachodniej stronie doliny Zakrzewskiego Rowu,
- **terasę środkową**, położoną około 91-96 m n.p.m., po obu stronach Dąbroczny,
- odizolowane obniżenia w dnie tej ostatniej, połączone kanałem Dąbroczny i stanowiące fragmenty zalewanego *dna doliny*,
- liczne **wały wydmowe i pola eoliczne**, skoncentrowane głównie w południowej, niżej położonej części gminy,
- drobne **dolinki erozyjno-denudacyjne**.

Główne rysy geomorfologii gminy przedstawiono na mapie ukształtowania powierzchni terenu 1:50 000, wykonanej w dużej mierze na podstawie *Mapy morfologicznej Niziny Wielkopolskiej* B.Krygowskiego [47].

1.2. Budowa geologiczna

Głębokie podłoże omawianej gminy tworzy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa skał osadowych, zbudowanych głównie z utworów triasu i jury. Na utworach mezozoicznych zalega ok. 300 m miąższości warstwa utworów trzeciorzędowych, wykształconych głównie w postaci mioceńskich mułków i drobnych piasków oraz plioceńskich iłłów poznańskich. Powierzchnia pliocenu wykazuje duże zróżnicowanie morfologiczne. Wzdłuż osi Poniec - Kawcze rozciąga się depresja, której dno zalega, z grubsza, w poziomie morza. Ku wschodowi i zachodowi powierzchnia podłoża podczwartorzędowego podnosi się, na przestrzeni ca 7.5 km, do rzędnej około 100 m n.p.m. Miąższość serii plioceńskich w rejonie Dłoni dochodzi zatem do 130 m a w Kołaczkowicach, Oczkowicach i Miejskiej Górcie sięga 70-90 m. W okolicach Rozstępniewa i Dłoni łąki plioceńskie zalegają tuż pod powierzchnią terenu.

Miąższość nadległych utworów czwartorzędowych jest zatem bardzo różna i zmienia się, od blisko 100 m w zachodniej części gminy do kilku-kilkunastu m w części północno-wschodniej.

Powierzchniowe utwory czwartorzędowe to przede wszystkim gliny zwałowe, bezpośredniej akumulacji lodowca. Jedyne w obrębie dwóch wyraźnych rozcięć erozyjnych (rz. Dąb roczna i Zakrzewski Rów), na cokole wyciętym z glin, odłożone zostały większe serie wodnolodowcowych gruntów piaszczysto-żwirowych. Na obszarze wysoczyzny płyty piasków pokrywowych występują lokalnie i mają niewielką grubość. Nieco większą miąższością charakteryzują się, obecne miejscami w podłożu, piaski eoliczne.

Utwory holocenne reprezentowane są z reguły przez piaszczyste i próchniczne osady rzeczne, stwierdzane głównie w dnie doliny Dąbroczny. Jedyne sporadycznie dna dolin rzek i cieków oraz niektórych obniżen terenowych wypełniają namuły organiczne i torfy [2, 3, 4, 8, 9, 44, 45].

1.3. Surowce mineralne

Surowce gminy to udokumentowane złoża gazu ziemnego *Zakrzewo i Rawicz* oraz dość zróżnicowana i w miarę zasobna baza kopalin pospolitych: piasków oraz surowców ilastych [8].

Odkryte w byłym województwie leszczyńskim złoża węglowodorów, skoncentrowane głównie w jego południowo-zachodniej części są wyłącznie złożami gazu ziemnego, występującymi w dwóch poziomach stratygraficznych: piaskowcach czerwonego spągowca i dolomicie głównym.

Na obszarze gm. Miejska Górka kopalina ta występuje w rejonie Zakrzewa (koncesja nr KZK/012/S/3337/76, wydana przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii 05.04.1976r.). Złoże Zakrzewo, odkryte zostało w roku 1966 i udokumentowane dziesięć lat później. Jego zasoby, (gaz ziemny o zawartości $N_2 = 58,40\%$), w kat. C, wynoszą ok. 300 min Nm^l , w tym zasoby wydobywalne 210 min Nm^3 . Ze względu na skład i wielkość zasobów złożo nie zostało dotąd zagospodarowane. Trwają natomiast dalsze prace poszukiwawcze. Zachodnia część gminy objęta jest koncesją poszukiwawczą pod nazwą Bojanowo-Wąsosz (nr 27/99/p, wydana 29.09.1999 przez Głównego Geologa Kraju), część wschodnia koncesją Pakosław-Krotoszyn (nr 42/99/p z 10.07.1998 r.). Wykonane wcześniej badania sejsmiczne pozwolą na wskazanie miejsc przyszłych wierceń (przewidywanych na lata 2003-2004).

Gaz ziemny występujący na obszarze gminy należy do surowców najczystszych ekologicznie. Nie zawiera toksycznych składników. Jego eksploatacja powoduje stosunkowo niewielkie zmiany w środowisku [34].

Do kopalin podstawowych należy również węgiel brunatny, którego złoża: Rawicz - Miejska Górka - Skoraszewice, Poniec - Krobia i Oczkowice (rejony pozytywne) leżą częściowo na obszarze omawianej gminy. Trudne warunki geologiczno-górnice, istniejące zagospodarowanie powierzchni terenu oraz przewidywane skutki eksploatacji (lej depresyjny, wyłączenie gleb o wysokich walorach produkcyjnych, emisja pyłów i gazów, etc.) zdecydowały o niecelowości jego eksploatacji [1].

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja kopalin pospolitych. Znaczenie przemysłowe mają przede wszystkim surowce ilaste. Eksploatowane są dwa złoża ilów plioceńskich:

Złoże Rozstępniewo, z którego korzystają cegielnie w Miejskiej Górcie i Rozstępniewie ma zasoby, udokumentowane jeszcze w 1962 r. W przypadku surowca plastycznego, wynosiły one:

- w kat. B około 512.5 tys. m³

- w kat. Ci - 560.2 tys. m³

- w kat. C₂- 352.2 tys. m³

Zasoby surowca schudzającego oceniono na 287.2 tys. m³ (w kat. Ci), a w filarze ochronnym dalsze 10.2 tys. m³.

Eksploatowane złoża pozwala na produkcję roczną rzędu 7.5 mln jednostek ceramicznych. Przewidywane jest zarówno poszerzenie wydobycia kopaliny, jak i zwiększenie asortymentu produkowanych materiałów budowlanych. Obecnie pozyskiwany surowiec służy głównie do produkcji cegły pełnej, cegły dziurawki, pustaków U-220, pustaków wentylacyjnych itp. Złoże..Dłoń, z którego korzystała cegielnia o tej samej nazwie, udokumentowano w 1967 r. Zasoby bilansowe surowca plastycznego oszacowano wówczas na 32.1 tys. m³ a surowca schudzającego na 2.8 tys. m³. Złoże zostało wyczerpane [1,8].

Lokalne znaczenie mają złoża piasków, eksploatowane dorywczo w rejonie miejscowości: Karolinki (1 wyrobisko), Konary (1), Miejska Górka (2), Dłoń (1) i Topólk (3).

Udokumentowane przed kilkudziesięciu laty złoża torfu nie stanowią bazy surowcowej dla wykorzystania przemysłowego (zbyt mała miąższość oraz nieprzemysłowa popielność) [8].

1.4. Wody powierzchniowe.

Gmina Miejska Górka w większości położona jest w dorzeczu rz. Orli, należącej do zlewni Baryczy. Środkowa część terenu odwadniana jest przez jeden z jej największych dopływów - rz. Dąbroczną. Ze wschodniej zbiera wody rz. Stara Orla (Szpatnica) a z zachodniej Zakrzewski Rów (Pijawka) uchodzący do innego dopływu bezpośredniego Orli - rz. Masłówki. Główną rzeką gminy jest zatem, płynąca z północy na południe, Dąbroczna.

Podobnie jak większość rzek polskich, również ww. charakteryzuje śnieżno - deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku. Coroczne zalewy rzek i cieków ograniczają się głównie do podtapiania użytków zielonych w dolinach. Jest to obszar charakteryzujący się niewielkim odpływem a niskie wartości wynikają zarówno z niedoboru opadów jak i małej zdolności retencyjnej dużej części terenu gminy [18, 44,48].

W gminie nie ma wód powierzchniowych stojących - jezior, są jedynie drobne, naturalne zbiorniki wodne, charakterystyczne dla strefy marginalnej. Największe powierzchnie mają jednak zbiorniki sztuczne: zbiornik retencyjny „Balaton” na Dąbroczni (w Miejskiej Górcie) oraz zbiorniki poeksploatacyjne, wypełniające wyrobiska poiłowe w Rozstępniewie i Dłoni.

1.5. Wody podziemne.

Zasoby wód podziemnych w rejonie Miejskiej Górki nie należą do żadnego z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych [49]. Wody piętra czwartorzędowego występują generalnie w dwóch poziomach, poziom gruntowy (nadglinowy), poziom śróglinowy. Charakteryzują się w większości sezonowym reżimem zasilania - w wyniku filtracji obszarowej, w okresie wiosennych roztopów i wzmożonych opadów atmosferycznych. Plejstoceński zbiornik wód podziemnych posiada charakter depresyjny i obejmuje przede wszystkim dolinę Dąbroczny oraz dolne partie zboczy wysoczyzny. Do płynącej przez Miejską Górkę Dąbroczny odprowadzane są ścieki m.in. z cukrowni, rzeźni, mleczarni, co powoduje skażenie obu poziomów wodonośnych, pozostających w kontakcie hydraulicznym z wodami rzeki (brak warstwy izolacyjnej od powierzchni terenu). Czwartorzędowe poziomy wodonośne eksploatowane są tylko w Miejskiej Górcie. Dla pozostałej części gminy podstawę zaopatrzenia w wodę stanowi zbiornik mioceński, obejmujący swym zasięgiem praktycznie cały obszar gminy. Utwory miocenu wykształcone są w postaci słdkowodnej facji burowęglowej (piaski, ily, węgle brunatne) i zalegają na głębokości od około 105 m p.p.t., osiągając niemal 200 m miąższość. Występują tu korzystne warunki hydrogeologiczne.

Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Zwierciadło wód podziemnych I poziomu wyraźnie nawiązuje do ukształtowania powierzchni terenu i w złagodzonej formie powtarza jej kształt. W sąsiedztwie rzek i cieków, woda gruntowa występuje na ogół bardzo płytko, do 1 m p.p.t. Na obszarach terasy nadzalewowej, środkowej zwierciadło wody utrzymuje się przez większą część roku około 1-2 m p.p.t. Jedynie w obrębie wysoczyzny i sporadycznie terasy wysokiej woda gruntowa występuje głębiej niż 2 m p.p.t, ale i tu można zaobserwować okresowo płytsze utrzymywanie się zwierciadła związane ze stagnacją lub migracją wód opadowych. Najogólniej, więc, w granicach gminy, wyróżnić można następujące strefy wodne:

- obszary dolinne, stanowiące strefę koncentracji wód powierzchniowych i podziemnych, zasilane wodami opadowymi oraz spływem z terenów sąsiednich. Wodonoścem są tu na

ogół utwory piaszczysto-żwirowe. Zwierciadło I poziomu ma charakter swobodny lub odznacza się niewielkim ciśnieniem hydrostatycznym, wywołanym przez nadległe grunty organiczne, charakteryzujące się m.in. zdolnością do magazynowania dużych ilości wody. Głębokość występowania zwierciadła uzależniona jest od stanów wody w rzekach. Większe doliny rzeczne (a ściślej ich dna) wyróżniają się bardzo płytkim występowaniem wody gruntowej, ca 0 - 1 m p.p.t.,

- obszary terasy nadzalewowej środkowej, w przewadze o ciągłym (swobodnym) zwierciadle wody w utworach przepuszczalnych. Wahania są tutaj nieco niniejsze niż w obrębie corocznie zalewanych lub podtapianych teras zalewowych. Przez większą część roku woda gruntowa utrzymuje się około 1 - 2 m p.p.t.,
- obszary terasy wysokiej oraz wysoczyzny morenowej, najczęściej o ciągłym, napiętym zwierciadle wody występującym w piaszczystych wkładkach i przewarstwieniach w obrębie gruntów spoistych. Generalnie woda gruntowa utrzymuje się tu głębiej niż 2 m p.p.t, okresowo jednak (zwłaszcza po długotrwałych, intensywnych opadach atmosferycznych oraz w okresach wiosennych roztopów) obserwuje utrzymywanie się wód gruntowych na stropie słabo przepuszczalnego podłoża. W skrajnych przypadkach woda gruntowa może się pojawiać nawet na powierzchni terenu,
- specyficznymi stosunkami wodnym odznacza się zapewne zabudowany obszar miasta, charakteryzujący się wodami gruntowymi o zwierciadle sztucznie obniżonym lub podniesionym, będącym wynikiem uzbrojenia terenu, budowy ujęć wód podziemnych, odprowadzania ścieków do osadników i na pola irygacyjne itp. [44].

1.6. Gleby

Warunki glebowe gminy, przeciętne w skali byłego województwa leszczyńskiego (ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej, według klasyfikacji IUNG w Puławach wynosi 74.9 pkt, przy średniej dla byłego woj. leszczyńskiego 71.7), korzystnie wyróżniają się na tle średniej krajowej (66.6 pkt.) [33].

Grunty orne zajmują blisko 70% powierzchni gminy i w dużej części zajęte są przez gleby wysokich klas bonitacyjnych (prawie 47% ich powierzchni stanowią gleby kl. II-IIIb a 70% uzupełnione o kl. IVa). Na obszarze wysoczyzny, wytworzyły się gleby brunatne lub czarne ziemie, zaliczane do kompleksów pszennych 2 i 4. Zajmują one często zwarte, rozległe powierzchnie. Uzupełnieniem tych kompleksów są nieco słabsze gleby kl. IVa i IVb,

kompleksów żytnych: bardzo dobrego (4), dobrego (5) i lokalnie słabego (6). Jedynie w dolinach rzek, na obszarach teras nadzalewowych zaznacza się przewaga słabych gleb kl. V i VI, kompleksów żytnych: słabego (6) i bardzo słabego (7) a поблизу cieków oraz w dnach obniżen terenowych również kompleksu zbożowo-pastewnego (9). Są to głównie gleby brunatne wyługowane, mady i mursze. Często dna dolin i zagłębien terenowych wypełniają słabe i średnie użytki zielone, zajmujące łącznie około 12.6% powierzchni terenu [33]. Z uwagi na pełnione funkcje ekologiczne i zwiększoną retencję wód tereny te zasługują na szczególną ochronę.

1.7. Szata roślinna

Lasy i zadrzewienia zajmują zaledwie 11% ogólnej powierzchni gminy, a występujące tu kompleksy leśne są mało zróżnicowane [14, 33, 50]. Na północ od Miejskiej Górki znajduje się park leśny, którego drzewostan stanowi głównie sosna, IV-V klasy, na siedlisku boru świeżego. Jest to praktycznie jedyny obszar leśny przydatny dla rekreacji. Parki wiejskie, niekiedy z okazami drzew pomnikowych, znajdują się tylko w Dłoni, Roszkówku i Gostkowie. Wpisany do rejestru zabytków jest jedynie ten pierwszy. Fragmenty zespołów zadrzewieniowych o charakterze parkowym zachowały się również w Oczkowicach, Piaskach, Zmysłowie [21, 25].

W sytuacji małego zalesienia terenu gminy, na uwagę zasługują dość dobrze utrzymane zadrzewienia przydrożne i śródpolne.

1.8. Świat zwierzęcy.

Świat zwierzęcy gminy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. Występujące w lasach sąsiednich gmin jelenie, dziki, daniela pojawiają się rzadko. Dość często spotykane są natomiast sarny, zwłaszcza polne. Z drapieżników występują m.in. lisy i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, jeź, ryjówka, kret, nietoperz. Najlepiej poznana jest fauna ptaków, jedyna gromada świata zwierzęcego niemal w całości podlegająca w Polsce ochronie gatunkowej. Na polach spotkać można bażanty i kuropatwy.

W nielicznych lasach i rozległych obniżeniach dolinnych stwierdzono występowanie całego szeregu gniazdujących i żerujących ptaków. Zbiorniki wodne są miejscami koncentracji ptaków wodno-błotnych. W ostatnim stuleciu liczebność ptaków gwałtownie spadła, głównie na skutek obniżenia poziomu wód oraz całego zespołu czynników antropogenicznych, min.

postępu technicznego w rolnictwie oraz użycia pestycydów. Mniejsze zróżnicowanie ekosystemów na obszarach wysoczyznowych wpływa na zubożenie awifauny lęgowej.

Spośród chronionych gatunków kręgowców występują na obszarze gminy przedstawiciele gadów (jaszczurka zwinka, padalec i zaskroniec) oraz liczne płazy, reprezentowane głównie przez żaby i ropuchy. Najliczniejsze są niewątpliwie owady, spotykane w każdym środowisku. Mniej zróżnicowana, ograniczona do gatunków pospolitych, jest fauna ryb. W rzekach duży wpływ na ilość i jakość ryb ma jednak zły stan czystości ich wód.

1.9. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina Miejska Górka położona jest w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne i ciepłe ($+17.7^{\circ}\text{C}$ w lipcu), zima łagodna (-3.4°C w styczniu) i krótka, z nietrwałą szatą śnieżną (65.3 dni). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Roczna suma opadów 616 mm, zbliżona jest do średniej krajowej. Zaskakująco duża jest liczba dni z mgłą - 45, najczęstszych w październiku. Podobnie jak na większości terytorium kraju przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Analizy i oceny warunków makroklimatu okolic Miejskiej Górki dokonano w oparciu o dane podstawowych parametrów meteorologicznych, z lat 1961 - 70 dla stacji IMGW w Smolicach, najbliższej położonej i chyba najbardziej reprezentatywnej dla tego terenu [7].

Warunki klimatu lokalnego gminy cechują wartości zbliżone do przytoczonych wyżej. Niewątpliwie są jednak różnice pomiędzy zadrzewionymi i wilgotnymi obszarami dolinnymi a użytkowaną rolniczo wysoczyzną.

Ta ostatnia charakteryzuje się generalnie dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza oraz dobrym przewietrzaniem. Podwyższoną wilgotnością powietrza i nieco ukierunkowanym przewietrzaniem odznaczają się powierzchnie terasowe. Niekorzystnymi lub przeciętnymi warunkami termiczno - wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz utrudnionym i zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna dużych obniżeń dolinnych.

2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

Gmina Miejska Górką położona jest z dala od dużych aglomeracji miejskich. W odległości zaledwie kilku-kilkunastu km, na południowy-zachód, znajdują się jednak zurbanizowane tereny miasta Rawicza. Takie usytuowanie bywało w przeszłości korzystne dla omawianej gminy, ale niejednokrotnie negatywnie wpływało na stan jej środowiska.

Reasumując oceny poszczególnych komponentów środowiska, zawarte w poprzednim rozdziale, można przyjąć, że ogólna diagnoza stanu środowiska nie wypada jednak dla opracowywanej gminy korzystnie. Zaledwie niewielka część terenu zachowała w miarę wysokie walory przyrodniczo - krajobrazowe.

Gmina usytuowana jest poza systemem obszarów chronionych byłego województwa leszczyńskiego. W południowej części Wielkopolski różnorodność biologiczna i właściwe funkcjonowanie tego systemu uzależnione jest jednak m.in. od dostatecznej drożności i odpowiedniej sprawności dolinnych łączników ekologicznych: Dąbroczny, Starej Orli (Szpatnicy) i Zakrzewskiego Rowu. Tereny te charakteryzują się dosyć dużą mozaiką ekosystemów łąkowych i łąkowo-leśnych.

Duże połacie wysoczyznowej części gminy są odlesione, często nawet pozbawione zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i przywodnych, które mogłyby stanowić uzupełniające łączniki ekologiczne. Miejscowych źródeł zanieczyszczenia powietrza jest niewiele i koncentrują się one w Miejskiej Górcie. Imisje transgraniczne toksycznych gazów i pyłów z LGOM oraz niemieckich elektrociepłowni opalanych węglem brunatnym zapewne tu już nie docierają. Niepokoi natomiast bliskie sąsiedztwo uprzemysłowionego Rawicza.

Wraz z rozwojem miasta i okolicznych miejscowości zaczyna rozrastać się sieć infrastruktury technicznej, zwiększa się presja urbanizacji. Wciąż duża jest chemizacja rolnictwa na intensywnie użytkowanych powierzchniach wysoczyznowych i terasowych.

Dużym problemem jest, wynikające w większości z niedostatków infrastruktury technicznej, zanieczyszczenie wód powierzchniowych, zwłaszcza rz. Dąbroczny, która już wpływając na teren gminy prowadzi wody silnie zanieczyszczone (pozaklasowe).

Brak warstwy izolacyjnej, z gruntów spoistych, w obrębie dużych obniżen dolinnych zwiększa prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód podziemnych.

Specyfika rzeźby terenu, charakteryzującej się dużą ilością powierzchni wysoczyznowych o dobrych glebach oraz dobra dostępność komunikacyjna spowodowały, że obszar gminy

wyróżnia się niewielką lesistością (ok. 11%) oraz równie niedużym udziałem powierzchni łąkowych i wodnych (łącznie 13.8%). Zróżnicowanie wysokościowe terenu i pewna monotonia występujących zbiorowisk roślinnych oraz nieliczne powierzchnie wodne powodują, że znaczne połacie gminy odznaczają się przeciętnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Większym bogactwem zespołów i obiektów cennych przyrodniczo odznaczają się doliny Zakrzewskiego Rowu oraz Dąbroczny (na odcinku od północnej granicy gminy do Miejskiej Górki).

2.1. Zanieczyszczenia, zagrożenia i zniszczenia środowiska

Na stan czystości wód powierzchniowych największy wpływ mają zrzuty nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych oraz spływy powierzchniowe z użytków rolnych.

Gmina Miejska Górka obejmuje swym zasięgiem zlewnie trzech dużych dopływów rz. Orli: Masłówki (a ściślej uchodzącego do niej Zakrzewskiego Rowu), Dąbroczny i Starej Orli (Szpatnicy). Rzeki te płyną przez tereny typowo rolnicze. Następstwem intensywnych zabiegów agrotechnicznych jest m.in. stały wzrost zanieczyszczeń wód powierzchniowych, w wyniku spływu wypłukiwanych z gleby związków organicznych, resztek nawozów sztucznych (zawierających związki fosforu i azotów) oraz substancji toksycznych, wchodzących w skład środków ochrony roślin.

Źródłem zanieczyszczenia wód Dąbroczny są ponadto zrzuty ścieków przemysłowych, głównie z cukrowni i mleczarni. Rzeka objęta była w ubiegłym roku systematycznymi badaniami, prowadzonymi w dwóch punktach pomiarowych: Nieparcie (na wysokości planowanego zbiornika retencyjnego) i Zielonej Wsi.

Według aktualnych, dostępnych, danych z 2009 roku [24b], Dąbroczna prowadzi wody pozaklasowe. Wskaźnikami dyskwalifikującymi rzekę są ponadnormatywne ilości związków biogennych oraz zły stan sanitarny. Przeciągu 10 lat jej stan w nie uległ poprawie, co obrazuje poniższa tabela:

Tabela 19. Charakterystyczne stężenia wybranych grup wskaźników zanieczyszczenia w latach 1997-1998

punkt pomiarowy	substancje biogenne	substancje organiczne	zasolenie	zawiesiny ogólne	bakteriologia
Niepart (gm. Krobica)	III	non	II	I/II	III/non
Zielona Wieś (gm. Rawicz)	III/non	non	II	II	non

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w latach 1997-1998, WOIS, Poznań 1999

Przypuszczalnie niewiele lepszy będzie stan czystości pozostałych większych rzek i cieków gminy: Starej Orli (Szpatnicy), uchodzącego do Dąbroczny Kan. Bitter oraz Zakrzewskiego Rowu. Ich wody również odznaczają się wysoką zawartością azotu azoty nowego, fosforanów, fosforu ogólnego oraz Miana Coli [23, 24]. W sytuacji, gdy duże połacie nisko położonych terenów pozbawione są warstwy izolacyjnej z gruntów spoistych, dużym problemem są zanieczyszczenia wielkoobszarowe, powodujące skażenie gleb i wód podziemnych. Prowadzony monitoring regionalny zwykłych wód podziemnych wskazuje na stałe pogarszanie się ich jakości. Zwiększające się ilości azotanów i innych wskaźników o charakterze toksycznym (związki azotowe) świadczą o antropogenicznym zanieczyszczeniu wód.

Zastrzeżenia budzą także warunki higieny atmosfery. Na terenie gminy, obiektem przemysłowym emitującym duże ilości zanieczyszczeń jest Cukrownia „Miejska Górka” SA. Głównymi problemami ekologicznymi stwarzanymi przez ten zakład są: nadmierna emisja pyłowo-gazowa oraz czasowe składowanie na terenie zakładu silnie uwodnionego błota defekosaturacyjnego.

Prowadzone w ostatnich latach prace modernizacyjne (m.in. optymalizacja procesów spalania, unowocześnienie gospodarki cieplnej oraz zainstalowanie prasy filtracyjnej) doprowadziły do ograniczenia emisji pyłów i gazów, zmniejszenia stężenia zanieczyszczeń w ściekach surowych, zmniejszenie zużycia wody oraz emisji odorów.

Mimo to zakład znajduje się na wojewódzkiej liście zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska oraz wpisany został do rejestru potencjalnych źródeł nadzwyczajnych zanieczyszczeń środowiska (substancjami grożącymi skażeniem powietrza, gleb i wód są kwas solny i dwutlenek siarki) [14, 23, 24].

Wpływ na stan czystości powietrza w mieście mają też emisje pochodzące z terenu sąsiedniego Rawicza.

Na pozostałym obszarze gminy miejscowych źródeł zanieczyszczenia jest niewiele. Okresowo uciążliwe mogą być jednak zanieczyszczenia pochodzące z palenisk indywidualnych lub odory emitowane przez obiekty (tereny) ośrodków produkcji rolnej i urządzeń obsługi rolnictwa. Osobnym i coraz większym problemem są zanieczyszczenia komunikacyjne. Głównymi składnikami spalin samochodowych są: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadze oraz pyły zawierające toksyczne związki ołowiu, cynku, manganu, arsenu, selenu i in. Nie mniej uciążliwy jest hałas komunikacyjny. Tymczasem miasto nie posiada obwodnicy drogowej. W efekcie ruch tranzytowy przebiega przez jego centrum.

Akumulacja zanieczyszczeń z powietrza przyczynia się do degradacji gleb. Zanieczyszczenia te silnie wpływają na mikroflorę gleby hamując szereg procesów fizjologicznych. Można jednak przypuszczać, że gleby omawianego terenu charakteryzują się zbliżoną do naturalnej zawartością metali ciężkich i siarki siarczanowej [24].

Uregulowania wymaga gospodarką odpadami. Obecnie nie ma na obszarze gminy legalnie działającego składowiska odpadów. Planuje się budowę wysypiska w Rozstępniewie. Przewidziano tam nawet lokalizację kwatery na odpady przemysłowe. Usytuowanie przyszłego składowiska w wyrobisku po-iłowym umożliwi jego urządzenie, w sposób nie pozwalający na wprowadzanie zanieczyszczeń z odpadów do podłoża. Jego uruchomienie przyczyni się zapewne do zamknięcia tymczasowego składowiska w Rozstępniewie (zlokalizowanego w wyrobisku byłej piaskowni) oraz likwidacji większości dzikich wysypisk śmieci (np. w Konarach, Topólce, Miejskiej Górcie) [14, 24].

Bezpośrednim skutkiem zanieczyszczenia wód i powietrza oraz stałej presji terenów zurbanizowanych i rolniczych na środowisko jest degradacja szaty roślinnej. Zagrożone są zwłaszcza siedliska o małym stopniu naturalności, nietrwałe oraz odizolowane od innych zespołów zieleni, całkowicie otoczone zabudową lub terenami rolniczymi. Skutkiem postępującej degradacji są co najmniej straty w przyroście drzewostanu, uszkodzenia drzew i zmniejszenie odporności na niszczenie przez owady oraz na uszkodzenia mechaniczne.

Jeśli dodamy do tego bezmyślność i brak dbałości o zieleń to obraz taki musi być wielce niepokojący. Na obszarze gminy nie zaobserwowano większych zniszczeń szaty roślinnej. Nienajgorzej utrzymane są parki podworskie w Dłoni, Gostkowie i Roszkówku. Przykre wrażenie sprawiają natomiast zapuszczone parki wiejskie. Tymczasem zieleń obok swych

walorów biotycznych i estetycznych, jest pewnego rodzaju regulatorem w odniesieniu do zachodzących w przyrodzie procesów fizycznych, chemicznych i biologicznych.

2.2. Tereny wymagające rekultywacji i rewitalizacji

W wyniku powierzchniowej eksploatacji surowców pewne połacie terenu mają zmienione cechy konfiguracyjne. Duże wyrobiska poeksploatacyjne występują min. w rejonie Rozstępniewa, Sobiałkowa, Dłoni, Konar, Karolinek i Topólki. Są to zarówno wyrobiska poiłowe lub poglinowe, jak i wyrobiska poeksploatacyjne piasków. Niektóre z nich (Rozstępniewo, Konary, Topólka) wykorzystywane są do składowania odpadów. Inne są samoistnie zarośnięte (Karolinki, Konary-Hallerowa) zielenią bądź wypełnione wodą (Dłoń, Rozstępniewo). Wymagają, więc co najwyżej uporządkowania i przemyślanego zagospodarowania, wykorzystującego powstałe zbiorniki wodne. Rekultywacji i np. zalesienia wymagają zwłaszcza wyrobiska w Konarach i Topólce, pełniące rolę nielegalnych wysypisk śmieci [8].

Obecny stan środowiska, w dużej części ubogiego w zbliżone do naturalnych zbiorowiska lasów i łąk, wynika głównie z intensywnego, rolniczego użytkowania terenu. Na zalesionych połaciach terenu prowadzona jest na ogół odpowiednia gospodarka leśna. Rewaloryzacji, konserwacji i fachowej pielęgnacji wymagają natomiast niezbyt liczne parki podworskie i wiejskie. Warto też pomyśleć o podbudowie biologicznej uzupełniających łączników ekologicznych, dolinnych i wododziałowych.

2.3. Identyfikacja konfliktów i obszarów konfliktowych

Specyficzne położenie gminy sprawia, że konflikty zewnętrzne wynikają głównie z dość bliskiego sąsiedztwa uprzemysłowionego Rawicza, usytuowania dużej części terenu w zlewni rz. Dąbroczny, przy ruchliwej drodze, łączącej Głogów z Ostrowem Wielkopolskim i Kaliszem. Bardziej niepokojące są konflikty wewnętrzne takie, jak:

- ponadnormatywne skażenie wód rz. Dąbroczny, będące w dużej mierze wynikiem nieuregulowanej gospodarki wodno-ściekowej,
- stałe zagrożenie jakości wód podziemnych, zwłaszcza poziomu gruntowego w dolinach większych rzek i cieków (brak warstwy izolacyjnej z gruntów spoistych od powierzchni terenu),
- intensyfikacja produkcji rolnej i związana z tym chemizacja rolnictwa, będąca źródłem rosnącego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,

-
- zanieczyszczenie powietrza (trudne do uchwycenia emisje transgraniczne, niosące przy sprzyjających warunkach zanieczyszczenia pyłowe i gazowe m in. znad pobliskiego Rawicza),
 - zanieczyszczenie powietrza, odczuwalne zwłaszcza w Miejskiej Górcie oraz okolicznych wsiach (nagromadzenie ognisk tzw. emisji niskiej, prowadzony przez centrum miasta ruch tranzytowy, utrudnione przewietrzanie itd),
 - lokalne przekształcenia rzeźby terenu, związane z eksploatacją surowców,
 - nie uporządkowana gospodarka odpadami.

Pozornie najmniej widoczna, ale niewątpliwie kłopotliwa wydaje się kolizja pomiędzy wymogiem zachowania drożności doliny Dąbroczny i jej niewielkich dopływów w rejonie Miejskiej Górki (powiązania ekologiczne i funkcje wentylacyjne) oraz ochrony sąsiednich gleb wysokich klas bonitacyjnych a potrzebami rozwojowymi miasta.

3. OBSZARY I OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE

Teren Teren gminy Miejska Górka położony jest poza układem obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych krajowej sieci ekologicznej, wchodzącej w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET) oraz poza systemem obszarów chronionych byłego województwa leszczyńskiego. Niemniej przecinające teren gminy doliny Dąbroczny, Starej Orli (Szpatnicy) i Zakrzewskiego Rowu pełnią rolę lokalnych powiązań ekologicznych.

Ochrona przyrody w gminie, to przede wszystkim ochrona zachowanych fragmentów terenu i zbiorowisk roślinnych zbliżonych do naturalnych.

Nie ma obecnie na obszarze omawianej gminy żadnego rezerwatu przyrody. Nie przewiduje się też utworzenia ich w przyszłości.

Chronione, według ustawy o *ochronie przyrody*, z 16 października 1991 r. (Dz.U. nr 114, poz.492 z późniejszymi zmianami)¹ są natomiast stosunkowo nieliczne pomniki przyrody ożywionej (głównie okazałe drzewa uznane za pomnikowe w latach 1954-1996). W części są to wymienione w rozporządzeniu Wojewody Leszczyńskiego, nr 9/98, z 8 grudnia 1998 r.:

- nr 187 - lipa drobnolistna, o obwodzie 375 cm i wysokości 20 m, rosnąca na boisku szkolnym w Konarach,
- nr 315 - dąb szypułkowy, o obw. 356 cm i wys. 20 m,

¹ Uchylony z dniem 01.05.2010 r., zastąpiona przez prawo o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880);

-
- nr 316 - dąb szypułkowy, o obw. 400 cm i wys. 25 m,
 - nr 317 - dąb szypułkowy, o obw. 352 cm i wys. 25 m,
 - nr 318 - dąb szypułkowy, o obw. 400 cm i wys. 20 m, wszystkie rosnące w parku w Piaskach.

Chronione na podstawie ww. ustawy oraz ustawy *o ochronie i kształtowaniu środowiska*, z 31 stycznia 1980 r. (jednolity tekst - Dz.U. nr 49, poz. 196 z 1994 r.) z późniejszymi zmianami² i rozp. Min. Adm.Teren, i Ochrony Środowiska z 5 września 1980 r., w *sprawie uznawania terenów zadrzewionych na obszarach wsi za parki wiejskie, ochrony tych parków i zarządzania nimi* (Dz.U. nr 21, poz.80)³ są parki wiejskie w następujących miejscowościach:

- Dłoń - zadbany, o pow. 3,9 ha, z okazałymi platanami (o obwodzie do 570 cm) i dębami (do 360 cm) oraz stawem [21, 25],
- Gostkowo - w miarę zadbany, choć przerzedzony, z niewielkim stawkiem pośrodku,
- Oczkowice - niewielki fragment zieleni, oddzielony drogą od dawnego budynku dworskiego,
- Piaski - mocno zaniedbany z okazałymi, pomnikowymi dębami oraz zanieczyszczonymi stawami,
- Roszkówko - nieduży park ze stawem,
- Zmysłowo - małe, przerzedzony park, położony przy drodze Rawicz-Gostyń.

Zasoby wód podziemnych w rejonie Bojanowa nie należą do żadnego z wyodrębnionych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych [49].

Nie ma dotąd wyznaczonych stref ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych (wg rozp. MOSZNiL, z 5 listopada 1991 r., w *sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody* (Dz.U. nr 116, poz.504⁴). Większość istniejących ujęć wód podziemnych czerpie bowiem wodę ze znacznej głębokości. Niemal wszędzie od powierzchni terenu zalega warstwa izolacyjna z gruntów spoistych. Wyjątkiem są słabo zainwestowane doliny rzek i dużych cieków. Należy się jednak liczyć z możliwością wystąpienia w przyszłości szeregu ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu [44, 47]. Ograniczeniem dla zainwestowania mogą stać się w przyszłości wyznaczone tereny i obszary górnicze, związane głównie z eksploatacją gazu ziemnego oraz wydane koncesje na eksploatację surowców ilastych w Rozstępniewie, wymagane w myśl ustawy z 4 lutego 1994 r., *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. nr 27, poz.96).

² Uchylony z dniem 02.10.2001 r., zastąpiony przez Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627);

³ Uchylone z dniem 01.01.1998 r.

⁴ Uchylone z dniem 01.01.2002 r. zastąpione przez (Prawo Wodne Dz.U., 2001 Nr 115 poz. 1229 z dnia 18 lipca 2001 r.);

Osobnym problemem są obiekty wymienione w rozporządzeniu MOŚZNiL, z 14 lipca 1998 r., *w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji* (Dz.U. nr 93, poz. 589)⁵. Są wśród nich inwestycje mogące pogorszyć stan środowiska, min. cukrownia, mleczarnia, ww. odkrywkowy zakład górniczy oraz wysypisko odpadów w Rozstępniewie, ruchliwe drogi krajowe i wojewódzkie, stacje paliw i in.

Wokół tych obiektów mogą zostać wyznaczone strefy ochronne.

Strefę ochronną (50 m), powinny mieć istniejące cmentarze. Według rozp. MGK z 25 sierpnia 1959 r., *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz.U. nr 52, poz.315) powinien być to pas izolujący cmentarz od zabudowy mieszkaniowej, składów żywności, ujęć wody itp.

4. STRUKTURA PRZYRODNICZO-FUNKCJONALNA GMINY

Niewątpliwie elementami środowiska decydującymi o sposobie użytkowania opracowywanego terenu i ograniczającym jego przydatność funkcjonalną, przede wszystkim do wykorzystania rolniczego, są bardzo dobre i dobre warunki glebowe.

Jedynie lokalnie, głównie na niewielkich fragmentach gminy usytuowanych w zachodniej części gminy, w rejonie Oczkowic i Konar oraz w sąsiedztwie Miejskiej Górki istnieją warunki dla wielofunkcyjnego zagospodarowania terenu. Warunkiem wykorzystania ww. walorów jest jednak poprawa stanu środowiska.

W strukturze przyrodniczo-funkcjonalnej gminy wyróżniono generalnie:

- rejonu rolnicze, zdominowane przez intensywną gospodarkę polową, związane z obszarami wysoczyznowymi i prezentującymi charakterystyczny dla nich typ krajobrazu (A),
- rejonu rolnicze, w których występują zamiennie pola uprawne i łąki (niekiedy z niewielkim udziałem ekosystemów leśnych), związane z powierzchniami terasowymi obniżeń dolinnych (B).

⁵ Uchylone z dniem 13.11.2002 r., zastąpione przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179 poz. 1490.)

Rangę subrejonu (oznaczonego odmiennie - C), przypisano również terenom zurbanizowanym Miejskiej Górki.

W ich obrębie wyróżniono:

A. REJON ROLNICZY wysoczyzn morenowych, wyróżniający się bardzo dobrymi i dobrymi warunkami glebowymi - predestynowany dla użytkowania rolniczego:

A1. subrejon wschodni (Kołaczkowice - Dłoń - Piaski), odznaczający się występowaniem dużych, zwartych powierzchni gleb wysokich klas bonitacyjnych (kl. II-IIIb) i niewielkim udziałem ekosystemów leśno-łąkowych - predestynowany do intensyfikacji rolnictwa (z ograniczeniami dla chemizacji upraw i mechanizacji prac polowych) oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

A2. subrejon centralny (Sobiątkowo - Niemarzyn), charakteryzujący się monotonią bezleśnej wysoczyzny oraz występowaniem dużych, zwartych kompleksów gleb wysokich klas bonitacyjnych (kl. II-IIIb) -predestynowany do intensyfikacji rolnictwa oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

A3. subrejon zachodni (Zmysłowo - Roszkowo - Zakrzewo), wyróżniający się większym zróżnicowaniem gleb, m.in. z udziałem kompleksów zbożowo-pastewnego mocnego - wskazany do intensyfikacji rolnictwa (z preferencjami dla upraw dostosowanych do specyficznych warunków podłoża oraz ograniczeniami dla chemizacji upraw i mechanizacji prac polowych) oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

B. REJON ROLNICZY obniżeń dolinnych, stanowiących zasadnicze lub uzupełniające łączniki ekologiczne terenu, zapewniające równowagę w środowisku i decydujące o zachowaniu różnorodności biologicznej ekosystemów, z przewagą gleb przeciętnych i słabych - odpowiedni dla zróżnicowanej gospodarki rolnej (z udziałem hodowli bydła i produkcji pasz) oraz lokalnie dopuszczeniem rozwoju funkcji pozarolniczych.

B1. subrejon łąkowo-leśny doliny Zakrzewskiego Rowu, o stosunkowo mało urozmaiconej rzeźbie, z fragmentem zwartego kompleksu gruntów ornych wysokich klas bonitacyjnych typowym dla subrejonów rolniczych sąsiednich gmin (Bojanowo, Rawicz) - korzystny dla gospodarki rolnej, z priorytetem dla technik naturalnych i możliwością lokalnego wykorzystania rekreacyjnego i dopuszczeniem adaptacji niektórych obiektów na cele obsługi ruchu turystycznego oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

B2. subrejon doliny Dąbroczny, o dość urozmaiconej rzeźbie i zróżnicowanych warunkach glebowych, ze znacznym udziałem ekosystemów łąkowo-leśnych oraz specyficznym krajobrazem terenów zurbanizowanych w części południowej - predestynowany do zharmonizowanego rozwoju gospodarki rolnej (hodowla bydła i produkcja pasz), leśnej oraz lokalnie dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej względnie turystyki i rekreacji, z możliwością adaptacji niektórych obiektów na potrzeby obsługi ruchu turystycznego oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

B3. subrejon obniżenia Starej Orli (Szpatnicy), charakteryzujący się zróżnicowanymi warunkami glebowymi i dużym udziałem gruntów ornyczych o zróżnicowanych warunkach glebowych - przydatny dla prowadzenia gospodarki rolnej oraz lokalizacji obiektów służących do produkcji energii odnawialnej tj. elektrowni wiatrowych.

C. subrejon zurbanizowany Miejskiej Górki, w części stanowiący barierę ekologiczną dla sprawnego funkcjonowania systemu powiązań przyrodniczo-ekologicznych - predestynowany dla umiarkowanego rozwoju funkcji osadniczej (z lokalnym dopuszczeniem nieuciążliwego przemysłu) oraz obsługi turystyki.

5. PODSUMOWANIE

5.1. Powiązania zewnętrzne

Gmina Miejska Górka położona jest w dużej mierze, na obszarze Wysoczyzny Kaliskiej, jednego z trzynastu mezoregionów Niziny Południowo - wielkopolskiej, obejmującej rozległe powierzchnie zdenudowanych wysoczyzn morenowych i równin akumulacji wodno-lodowcowej podobnie jak sąsiadujące z nimi terasy rzeczne (w rozcinających wysoczyznę dolinach Zakrzewskiego Rowu, Dąbroczny i Starej Orli).

Te ostatnie wyróżniają się jednak obecnością nielicznych wprawdzie, dosyć zróżnicowanych ekosystemów łąkowo-leśnych. Powierzchnia gminy jest, zatem niejednorodna a poszczególne fragmenty terenu mają swą kontynuację na obszarze sąsiednich jednostek administracyjnych.

Obszar gminy, w większości, położony jest w dorzeczu rz. Dąbroczny, która odwadnia duże połacie zdecydowanie rolniczej, wschodniej części byłego województwa leszczyńskiego. Czystość wód powierzchniowych omawianego terenu, tylko częściowo zależy od stanu gospodarki wodno-ściekowej gminy Miejska Górka.

Podobnie, jak stan higieny atmosfery, uzależniony min. od dbałości o środowisko pobliskiego Rawicza.

5.2. Możliwości rozwojowe gminy (walory i słabości środowiska)

Specyfiką gminy jest położenie w niewielkim oddaleniu od Rawicza, przy drodze łączącej Głogów z Ostrowem i Kaliszem oraz inną, prowadzącą z Rawicza do Kostrzyna. Usytuowanie Miejskiej Góry w bezpośrednim sąsiedztwie Rawicza, bywało w przeszłości zarówno czynnikiem aktywizującym, jak i hamującym rozwój gospodarczy miasta i gminy. Duże połacie terenu, zdominowane przez gleby wysokich klas bonitacyjnych są odlesione, użytkowane rolniczo. Jedynie niewielkie fragmenty terenu zachowały ponadprzeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Zespoły leśne odznaczają się z reguły małą atrakcyjnością rekreacyjną (przewaga siedlisk wilgotnych). Wyjątkiem jest kompleks lasów masowego wypoczynku zajmujący północno-zachodni skraj miasta. Powierzchnie czynne biologicznie (ekosystemy leśno-łąkowe) zajmują tu głównie dna większych obniżów dolinnych. Stwarza to korzystne warunki dla ukształtowania systemu zasilania i wymiany wartości ekologicznych. Układ południkowo zorientowanych korytarzy ekologicznych (łączników dolinnych) ułatwia wentylację terenu. Sprzyja to min. rozwiewaniu zanieczyszczonego powietrza napływającego z Rawicza. Mankamentem środowiska, zwłaszcza rolniczo użytkowanej wysoczyzny, jest deficyt wody. Słabo przepuszczalne podłoże i niemal całkowite odlesienie bardzo ograniczają możliwości retencji wód. Stosunkowo duży przepływ wód Dąbroczny pozwolił na wybudowanie dwóch zbiorników retencyjnych (pow. 4.18 i 3.69 ha) w Miejskiej Górze. Dalszą poprawę sytuacji zapewnić mają projektowane (do realizacji w latach 2001-2015) zbiorniki, min. w Nieparcie i Gogolewie (gm. Krobia), tuż poza północną granicą gminy. Wydaje się jednak, że potrzebne są bardziej zdecydowane i kompleksowe działania zmierzające do zmiany bilansu wodnego gminy. Pożądana jest odbudowa (bądź podbudowa zielenią) istniejących jeszcze zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i przywodnych. Dotyczy to zwłaszcza terenów położonych w obrębie drugorzędnych (lokalnych) łączników dolinnych oraz w sąsiedztwie zaznaczonych na mapie potencjalnych łączników wododziałowych.

5.3. Problemy do rozwiązania

Zaledwie niewielka część zagrożeń dla środowiska (skażenie rzek, emisja zanieczyszczeń powietrza) wiąże się z jego słabymi stronami i wymaga działań wykraczających poza obszar gminy. W większości stan środowiska zależy od władz i mieszkańców omawianej gminy.

Niezbędne będą (działania długofalowe i doraźne), zwłaszcza:

- ochrona przed urbanizacją systemu dolinnych korytarzy ekologicznych, pełniących ponadto funkcje układu nawietrzania i przewietrzania terenu (uwzględniającego predyspozycje środowiska do grawitacyjnego spływu wychłodzonego powietrza, rozwiewania zanieczyszczeń itp),
- utrzymanie i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez odpowiednie kształtowanie krajobrazu rolniczego i wzmacnianie funkcji gleb ochronnych,
- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej terenów skupionej zabudowy mieszkaniowej i skoncentrowanej działalności gospodarczej, uporządkowanie oraz zagospodarowanie zdegradowanych terenów powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych, m.in. nie zrehabilitowanych wyrobisk poeksploatacyjnych surowców ilastych oraz zamienionych na dzikie wysypiska śmieci wyrobisk dawnych piaskowni,
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i obniżenie poziomu hałasu w mieście, m.in. poprzez zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania uciążliwych dla otoczenia obiektów przemysłowych (min. cukrowni i mleczarni) oraz wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum Miejskiej Górki,
- dostosowanie zakresu turystyki i rekreacji do naturalnej chłonności środowiska oraz ochrona najcenniejszych zespołów leśnych i parkowych (lub ich fragmentów) np. przez skoncentrowanie penetracji pieszej i rowerowej.

III. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNO - KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE

III. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNO-KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE

1. MIASTO MIEJSKA GÓRKA

1.1. Położenie i zabudowa miasta

Miejska Górka leży na południowym krańcu Wielkopolski, w południowo - zachodniej części Wysoczyzny Kaliskiej, w odległości 9 km na północny - wschód od Rawicza, przy drodze do Krotoszyna.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie i usługowe są w średnim stanie technicznym.

Początki osadnictwa są bardzo odległe. Po raz pierwszy wymieniona została Górka /oczywiście wówczas jeszcze nie „Miejska”/ w roku 1241. Prawa miejskie po 1362 r., potwierdzone przez Władysława Jagiełłę w 1428 r.

Miasto prywatne, w którym pod opieką właścicieli wytworzył się w XVI wieku prężny ośrodek luteranizmu.

Pod miastem 15.05.1769 r. potyczka konfederatów barskich z wojskami rosyjskimi.

Walki w okresie powstania wielkopolskiego między innymi 23.01.1919 r. skuteczna obrona przed atakiem niemieckim.

1.2. Obiekty zabytkowe

/346 obiektów zabytkowych/

Na walory architektoniczne miasta składają się:

- *w centrum miasta czworoboczny Rynek o 6 wlotach ulic, zabudowany domami z XIX wieku /patrz wykaz obiektów zabytkowych ulicami/*
- *na północ od Rynku Kościół św. Mikołaja i Marii Magdaleny z I połowy XV wieku; w bryle gotycki, przebudowany w XVII i XVIII wieku, wyposażenie wnętrza wczesnoklasycyzmu z końca XVIII wieku, stare portrety między innymi z końca XVI wieku, rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego z I połowy XVI wieku.*
- *we wschodniej części miasta dawny kościół ewangelicki z 1777- 78 r. szachulcowy, z wieżą dobudowaną w 1859 roku,*
- *na cmentarzu mogiła i pomnik 18 poległych powstańców wielkopolskich /1922 rok/*
- *ludowa figurka świątek przydrożny' wznosi się przy wjeździe do miasta od strony Sarnowej;*
wykonana została przez rzeźbiarza Franciszka Nowaka z Raszewa około 1855 roku,
- *tablica pamiątkowa ku czci Powstańców Wielkopolskich, domy:*

-
- *ul. Sienkiewicza nr: U, 12, 9, 7, 6, 5, 3, 2, 1a, 25, 23, 21, 17, 15, 13, dwa budynki bez numerów /17 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Wojska Polskiego nr: 46, 39, 37, 33-35, 32, 29-31, 27, 26, 23, 19-21, 10,8,6, 2, 1, /21 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Wałowa nr: 7, 6, 4, 1, 2, 8, /6 obiektów zabytkowych/*, *ul. Ślusarska nr: 3, 2, 1, /3 obiekty zabytkowe/*, *ul. Sportowa nr: 3, 1, /2 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Sikorskiego nr: 1, 8, 49, 37, 35, 31, 27, 22-25, 11-20, 7, 4, /23 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Wodna nr: 1, /1 obiekt zabytkowy/*,
 - *ul. Rynek nr: 1, 2, 4, 5-16, 18, 20-32, /24 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Rawicka nr: 20, 19, 14, 10, 8, 7, 6, 4, 2, /9 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Plac Powstańców nr: 12, 10, 9, 8, 7, 5, 4, 3, 2, 1, /10 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Piekarska nr: 1, 3, 4, 6, 8, /5 obiektów zabytkowych/*, *ul. Buszy nr 1, /1 obiekt zabytkowy/*,
 - *ul. Bema nr: 16, 16, 13, 12, 10, 9, 4, /7 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Zielona nr 6, /1 obiekt zabytkowy/*,
 - *ul. Kościelna nr: 2, 1, /2 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Krasickiego nr: 14, 12, 11, 9, 8, 5, 3, 2, /8 obiektów zabytkowych/*, *ul. Leśna nr: 16, 10, 8, 6, 4, 1, /6 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Mickiewicza nr: 18, 17, 16, 15, 13, 12, 11, 10, 8, 4, 3, 2, /12 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Paderewskiego nr: 49, 47, 42, 41, 40, 37, 36, 33, 31, 30, 29, 24, 16, 14, 10, 12, /16 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Kobylińska nr: 40, 34, 23, 21, 19, 18, 17, 16, 13, U, 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2, 1, /18 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Kilińskiego nr: 23, 21, 19, 17, 15, 13, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 1 budynek bez numeru, /16 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Grunwaldzka nr: 11, 21, 19, 17, 15, 13, 11, 10, 9, 8, 7, 5, 4, 2, 1, 3, /15 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Górków nr: 8, 4, 2, 1, /4 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Fabryczna nr: 20,14, 6, /3 obiekty zabytkowe/*,
 - *ul. Dworcowa nr: 16, 16, 15, 12, 10, 8, /6 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Dubińska nr: 32, 26, 22, 20, 19, 18, 16, 15, 14, 10, 8, 7, 6, 5, 4, 3,1 budynek bez numeru /17 obiektów zabytkowych/*,
 - *ul. Konopnickiej nr 2, 1 obiekt zabytkowy/*,
 - *budynki gospodarcze -17 obiektw,*
 - *stolarnia przy ul. Konopnickiej - obiekt murowany, początek XX wieku,*
 - *młyn gospodarczy przy ul. Paderewskiego - cegła, koniec XX wieku,*
 - *komin przy ul. Piekarskiej - cegła, początek XX wieku,*
 - *obiekty cukrowni - 7 obiektów zabytkowych, XIX i XX wiek,*
-

- cegielnia przy ul. Kobylińskiej - XX wiek, 3 obiekty,
- dom kaplica przy ul. Sikorskiego nr 3 - 4 ćw. XIX wieku,
- budynek Urzędu Miasta i Gminy przy Rynku - I połowa XIX wieku i XX wieku,
- bank przy Rynku nr 3 - murowany, 3 ćw. XX wieku,
- strzelnica Bractwa Kurkowego, Dom Kultury przy ul. Broniewskiego
- nr 3 - mur, początek XX wieku /1924 - 33/,
- przedszkole przy ul. Sportowej nr 6 - obiekt murowany z 1882 roku przedszkole - mur, I ćw. XX wieku,
- szkoła przy ul. Szkolnej nr 1 - murowana, początek XX wieku, pompa szkolna przy ul. Paderewskiego - początek XX wieku, szkoła przy ul. Paderewskiego - początek XX wieku, cmentarz ewangelicki - II połowa XIX wieku, poczta przy ul. Paderewskiego nr 32 — murowana, I ćw. XX wieku,
- budynek rozdzielni gazu przy ul. Kobylińskiej - murowany, I ćw. XX wieku,
- biura „GS ” przy ul. Paderewskiego nr 20 - mur, początek XX wieku,
- dworzec kolejowy, poczekalnia, budynek gospodarczy - cegła, drewno, początek XX wieku,
- grobowiec rodziny Wahner-Strolock – II połowa XIX wieku,
- plebania przy ul. Sikorskiego nr 1 - mur, II połowa XIX wieku,
- ponadto 13 obiektów zabytkowych /figury, bramy, mury/.

1.3. Strefy ochrony konserwatorskiej.

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej /centrum miasta/.
2. Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej /cukrownia/.
3. Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej /cegielnia/.
4. Strefa „SK-K” - ochrony krajobrazu.
5. Strefa „SK-E” - ochrony ekspozycji.
6. Ochrona osi widokowych.
7. Drogi historyczne.

2. GMINA - CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH WSI

Na krajobraz kulturowy gminy Miejska Górka składają się głównie tereny zwartej zabudowy wiejskiej, z parkami wiejskimi oraz zadrzewieniami przydrożnymi. Innym charakterystycznym elementem krajobrazu województwa wielkopolskiego, a tym samym okolic gminy Miejska Górka były wiatraki. Dowodem tego jest ikonografia przedstawiająca okolice Rawicza.

- **DABROWA**

- 2.1. **Zabudowa wsi**

- Wieś położona w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka gminnego. Zabudowa ulicowa.

- Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie i usługowe w dobrym stanie technicznym.

- 2.2. **Obiekty zabytkowe**

- Nie występują.

- 2.3. **Strefy ochrony konserwatorskiej**

- Nie występują.

- **DŁOŃ**

- 2.1. **Zabudowa wsi**

- Wieś położona 9 km na północny - wschód od Miejskiej Górki i 17 km na północny - wschód od Rawicza.

- Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie i usługowe w średnim stanie technicznym.

- 2.2. **Obiekty zabytkowe /30 obiektów zabytkowych/**

- w tym: Osiedle Melanów - 2 zabytki.

- *zespół pałacowo - parkowy,*

- a/ *pałac neobarokowy z 1912 roku wg projektu Rogera Sławskiego, nad głównym wejściem portyk kolumnowy, dach mansardowy,*

- b/ *drewniany pawilon chiński z XIX wieku,*

- c/ *dom i stróżówka z początku XX wieku,*

- d/ *platany o obwodzie 570 cm i dęby do 360 cm,*

- e/ *zabudowania gospodarcze i gorzelni a z końca XIX wieku,*

- f/ *biuro majątku w domu z początku XX wieku z portalem kolumnowym,*

- g/ *kaplica grobowa z 1911 roku rozbudowana w 1984 - 85 na osmioboczny kościółek św. Antoniego,*

- *park krajobrazowy - XIX wiek,*

- *brama do parku pałacowego i ogrodzenie - początek XX wieku*

- *domy nr: 69,23,22,21,20,19,18,17,16 2,3,*

- *budynek gospodarczy - posesja nr 23,*

- altana parkowa - szachulec, początek XX wieku,
- pozostałości zabudowy cegielni - cegła XIX do XX wiek,
- ośmiorak - posesja nr 12 - cegła, początek XX wieku, dworzec kolejowy - cegła, początek XX wieku,
- krzyż przydrożny drewniany,
- kaplica z figurą Matki Boskiej - murowana na początku wsi od strony Zalesia,
- figura Chrystusa - 1847 rok, naprzeciw posesji nr 74,
- szkoła podstawowa - cegła, początek XX wieku,
- kaplica grobowca Druckiego Lubeckiego - murowana 1911 rok,
- Melanów - rządcówka; mur, początek XX wieku,
Sześciorak; cegła, początek XX wieku.

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2. Strefa „SK-B” - 3 strefy ochrony konserwatorskiej.

2.4 Obiekty dysharmoniczne

Osiedle domów wielorodzinnych, bloki - obcy element w krajobrazie.

▪ **GOSTKOWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w odległości ca 4 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa ulicowa.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wymieniana po raz pierwszy w 1405 roku.

2.2. Obiekty zabytkowe /16 obiektów zabytkowych/

w tym: Zmysłowo - 2 obiekty zabytkowe.

- zespół pałacowo - parkowy,
- domy nr: 23, 82, 80, 79, 45, 27,
- budynki gospodarcze - posesja nr 64, 45, 43,
- fontanna przy dworku - murowana, początek XX wieku,
- dawny dwór obecnie dom /posesja nr 22/ - murowany, 4 ćw. XIX wieku /1890-1904 r./
- kaplica św. Serca Pana Jezusa przy posesji nr 88

Zmysłowo - przysiółek wsi Gostkowo:

Położony w odległości 1,7 km od wsi sołeckiej i ca 6 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa ulicowa.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - średni stan techniczny.

Obiekty zabytkowe - 2.

- zespół dworsko parkowy /właściciel pan Maćkowiak/*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2. Strefa „SK-B” - 2 strefy ochrony konserwatorskiej.

Zmysłowo

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2. Strefa „SK-B” - 2 strefy ochrony konserwatorskiej.

▪ **KAROLINKI**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka gminnego. Zabudowa ulicowa.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym z wyjątkiem stodoł - mur pruski, szachulec /zły stan techniczny do rozbiórki.

2.2. Obiekty zabytkowe /6 obiektów zabytkowych/

w tym: Annopol - 4 obiekty zabytkowe.

- barokowy zespół klasztorny z roku 1742. Wznosi się na przedmieściach Miejskiej Górki zwanych Gruszki,*

Wyposażenie wnętrza późnobarokowe. W ołtarzu głównym krucyfiks z I połowy XVII wieku oraz rzeźby. Epitafium rokokowe Mikołaja Swinarskiego z końca XVIII wieku z wierszowanym napisem polskim. Na ścianach malowane na blasze portrety trumienne. W krużgankach klasztornych cenne obrazy, między innymi; „Ukrzyżowanie” z 1599 roku, dzieło Szymona - proboszcza z Górki oraz obraz „Zdjęcie z Krzyża” z roku 1671, kilka rzeźb z XV-XVIII wieku i portrety trumienne.

W okresie okupacji na terenie klasztoru znajdowało się duże więzienie. Kilkuset pomordowanych pochowano wokół klasztoru.

- wiatrak - Koźlak wznosi się na przedmieściu Miejskiej Górki. Zbudowany w 1696 roku, jest najstarszym z wiatraków w tej okolicy.*

Annopol

-
- *figura Matki Boskiej na słupie,*
 - *żuraw na terenie folwarku,*
 - *na terenie folwarku dwie stajnie - murowane z końca XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej /Klasztor/.

▪ **KOŁACZKOWICE**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w północnej części gminy.

Zabudowa ulicowa.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana w 1310 roku oraz w roku 1404.

2.2. Obiekty zabytkowe /17 obiektów zabytkowych/

- *dwór murowany - połowa XIX wieku*
- *domy nr: 66, 43, 40, 39, 33, 29, 12, 9, 46, 2, szkoła podstawowa - murowana, początek XX wieku,*
- *figura Matki Boskiej - murowana naprzeciw posesji nr 47,*
- *dom parafialny - murowany z roku 1908,*
- *plebania - murowana z I połowy XX wieku,*
- *kostnica przy kościele parafialnym - murowana około roku 1901, kościół poreformatorski - murowany z 1901 roku,*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2. Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej.

▪ **KONARY**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w odległości 3 km od ośrodka gminnego. Zabudowa wsi zwarta.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w 1282 roku, a następnie w roku 1310.

2.2. Obiekty zabytkowe / 20 obiektów zabytkowych/

- kościół parafialny pod wezwaniem św. Michała Archanioła – murowany /1512-1728/,
- dzwonnica drewniana,
- kapliczka w murze kościelnym - mur, początek XX wieku,
- plebania - murowana, I ćw. XX wiek,
- domy nr: 206,201,200,180,116,65,67,58,33,28,20,2,51,
- krzyż pokutny,
- Zbiorcza Szkoła Gminna - obiekt murowany z 1828 roku,
- Przedszkole - obiekt murowany - początek XX wieku.

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2. Strefa „SK-B” - 2 strefy ochrony konserwatorskiej.

▪ **NIEMARZYN**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w południowej części gminy w odległości 2 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa zwarta, pojedyncze nowe budynki.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w roku 1310.

2.2. Obiekty zabytkowe / 8 obiektów zabytkowych/

- kapliczka murowana
- domy nr: 54,49,48,43,42,
- krzyż przydrożny na pamiątkę śmierci Marianny Kempa w 1885 roku,
- dawny dwór nr 22 - mur z przełomu XIX- XX wieku.

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

2. Strefa „SK-B” - 2 strefy ochrony konserwatorskiej.

▪ **OCZKOWICE**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w północnej części gminy w odległości 5,7 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa zwarta, wzdłuż drogi. Pojedyncze nowe obiekty.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym .

Wieś wspomiana po raz pierwszy w roku 1292 w związku z potwierdzeniem przez Przemysława II sołectwa.

2.2. Obiekty zabytkowe / 6 obiektów zabytkowych/

w tym: 1 obiekt w przysiółku Topólka *kapliczka Matki Boskiej*,

- *domy nr: 54,49,48,43,42,*
- *słup z figurą św. Jana Niepomucena,*
- *dworek nr 42 - mur koniec XIX,*
- *Topólka - rządówka, cegła, tynk, koniec XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

2.Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje południową część wsi.

▪ **PIASKI**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona we wschodniej części gminy w odległości ca 5 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa wzdłuż drogi - wieś mała. 4 budynki mieszkalne nowe. Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomiana po raz pierwszy w roku 1771 jako folwarczna wieś pańszczyźniana.

2.2. Obiekty zabytkowe / 5 obiektów zabytkowych/

- *grota Matki Boskiej przy zespole dworskim - kamień, mur,*
- *park dworski - XIX wiek,*
- *dworek - mur z 1912 roku; oficyna dworska,*
- *brama do zespołu dworskiego XIX-XX wiek,*
- *dawny dwór nr 1 - mur, 4 ćw. XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2.Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej.

3.Strefa „SK-EK” - ochrony ekologicznej.

▪ **ROSZKOWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w odległości 4 km od ośrodka gminnego - w zachodniej części gminy.

Zabudowa zwarta wzdłuż dróg wiejskich.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w roku 1310.

2.2. Obiekty zabytkowe / 8 obiektów zabytkowych/

- *domy nr: 58,55,36,13,10,*
- *krzyż naprzeciw posesji nr 4 - drewniany, 1 połowa xx wieku,*
- *figura Chrystusa przy posesji nr 26 - około 1960 roku,*
- *kapliczka przy posesji nr 20 Biskupa św. Benona i Chrystus Frasobliwy mur, drewno,*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

2.Strefa „B” - ochrony konserwatorskiej, /obejmuje prawie całą wieś/.

▪ **ROSZKÓWKO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona na północ od Miejskiej Górki w odległości 3 km ośrodka części gminy.

Zabudowa ulicowa.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy na przełomie XV i XVI wieku.

2.2. Obiekty zabytkowe / 3 obiekty zabytkowe/

- *park dworski - 1 połowa XIX wiek,*
- *spichlerz folwarczny - murowany około 1860 roku,*
- *dwór - murowany, 4 ćw. XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.

2.Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej.

▪ **ROZSTEPNIEWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona na północ od Miejskiej Górki.

Zabudowa ulicowa - kilka nowych obiektów budowlanych.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w roku 1310.

2.2. Obiekty zabytkowe / 4 obiekty zabytkowe/

- *dom przy drodze do Miejskiej Górki - cegła, początek XX wieku,*
- *szkoła podstawowa - mur, lata 30-te,*
- *grota z figurą Matki Boskiej - naprzeciw posesji nr 9,*
- *dom nr 43 - murowany, początek XX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

Nie występują.

▪ **RZYCZKOWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w północnej części gminy w odległości 3,2 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa wzdłuż drogi - wieś mała.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

2.2. Obiekty zabytkowe / 2 obiekty zabytkowe/

- *dom nr 18 - szachulec, 2 połowa XIX wieku*
- *stodoła nr 18 - mur, 2 połowa XIX wieku.*

2.4. Strefy ochrony konserwatorskiej

Nie występują.

▪ **SOBIAŁKOWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona 11 km na północny wschód od Rawicza, przy szosie do Ostrowa Wielkopolskiego. Graniczy bezpośrednio arealem z Miejską Górką.

Zabudowa zwarta.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w roku 1241.

2.2. Obiekty zabytkowe / 25 obiektów zabytkowych/

- *drewniany kościół św. Jakuba - zaplecze z połowy XVII wieku z dobudowanym w 1980 roku murowanym przedłużeniem nawy od zachodu i kaplicą od południa Wewnątrz na belce tęczowej krucyfiks późnogotycki z 2 połowy XVI wieku i rzeźby barokowe 2 świętych z 2 połowy XVII wieku, a w ołtarzu głównym 2 rzeźby późnogotyckie z początku XVI wieku,*
- *przy kościele murowana dzwonnica z 1890 roku oraz robinie, jesiony, dąb,*
- *kapliczki z XIX i XX wieku - w środku wsi z rzeźba św. Biskupa,*
 - *w zachodniej części wsi z okazałą grupą pasyjną,*
- *w obrębie dawnego folwarku obora zbudowana z głazów narzutowych, kryta dachem naczółkowym,*
- *domy nr: 157,156,153,151,126,106,103,77,58,45,18,8,*
- *stodoły nr:137 i 125 - szachulec, koniec XIX wieku,*
- *spichrz - cegła, początek XX wieku,*
- *budynek gospodarczy - cegła początek XX wieku,*
- *dworzec kolejowy - cegła, początek XX wieku,*
- *budynek szkoły I - mur, koniec XIX wieku,*
- *budynek szkoły II - cegła, początek XX wieku,*
- *altana przy posesji nr 126- drewniana, początek XX wieku.*

2.5. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.
2. Strefa „SK-B” - dwie strefy ochrony konserwatorskiej.
3. Strefa „SK-E” - ekspozycji.

▪ WOSZCZKOWO

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w północno-wschodniej części gminy w odległości 4,7 km od ośrodka gminnego.

Zabudowa zwarta, wzdłuż drogi.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w roku 1310.

2.2. Obiekty zabytkowe / 6 obiektów zabytkowych/

- *domy nr: 1,11,14,17,*
- *szkoła około 1915 roku,*
- *wiatrak koźlak - drewniany z XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

1. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.
2. Strefa „SK-B” - ochrony konserwatorskiej.

▪ **ZAKRZEWO**

2.1. Zabudowa wsi

Wieś położona w zachodniej części gminy. Zabudowa zwarta, wzdłuż drogi.

Budynki mieszkalne, gospodarcze, inwentarskie - w średnim stanie technicznym.

Wieś wspomniana po raz pierwszy w źródłach w roku 1382 i 1387. Właścicielami Zakrzewa byli Wincenty z Grabowca, Jan Dunin, Szczaniecki, a od 1848 roku książęta śląscy Hatzfeldowie.

2.2. Obiekty zabytkowe / 13 obiektów zabytkowych/

- *kościół parafialny pod wezwaniem św. Klemensa /1728 r./,*
- *brama i mur kościelny*
- *figura św. Jana Niepomucena*
- *figura św. Jakuba przy posesji nr 18,*
- *figura św. Stanisława Kostki - cegła cement, 1 połowa XX wieku,*
- *dom nr 34,*
- *dom nr 50 - murowany, połowa XIX wieku.*

2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej

- 1 Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej.
2. Strefa „SK-B” - dwie strefy ochrony konserwatorskiej.
3. Strefa „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje Antoniewo.

3. UWARUNKOWANIA – WNIOSKI OGÓLNE DOTYCZĄCE CAŁEJ GMINY

3.1. Stan techniczny zabytków

Prawie wszystkie zabytki są w średnim stanie technicznym. Dotyczy to również parków podworskich / konieczne remonty/.

3.2. Zabudowa wsi /cechy charakterystyczne/

- kształt zabudowy w zagrodach wiejskich; kwartały mieszkalno - inwentarskie i gospodarcze z XIX i XX wieku,
- budynki niskie z dachami dwuspadowymi lub płaskimi/parterowe lub dwu kondygnacyjne/,
- materiał budowlany: cegła, dachówka na więźbie drewnianej ceramiczna, eternit, papa.

3.3. Występujące obiekty dysharmoniczne

wieś Dłoń - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna / bloki/.

4. UWARUNKOWANIA - DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

Tabela 20. Uwarunkowania historyczno-kulturowe i krajobrazowe – diagnoza stanu.

Obiekty wymagające interwencji	Postulaty konserwatorskie	Kierunki i rodzaj działań
1	2	3
Kościół Ewangelicki w Miejskiej Górcie	Przeprowadzenie remontu	Remont. Znalezienie użytkownika
Gostkowo - dworek	Dokończenie remontu	Znalezienie odpowiedniego użytkownika.
Piaski - dwór z XIX wieku	Wymaga remontu. Obiekt nie użytkowany.	Remont. Znalezienie użytkownika
Roszkówko - dworek	Wymaga remontu.	Remont
Miejska Górka	Opracowanie studium historyczno urbanistyczno architektonicznego - dla miasta	
Karolinki	Opracowanie studium historyczno-urbanistyczno-architektonicznego dla zespołu klasztornego.	
		Renowacja i remonty budynków zabytkowych.

		Należy wygląd bloków wielorodzinnych zmienić i dostosować do charakteru wsi.
		Nowo projektowane budynki dostosować do istniejącej zabudowy regionalnej
		Ochronie podlegają także osie widokowe w obszarze 1 - 3 km od strefy ochrony konserwatorskiej.
		Wszelkie prace prowadzone na obszarze stref ochrony konserwatorskiej wymagają uzgodnienia z WKZ.

5. CEL GŁÓWNY

Ochrona i zachowanie stanu istniejącego ze szczególnym uwzględnieniem wymogów konserwatora.

5.1. Wymogi Konserwatora Zabytków dotyczące poszczególnych stref konserwatorskich.

STREFA „SK-A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej do bezwzględnego zachowania. W strefie zakłada się priorytet wymagań konserwatorskich i konieczności opracowania planu szczegółowego i rewaloryzacji,

STREFA „SK-B” - ochrony konserwatorskiej, która obejmuje obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy, nieprzekraczalnych gabarytów,

STREFA „SK-K” - ochrony krajobrazu, która obejmuje obszar krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym,

STREFA „SK-EK” - ochrony ekologicznej parku,

STREFA „SA-W” - ochrony archeologicznej, która obejmuje rozpoznane i potencjalne obszary eksploatacji archeologicznej, które winny być wyłączone spod zabudowy - obszar całej gminy; ścisłą strefą ochrony archeologicznej objąć obszar występowania stanowisk wpisanych do rejestru zabytków (wieś Kołaczkowice i Zakrzewo).

5.2. Obiekty prawnie chronione i tereny objęte strefami konserwatorskimi.

Tabela 21. Obiekty prawnie chronione i tereny objęte strefami ochrony konserwatorskiej.

Miejscowość	Strefa	Obiekty
1	2	3
Miejska Górka	Strefa „SK-B”	Cegielnia, gazownia
Miejska Górka	Strefa „SK-B”	Cukrownia
Miejska Górka	Strefa „SK-A”	Centrum miasta
Miejska Górka	Strefa „SK-K”	Ochrona krajobrazu. Obejmuje obszar integralnie związany z pełną strefą ochrony konserwatorskiej
Karolinki	Strefa „SK-A”	Kościół i Klasztor Reformatorów
Melanów	Strefa „SK-B”	Układ przestrzenny folwarku wraz z zabudową
Oczkowice	Strefa „SK-A”	Obejmuje południową część wsi
Kołaczkowice	Strefa „SK-A”	Zespół kościelny: kościół parafialny, kostnica, plebania, dom parafialny
Kołaczkowice	Strefa „SK-B”	Obejmuje całą wieś
Dłoń	Strefa „SK-B”	Obejmuje obiekty dworca PKP
Dłoń	Strefa „SK-A”	Obejmuje układ przestrzenny zespołu pałacowego i folwarcznego wraz z zabudową
Dłoń	Strefa „SK-B”	Dom mieszkalny
Dłoń	Strefa „SK-B”	Dom mieszkalny
Piaski	Strefa „SK-A”	Dwór - 4 ćw. XIX wieku, budynek mieszkalny, dworek z 1912 r. obecnie budynek mieszkalno-administracyjny, Park
Piaski	Strefa „SK-B”	Zabudowania gospodarcze, domy mieszkalne
Piaski	Strefa „SK-EK”	Część wschodnia lasu - strefa ochrony ekologicznej parku
Konary	Strefa „SK-A”	Obejmuje zachodnią część wsi, zespół kościelny /kościół Św. Michała Archanioła, plebanie, dzwonnice, budynek dawnego szpitala dla starców i dom katolicki/
Konary	Strefa „SK-B”	Obejmuje północną część wsi - układ przestrzenny
Konary	Strefa „SK-B”	Obejmuje południowo-zachodnią część wsi /budynki mieszkalne, zabudowania gospodarcze/
Zmysłowo	Strefa „SK-A”	Zespół pałacowy, park
Zmysłowo	Strefa „SK-B”	Budynki mieszkalne; tzw. bliźniak nr 21 i nr 3 trojak
Zmysłowo	Strefa „SK-B”	Zespół folwarczny
Roszkówko	Strefa „SK-A”	Zespół pałacowy
Roszkówko	Strefa „SK-B”	Zespół folwarczny wraz z zabudową

Gostkowo	Strefa „SK-A”	Zespół pałacowy: park, pałac, dom ogrodnika, /obecnie dom mieszkalny nr 22/, zespół folwarczny
Gostkowo	Strefa „SK-B”	Południowa część wsi: niewielka kolonia mieszkalna
Gostkowo	Strefa „SK-B”	Na północ od strefy „A” część wsi wraz z zabudową
Woszczkowo	Strefa „SK-A”	Obejmuje część wsi, domy mieszkalne, /w tym dom nr 1, budynek szkoły, stodołę/
Sobiałkowo	Strefa „SK-A”	Teren zespołu kościelnego z cmentarzem i przyległym terenem
Sobiałkowo	Strefa „SK-B”	Zabudowania gospodarcze folwarku i budynki mieszkalne
Sobiałkowo	Strefa „SK-B”	Dwór /obecnie budynek mieszkalny/, park /zniszczony
Zakrzewo	Strefa „SK-B”	Cmentarz
Zakrzewo	Strefa „SK-A”	Zespół kościelny, folwarczny, część wsi
Zakrzewo	Strefa „SK-B”	Północna część wsi

5.3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Tabela 22. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Miejscowość	Wyszczególnienie
1	2
Antoniewo	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół folwarczny, 2 poł. XIX w., nr rej.: 1146/A z 3.07.1989: <ul style="list-style-type: none"> • budynek mieszkalny, • budynek gospodarczy, • stodoła, • jałownik
Dłoń	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół pałacowo - parkowy i folwarczny, XIX i XX, nr rej.: 1014/A z 25.05.1987: <ul style="list-style-type: none"> • pałac, 1910r., nr rej.: 1424/A z 11.04.1973r. • „dom zarządcy” /błędnie nazwane w decyzji/- powinno być szpital, później przedszkole, ob. dom Dłoń nr 14, • pawilon ogrodowy chiński (herbaciarnia), drewniany, • park, • ogrodzenie parku z bramą główną. - Folwark: <ul style="list-style-type: none"> • obora, • „stelmacharnia” /błędnie nazwany w decyzji/- powinno być stajnia, ob. obora, • stajnia /błędnie nazwana w decyzji/- powinna być chlewnia, ob. garaż, • gorzelnia, ob. dom Dłoń nr 10, 1901r., • spichrz, powinno być biura, pomieszczenia mieszkalne, ob. laboratorium, • spichlerz, powinno być magazyn, ob. magazyn pasz, • spichlerz, • oficyna, powinno być garaż, ob. biura, pokoje gościnne i mieszkania • stróżówka, • domek ogrodnika, • 4 czworaki, zamiast „czworaki” powinno być: sześciorak, ob. dom mieszkalny Dłoń nr 17 z 1901r., pieciorak, ob. dom mieszkalny Dłoń nr 18 z 1906r., czworak, ob. dom mieszkalny Dłoń nr 20 z 1905r., ośmiorak, ob. dom mieszkalny Dłoń nr 21 z 1903r.,
Miejska Górka – Goruszki	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół klasztorny reformatorów, XVIII w., 521/Wlkp/A z 28.06.2007: <ul style="list-style-type: none"> • kościół p.w. Świętego Krzyża, d. nr rej.: 309 z 20.12.1932r. (wypis z księgi rejestru) • klasztor, d. nr rej.: 107 z 1.6.1968r, • cmentarz przykościelny, • ogród klasztorny, • mur ogrodzeniowy z późnobarkową bramą pd.
Gostkowo	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół dworski i folwarczny, 2 poł. XIX, nr rej.: 1144/A z 26.06.1989r., 456/Wlkp/A z 8.02.2007r.: <ul style="list-style-type: none"> • dwór, ob. dom Gostkowo nr 21, • park o pow. 0,64 ha • spichrz, • obora, • gorzelnia.

Konary	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół par. p.w. Św. Michała Archanioła, 1512r., 1782, nr rej.: 631 z 23.06.1969r., 388/Wlkp/A z 27.07.2006, - Szkoła podstawowa, 1828, XIX/XX, nr rej.: 1492/A z 30.03.1994r., 387/Wlkp/A 25.07.2006r.: <ul style="list-style-type: none"> • budynek nr 56, z 1828r., • budynek nr 58, z końca XIX w. (1888-1907) • pompa żeliwna.
Miejska Górka	<ul style="list-style-type: none"> - Założenie urbanistyczne miasta i zespół budowlany, nr rej.: 1161/A z 17.01.1990, - Zespół kościoła p.w. Św. Mikołaja, 674/Wlkp/A z 04.06.2008r.: <ul style="list-style-type: none"> • kościół par. p.w. św. Mikołaja, 1609, nr rej.: 130 z 21.12.1932r. (wypis z księgi rejestru), • cmentarz przykościelny. - Zespół kościoła poewangelickiego p.w. Góry Tabor, 701/Wlkp/A z 26.09.2008 r.: <ul style="list-style-type: none"> • kościół poewangelicki p.w. Góry Tabor, drew., 1777, d. nr rej.: 632 z 23.6.1969, • cmentarz przykościelny, • brama cmentarza. - Wiatrak koźlak, ul. Rawicka, 1772, nr rej.: 1108/A z 23.05.1988r., 402/Wlkp/A z 10.08.2006r.
Piaski	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem, XIX/XX, nr rej.: 1557/A z 28.08.1995r.: <ul style="list-style-type: none"> • dwór, • oficyna, • park, • układ zabudowy folwarku.
Roszkówko	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół pałacowo-parkowy, 3 ćw. XIX w., nr rej.: 1447/A z 10.08.1993r., 657/Wlkp/A z 6.03.2008r.: <ul style="list-style-type: none"> • pałac, • park. - Spichrz folwarczny, 1860, nr rej.: 1437/A z 2.08.1993r., 658/Wlkp/A z 6.03.2008r.
Sobiałkowo	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół par. p.w. Św. Jakuba, mur.-drew., XVII, 1890, nr rej.: 133 z 21.12.1932r. (wypis z księgi rejestru)
Zakrzewo	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół par. p.w. Św. Klemensa, drew., 1728, nr rej.: 608 z 1.02.1957r. - Zespół folwarczny, 2 poł. XIX, nr rej.: 1145/A z 3.07.1989r.: <ul style="list-style-type: none"> • rządówka, • budynek mieszkalny, • park, • spichrz, • 2 stodoły, • obora, • stajnia (ob. garaże), • gorzelnia.

Zmysłowo	– Zespół dworski, 4 ćw. XIX: <ul style="list-style-type: none"> • dwór, nr rej.:1448/A z 10.08.1993 r. • park, nr rej.: j.w. • Obora folwarczna, nr rej.:1436/A z 2.08.1993
-----------------	--

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, dane na 2009 r.

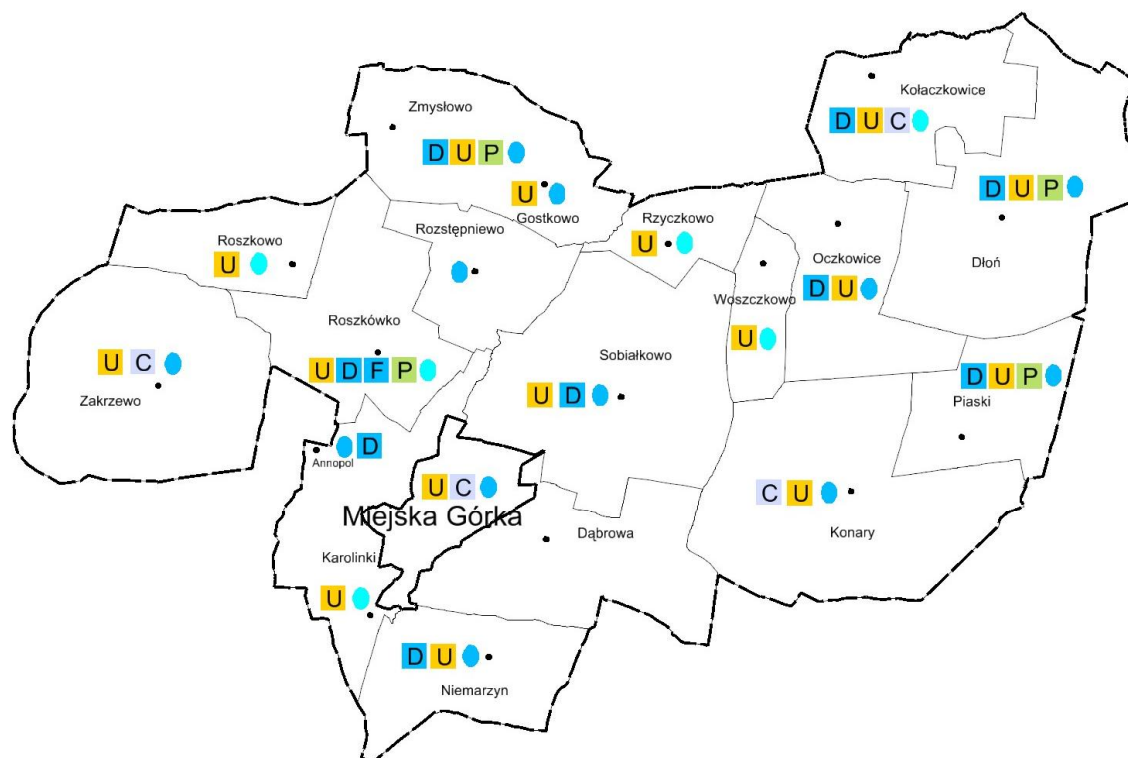
5.4. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Miejska Górka.

Tabela 23. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

Miejscowość	Wyszczególnienie
1	2
Kołaczkowice	St.I AZP 67- 28/7-grodzisko; wczesne średniowieczne, Wpisano do rejestru zabytków 43 I/A dnia 02.12.1968 rok.
Zakrzewo	Stanowisko AZP68- 27/20 - cmentarzysko, K. Łużycka wpisane do rejestru zabytków 1653/A dnia 13.12.1974 roku.

Uwaga: odległości od ośrodka gminnego do poszczególnych wsi liczone za pomocą skalówki długości 30 cm.

OCENA STANU ZACHOWANIA OBIEKTÓW CHRONIONE UKŁADY URBANISTYCZNE

- P** - park dworski
- C** - cmentarz
- U** - chroniony układ wsi

OBIEKTY - ocena stanu zachowania	dobry	średni	zły	bardzo zły
stan zabudowy wsi	●	●	●	●
stan zespołu dworskiego	D	D	D	D
stan zespołu folwarcznego	F	F	F	F

IV. ROLNICTWO UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

IV. ROLNICTWO – UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

Funkcjonowanie rolnictwa w gminie opiera się na występujących warunkach przyrodniczych, wykształconych stosunkach społeczno-gospodarczych. Zakres oceny przyjęto warunki przyrodnicze odnoszące się do jakości gleb i ich położenie, wskaźnik bonitacji gleb oraz czynnik waloryzacji rolniczej gleb ustalony dla obszaru całej gminy (w odniesieniu do pozostałych gmin powiatu Rawicz). Uwzględniono występujące stosunki wodne, które są ważne w prowadzeniu produkcji rolnej.

1. PRZYRODNICZE WARUNKI FUNKCJONOWANIA ROLNICTWA.

1.1. Jakość i klasyfikacja gleb z uwzględnieniem kompleksów glebowo-rolniczych.

Powierzchnia ogólna użytków rolnych miasta i gminy wynosi 9 001 ha, czyli 87,6% ogólnej powierzchni gminy. Z tego:

- grunty orne 8 169 ha (tj. 90,8% udziału w użytkach rolnych),
- sady 94 ha (tj. 1,0% udziału w użytkach rolnych),
- łąki 617 ha (tj. 6,9% udziału w użytkach rolnych)
- pastwiska 121 ha (tj. 1,3% udziału w użytkach rolnych).

Użytki rolne miasta i gminy Miejska Górka stanowią 21,5% udziału w ogólnej powierzchni użytków rolnych powiatu rawickiego. Występująca jakość gleb oceniona została przez klasyfikację gleb oraz występowania kompleksów przydatności rolniczej.

Klasyfikację gruntów gminy na tle powiatu rawickiego przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 24. Klasyfikacja gruntów gminy na tle powiatu rawickiego.

Wyszczególnienie klas bonitacyjnych	Grunty orne			Użytki zielone		
	Powiat [ha]	Gmina [ha]	% udział w gruntach ornym powiatu rawickiego	Powiat [ha]	Gmina [ha]	% udział w użytkach zielonych powiatu rawickiego
Grunty kl. I - III	11 702	4 637	39,6	382	98	25,7
Grunty kl. IV	9 840	2 195	22,3	1 609	300	18,6

Grunty kl. V -VI	12 388	1 337	10,8	6 346	340	5,4
Ogółem	33 930	8 169	24,1	8 337	738	8,9

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, stan na 2008 r.

Stosunek gruntów ornych kl. I - IV do kl. V - VI wynosi 76,8% świadczy to występowaniu gleb dobrych.

Dominują kompleksy glebowe od 2-giego do 5-tego przydatności rolniczej, są to kompleksy bardzo dobre i dobre. Kompleksy od 6-tego do 9-tego przydatności rolniczej stanowią ok. 19% są to kompleksy słabe. Słabe gleby występują w obrębach miejscowości Miejska Górka, Gostkowo, Niemarzyn, Rzyczkowo, Karolinki, Zakrzewo, Rozstępniewo i Konary (tabela 25). Z przeprowadzonych analiz wynika, że wszystkie grunty rolne są wykorzystywane do produkcji rolnej.

Tabela 25. Kompleksy przydatności rolniczej gleb na terenie gminy

Nazwa kompleksu	Powierzchnia		Miejscowości
	[ha]	[%]	
Grunty orne:			
Kompleks pszenno-dobry	2 720,9	32,2	Dłoń, Gostkowo, Roszkówko, Sobiałkowo, Rozstępniewo
Kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	3 103,5	36,7	Miejska Górka, Dłoń, Kołaczkowice, Niemarzyn
Kompleks żytni dobry	1 044,7	12,4	Konary, Oczkowice, Gostkowo, Zakrzewo, Woszczkowo, Miejska Górka
Kompleks żytni słaby	858,9	10,2	Konary, Gostkowo, Zakrzewo, Niemarzyn, Rozstępniewo
Kompleks żytni bardzo słaby (żytnio – łubinowy)	479,4	5,7	Miejska Górka, Gostkowo, Rozstępniewo
Kompleks zbożowo-pastewny mocny	121,4	1,4	Konary, Rzyczkowo, Zakrzewo, Miejska Górka
Kompleks zbożowo-pastewny słaby	109,4	1,3	Miejska Górka, Konary

Użytki zielone:			
Użytki zielone średnie	398,7	51,0	Dłoń, Konary, Roszkówko, Sobiałkowo, Miejska Górka
Użytki zielone słabe i bardzo słabe	382,4	49,0	Miejska Górka, Zakrzewo, Roszkowo, Niemarzyn

Źródło: Mapa Glebowo-Rolnicza opracowana przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Poznaniu, 1967 r. oraz dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie.

1.2 Warunki i stosunki wodne na obszarze gminy.

Gmina Miejska Górka charakteryzuje się brakiem większych cieków wodnych oraz zbiorników wody. Jedyny zbiornik retencyjny „Balaton” o powierzchni 8,49 ha zbudowano na rzece Dąbroczni.

Problem okresowego występowania nadmiaru wód w prowadzonej produkcji rolnej jest rozwiązany przez istniejący system urządzeń melioracyjnych, który obejmuje urządzenia podstawowe oraz szczegółowe. System ten odprowadza nadmiar wód jak i też jest częściowo wykorzystany do nawodnień i deszczowania cennych upraw w okresach niedoboru wody w okresie wegetacji roślin.

Ogólna powierzchnia gruntów zmeliorowanych wynosi: grunty orne 7 036 ha użytki zielone 855 ha razem 7 891 ha.

Stanowi to 87,7% ogólnej powierzchni gruntów rolnych. Tereny rolne odwadniane mechanicznie obejmują powierzchnię 250 ha (obejmuje tereny użytków rolnych Zakrzewo). Nawodnienia terenów przez deszczowanie obejmuje 34 ha gruntów.

(Powierzchnie terenów zmeliorowanych i drenowanych w hektarach przedstawiono na mapce w skali 1 : 25 000).

1.3. Pozostałe czynniki przyrodnicze wpływające na funkcjonowanie rolnictwa.

Czynniki przyrodnicze wpływające na funkcjonowanie rolnictwa obejmują występującą rzeźbę terenu, lasy oraz występujące zadrzewienia śródpolne, które to mają wpływ na występowanie lub ograniczanie procesów erozji wodnej i wietrznej. Jednak mała lesistość

gminy 3,4 % wpływa niekorzystnie na zasobność wód w okresie wegetacji roślin. Co sprzyja procesom stepowienia użytków rolnych.

1.4. Lasy i zadrzewienia.

Występujące kompleksy leśne obejmują zaledwie 351 ha - 3,4% obszaru gminy. Położenie kompleksów leśnych jest nierównomierne. Występują w obrębie wsi Zakrzewo, Kołaczkowo, Karolinek, Gostkowa i Rozstępniewa. Gospodarka leśna w lasach państwowych prowadzona jest przez Nadleśnictwo Piaski. Występujące lasy to lasy gospodarcze i lasy ochronne (głównie wodochronne). Lasy ochronne zajmują powierzchnię 82,3 ha – 0,1%. Z dokonanej analizy przyrodniczej wynika, że powierzchnia lasów w gminie powinna wzrosnąć do 6 - 7% ogólnej powierzchni. Pod zalesienie należy przeznaczyć użytki rolne najsłabszych klas bonitacyjnych. Należy wprowadzić zadrzewienia śródpolne, które przeciwdziałają procesom stepowienia oraz poprawiają stosunki wilgotnościowe terenu.

1. 5. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jest to ocena występujących warunków glebowych, wodnych, rzeźby terenu, klimatycznych określająca przydatność terenu gminy do prowadzenia produkcji rolnej. Ocena jest wyrażona w skali 100 punktowej (im wyższy wskaźnik tym korzystniejsze warunki do prowadzenia produkcji rolnej).

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej w pow. Rawicz jest następująca:

Gmina	Wskaźnik waloryzacji
1. Bojanowo	75,2
2. Jutrosin	62,1
3. Miejska Górka	74,9
4. Pakosław	74,9
5. Rawicz	56,4
Średni powiatowy	68,7

Źródło: Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, dane na 2000 r.

Z porównań wskaźnika wynika, że gmina Miejska Górka posiada bardzo dobre warunki przyrodnicze do prowadzenia produkcji rolnej.

2. SPOŁECZNO – EKONOMICZNE WARUNKI FUNKCJONOWANIA ROLNICTWA

2.1. Struktura użytkowania gruntów.

W ogólnej powierzchni gminy największy obszar stanowią użytki rolne 9 351 ha, co stanowi 91,0%. Tak duży udział użytków rolnych w powierzchni gminy wskazuje na jej rolniczy charakter. Na uwagę zasługuje również niski udział terenów leśnych, które zajmują 351 ha – 3,4%.

Tabela 26. Struktura użytkowania gruntów

Wyszczególnienie	Miasto	Gmina	Razem	% udział w pow. ogólnej
Pow. ogólna	313	9 966	10 279	100,0
w tym:				
Lasy	11	340	351	3,4
Wody	35	84	119	1,2
Grunty pozostałe (zainwestowane)	127	681	808	7,9
Użytki rolne	141	8 860	9001	87,6
w tym:				
grunty orne	88	8 081	8 169	90,8
sady	11	83	94	1,0
łąki	29	588	617	6,9
pastwiska	2	119	121	1,3

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, stan na 2008 r.

2.2. Stan władania gruntami:

W strukturze własnościowej gruntów w gminie Miejska Górka największą powierzchnię zajmują indywidualne gospodarstwa rolne 7 548ha, co stanowi 73,4% ogólnej powierzchni. Drugie miejsce pod względem zajmowanej powierzchni stanowią grunty Skarbu Państwa 1 267 ha – 12,5%. Spółdzielnie produkcyjne zajmują 25ha – 0,2%, grunty komunalne 262ha – 2,5%, indywidualne działki rolne 260ha – 2,5%, grunty pozostałe 918ha – 8,9%.

Tabela 27. Struktura władania gruntami

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	% udział w powierzchni ogólnej
Indywidualne gospodarstwa rolne	7 548	73,4
Spółdzielnie produkcyjne	25	0,2
Skarb Państwa*	1 267	12,5
Grunty komunalne	262	2,5
Indywidualne działki rolne	260	2,5
Grunty pozostałe	918	8,9
Ogółem	10 280	100

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, stan na 2008 r.

* - Grunty Skarbu Państwa stanowią: Lasy Państwowe, grunty w zasobach Agencji Nieruchomości Rolnych, grunty w zarządzaniu Państwowych Jednostek Organizacyjnych /grunty pod wodami, tereny komunikacyjne; drogowe i kolejowe/.

2.3. Zatrudnienie w rolnictwie.

Jednym z elementów ekonomicznego funkcjonowania rolnictwa jest ilość osób zatrudnionych w rolnictwie w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych. Zatrudnienie w gospodarstwach indywidualnych wynosi ok.19 osób na 100 ha użytków rolnych. Z tym że jest ono zróżnicowane w zależności od powierzchni gospodarstw rolnych oraz od położenia wsi w stosunku do miasta Miejska Górka.

Najniższe zatrudnienie na 100 ha UR występuje w Niemarzynie i Roszkowie - 12 osób oraz Kołczkowicach – 13 osób, najwyższe natomiast w Karolinkach – ok. 26 osób i Miejskiej Górcie.

Na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego oraz zatrudnienie na 100 ha UR przedstawia tabela 27.

2.4. Gospodarstwa indywidualne

Tabela 28. Gospodarstwa indywidualne.

L.p.	Miejscowość	Liczba gospodarstw	Pow. użytków rolnych	Średnia pow. gospodarstwa	Zatrudnienie na 100 ha UR
1.	Dąbrowa	35	467,07	13,34	14,9
2.	Dłoń	38	473,19	12,45	16,1
3.	Gostkowo	35	332,45	9,49	21,1
4.	Karolinki	29	222,01	7,65	26,1
5.	Kończakowice	41	630,20	15,37	13,0
6.	Konary	141	1 249,93	8,86	22,5
7.	Niemarzyn	47	782,88	16,65	12,0
8.	Oczkowice	39	424,08	10,87	18,3
9.	Piaski	7	62,89	8,98	22,2
10.	Rozstępniewo	34	368,70	10,84	22,2
11.	Roszkowo	47	725,42	15,43	12,9
12.	Roszkówko	2	8,03	4,01	25,0
13.	Rzyczkowo	20	237,51	11,87	16,8
14.	Sobiałkowo	99	1 090,21	11,01	17,2
15.	Woszczkowo	23	200,5	8,72	23,0
16.	Zakrzewo	34	460,9	13,55	14,8
17.	Miejska Górka	97	586,4	6,05	33,1
18.	Razem	768	5 982,23	7,8	18,5

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, stan na 2009 r.

Jak wynika z przedstawionych danych wskaźnik zatrudnienia w rolnictwie indywidualnym jest wysoki, średnia gminy to 18,5 osób na 100 ha UR, stwarza określone problemy w dalszym rozwoju rolnictwa. Obecny stan należy zmieniać przez kreowanie warunków dla rozwoju usług dla rolnictwa i poza rolniczych. Zmniejszenie zatrudnienia ma na celu uzyskanie obniżenia kosztów produkcji a przez to sprostanie konkurencji w produkcji rolnej.

Na terenie gminy Miejska Górka 219 gospodarstw rolnych objętych jest monitoringiem prowadzonym przez pracowników Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach wyznaczonego Obszaru

Szczególnie Narażonego w Zlewni Orli. Rolnicy podlegają także szkoleniom w zakresie sporządzania planów nawożenia i bilansów azotu.

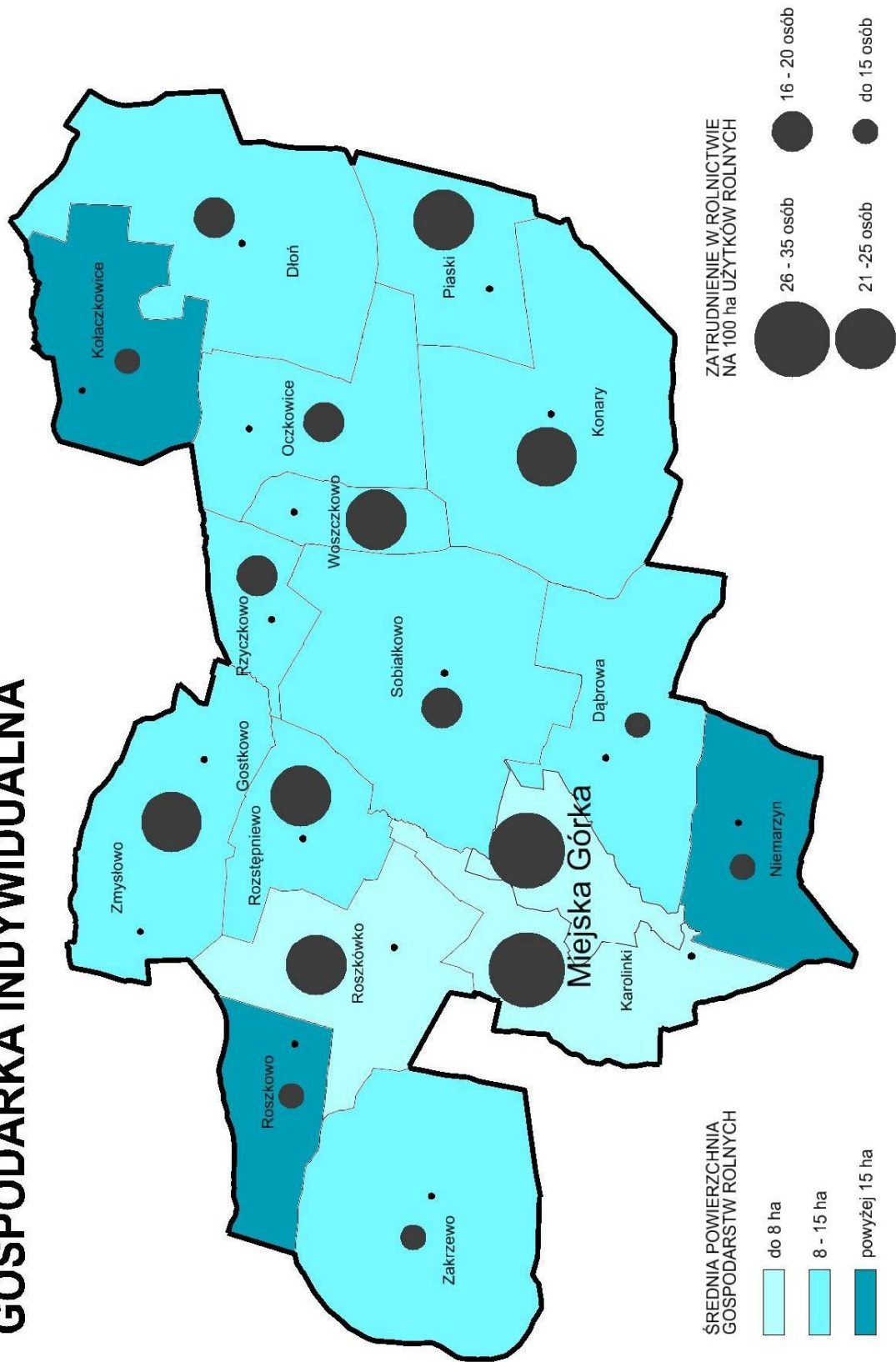
2.5. Gospodarstwa wielkotowarowe.

Na terenie gminy występują następujące gospodarstwa wielkotowarowe:

- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy Piaski, który prowadzi chów trzody chlewnej i bydła. W produkcji roślinnej dominują uprawy zbożowe 60% w strukturze zasiewów.
- Rolniczy Zakład Doświadczalny Dłoń, który spełnia funkcję naukowo-dydaktyczną dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W zakładzie dominuje produkcja roślinna i zwierzęca. Produkcja roślinna ukierunkowana jest na produkcję zbóż towarowych, roślin przemysłowych oraz pasz objętościowych dla prowadzonej hodowli bydła mlecznego.
- HHZ „Żołędnica” Sp. z o.o., która gospodaruje na terenie 3 gmin: Bojanowo, Miejska Górka, Rawicz. Ukierunkowana jest ona na hodowlę bydła mlecznego.
- Stacja Hodowli Roślin Smolice, zajmująca się twórczą i zachowawczą hodowlą roślin rolniczych oraz reprodukcją i sprzedażą materiału siewnego. Na terenie gminy Stacja posiada tylko użytki rolne.

Kilka indywidualnych gospodarstw rolnych ze względu na powierzchnię przekraczającą 300 ha można zaliczyć także do grupy gospodarstw wielkotowarowych. Prowadzą one produkcję roślinną i zwierzęcą.

ROLNICTWO - DIAGNOZA STANU GOSPODARKA INDYWIDUALNA

3. POZIOM ROZWOJU ROLNICTWA.

Prowadzona na terenie gminy produkcja rolna jest bardzo intensywna. Dominującym jej kierunkiem jest chów trzody chlewnej; chów bydła stanowi drugorzędny kierunek. W produkcji roślinnej dominują uprawy zbóż oraz roślin przeznaczonych na paszę dla zwierząt. Prowadzona jest uprawa warzyw przeznaczonych dla potrzeb Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Pudliszkach. Ze względu na wysoko towarową produkcję rolną w gminie nie występują różnicowania w poziomie produkcji rolnej w poszczególnych wioskach gminy.

Obsadę inwentarza w gminie na tle pozostałych gmin powiatu rawickiego przedstawiono w tabeli 29:

Tabela 29. Produkcja zwierzęca.

Gmina	Trzoda chlewna						Bydło			
	Obsada	Ogółem szt / 100 ha		Obsada	Maciory szt / 100 ha		Obsada	Ogółem szt/100 ha	Obsada	Krowy szt/100 ha
		UR	GO		UR	GO		UR		UR
Bojanowo	15 840	180	206	1 672	19	21	4 480	51	2 024	23
Jutrosin	45 400	522	639	3 900	45	55	6 950	79	2 140	24
Miejska Górka	62 710	670	762	6 050	64	73	5 966	63	1 655	18
Pakosław	26 500	530	646	2 500	50	61	4 300	86	1 550	31
Rawicz	41 160	420	579	4 510	46	63	5 980	61	2 160	22
Ogółem	191610	459	560	18 632	45	54	27 676	66	9 529	23

Źródło: Urząd Miejski w Miejskiej Górce, dane na 2008 r.

4. USŁUGI ROLNICZE I PRZETWÓRSTWO ROLNO-SPOŻYWCZE

4.1. Usługi rolnicze.

Warunkiem rozwoju rolnictwa są usługi związane z prowadzonymi procesami produkcji rolnej. Usługi rolnicze w okresie zmian ustrojowych zostały częściowo zahamowane i likwidowane. Zasada wolnego rynku spowodowała demonopolizację rynku usług a w szczególności ograniczenie działalności Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska jak i Spółdzielni Kółek Rolniczych.

Miejsce tych jednostek zajmują firmy prywatne świadczące szeroki zakres usług w zakresie dostaw zakres środków do produkcji rolnej jak i skupu produktów rolnych do dalszego przetwórstwa.

Z innych usług ważną rolę odgrywają usługi doradczo-ekonomiczne, które obecnie decydują o poziomie produkcji rolnej a świadczone są przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lesznie.

Usługi weterynaryjne wykonywane są przez Lecznicę Zwierząt w Miejskiej Górcie jak i prywatną praktykę weterynaryjną.

Przyszłość usług dla rolnictwa uwidoczni się ich koncentracji i wykonywania przez jednostki wyspecjalizowane dysponujące kadrą oraz dobrym zapleczem technicznym.

4.2. Przetwórstwo rolno-spożywcze.

Na terenie gminy działa Cukrownia Miejska Górka o zasięgu ponadgminnym, która skupuje buraki cukrowe od plantatorów z części województwa wielkopolskiego i dolnośląskiego. Z pozostałych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego to Ubojnia Drobiu Langner - Karolinki, Ubojnia KOPPOL (poprzednio masarnia GS), piekarnia, Cukiernia Jocker w Miejskiej Górcie. Wyprodukowane produkty rolne a w szczególności żywiec wieprzowy jest zbywany do zakładów przetwórstwa mięsnego w powiecie rawickim oraz do zakładów mięsnych na Śląsku. Mleko dostarczane jest do mleczarni w Rawiczu, kondensowni mleka w Gostyniu oraz innych rejonów Polski. Warzywa i owoce skupowane są przez Zakład Owocowo-Warzywny w Pudliszkach.

W związku z występującymi trudnościami ze zbytem produktów rolnych, obecnie nasila się tendencja prowadzenia produkcji rolnej wielokierunkowej, przeciwdziałając załamaniom rynkom zbytu i w ten sposób stabilizując dochody gospodarstwa rolnego.

5. PROBLEMY ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej pociągnęło za sobą istotne zmiany w rozwoju rolnictwa. Związane jest to m. in. z dostosowaniem polskiego rolnictwa do wspólnej polityki rolnej państw europejskich, która opiera się na podniesieniu wydajności produkcji rolnej i jej racjonalnym rozwoju, zapewnieniu odpowiednich dochodów i poziomemu życiu społeczności wiejskiej, zagwarantowaniu bezpieczeństwa dostaw żywności oraz ustaleniu umiarkowanych cen i stabilizacji rynku produktów rolnych.

Występujące bariery w produkcji rolnej są z natury ekonomiczne a w dalszej kolejności przyrodnicze.

Bariery natury ekonomicznej:

- niskie ceny na produkty rolnej przy wysokich cenach na środki do produkcji rolnej,
- brak gruntów rolnych do powiększania powierzchni gospodarstw rolnych,
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- wolna modernizacja rolnictwa,
- wysokie zatrudnienie na 100 ha UR.

6. UWARUNKOWANIA – DIAGNOZA STANU

Tabela 30. Rolnictwo – diagnoza stanu istniejącego.

L.p.	Miejscowość	Preferencje rozwoju	Kierunki rozwoju
1.	Dąbrowa	Warunki korzystne dla produkcji rolnej, rozwój gospodarstw rodzinnych	Chów trzody chlewnej, przeznaczenie części gruntów rolnych pod zalesienie.
2.	Dłoń	Warunki korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej, chów bydła, rozwój produkcji warzywniczej.
3.	Gostkowo	Warunki korzystne dla rozwoju gospodarstw rodzinnych, jakość gleb średnia.	Rozwój produkcji warzywniczej, chów trzody chlewnej, przeznaczenie części gruntów pod zalesienie.
4.	Karolinki	Warunki korzystne dla rozwoju gospodarstw rodzinnych, słaba jakość gleb.	Rozwój produkcji warzywniczej, przeznaczenie części gruntów pod zalesienie.
5.	Kołaczkowice	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, jakość gleb dobra, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej oraz bydła, produkcja zdrowej żywności.
6	Konary	Warunki przyrodnicze średnie dla prowadzenia produkcji rolnej, jakość gleb średnia.	Chów trzody chlewnej, rozwój produkcji warzywniczej przeznaczenie części gruntów pod zalesienie.
7.	Niemarzyn	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, jakość gleb dobra.	Rozwój produkcji warzywniczej, chów trzody chlewnej.
8.	Oczkowice	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju rolnictwa, jakość gleb dobra, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej.

9.	Piaski	Warunki przyrodnicze średnie dla prowadzenia produkcji rolnej, rozwój gospodarstw farmerskich.	Chów trzody chlewnej, zalesienie części użytków rolnych.
10.	Rozstępniewo	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej.
11.	Roszkowo	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej, rozwój produkcji warzywniczej.
12.	Roszkówko	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej, restrukturyzacja rolnictwa.
13.	Rzyczkowo	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju rolnictwa, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej.
14.	Sobiałkowo	Warunki przyrodnicze średnio korzystne dla rozwoju rolnictwa, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej, rozwój upraw warzywniczych.
15.	Woszczkowo	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju rolnictwa, rozwój gospodarstw rodzinnych.	Chów trzody chlewnej.
16.	Zakrzewo	Warunki przyrodnicze korzystne dla rozwoju produkcji rolnej rozwój gospodarstw rodzinnych.	Rozwój chowu bydła, chów trzody chlewnej.
17.	Miejska Górka	Ośrodek rozwoju usług dla rolnictwa, rozwój przetwórstwa rolno –spożywczego.	Rozwój usług dla rolnictwa, przetwórstwo cukrownicze, mięsne, zbożowe.

7. GŁÓWNE CELE ROZWOJU

Podstawowymi perspektywicznymi celami rozwoju w sferze rolnictwa są:

1. Intensyfikacja produkcji rolnej.
2. Restrukturyzacja rolnictwa wzrost powierzchni gospodarstw rolnych zmniejszenie zatrudnienia w rolnictwie.
3. Utrzymanie produktywności gleb.
4. Wzrost lesistości obszaru gminy.
5. Rozwój usług dla rolnictwa.
6. Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego.

V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1.1. Zaopatrzenie w wodę.

Gmina Miejska Górka jest zwodociągowana w 100%.

Zaopatrywana jest w wodę z ujęć położonych na terenie gminy (Konary, Miejska Górka i przysiółek Melanów) oraz poza terenem gminy (Słupia Kapitulna, Łaszczyn, Ziemlin, Florynki, Rogożewo, Sielec Stary, Białykał).

Stacja wodociągowa w mieście zasila sieć Miejskiej Górki, Karolinek, Dąbrowy i Roszkówka. Ujęcie to jest połączone z ujęciem w Konarach i dalej z wodociągiem Sielec Stary w gminie Jutrosin oraz Białykał w gminie Pakosław.

W skład systemu wodociągowego „Konary” wchodzi ujęcia wody, stacje uzdatniania, hydrofornie i sieci wodociągowe. System ten obsługuje następujące wsie: Konary, Sobiałkowo, Oczkowice, Rzyczkowo, Woszczkowo, Kołaczkowice, Piaski oraz Rozstępniewo.

Stacja wodociągowa w Melanowie zasila Melanów i część miejscowości Dłoń (budynki wielorodzinne oraz Gospodarstwo Rolne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu). Pozostała część wsi podłączona jest do sieci, która zasilana jest ze stacji w Rogożewie w gminie Jutrosin. Ponadto we wsi Roszkówko znajduje się studnia głębinowa, która jest obecnie nieeksploatowana, a woda do wsi Roszkówko doprowadzana jest z Miejskiej Górki.

Ze stacji wodociągowej Słupia Kapitulna (gmina Rawicz) zasilana jest sieć wodociągowa wsi Niemarzyn (od strony Chojna w gminie Pakosław). Stacja wodociągowa w Ziemlinie (gmina Krobia) zasila sieć wodociągową Roszkowa i Zmysłowa. Ze stacji wodociągowej we Florynkach (gmina Krobia) zasilana jest wieś Gostkowo, natomiast sieć wodociągowa Zakrzewa jest połączona ze stacją wodociągową Łaszczyn (gmina Rawicz).

1.2. Gospodarka ściekowa.

Na terenie gminy funkcjonują następujące oczyszczalnie ścieków:

- Przy Zakładach Drobiarskich – Langer w Karolinkach. Jest to oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna o wydajności 300 m³/dobę, max. 420 m³,

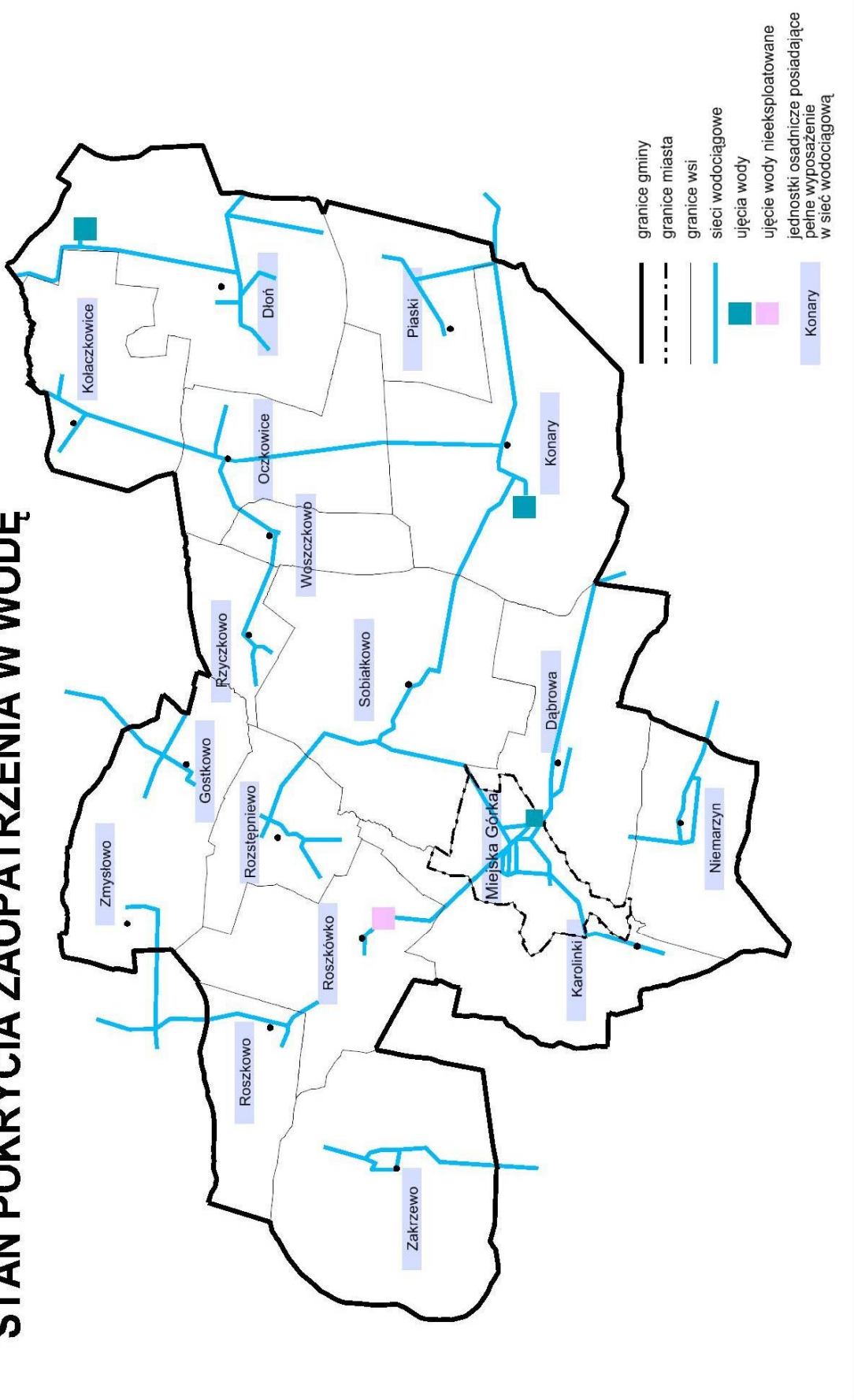
-
- Przy Cukrowni Miejska Górka – PFEIFER & LANGNER Polska S.A. Jest to oczyszczalnia biologiczna o wydajności średniej 1200-1300 m³,
 - W miejscowości Karolinki. Jest to nowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 900 m³/d. Aktualnie przyjmuje ona ścieki z kanalizacji sanitarnej z Niemarzyna oraz ścieki dowożone z poza terenu gminy. Docelowo do oczyszczalni mają być doprowadzane ścieki z miasta Miejska Górka oraz pozostałych miejscowości gminy.

Do sieci kanalizacyjnej podłączone są takie miejscowości jak: Topólka, Niemarzyn i część Konar. Pozostałe wsie oraz miasto nie są jeszcze skanalizowane. Łączna długość istniejącej sieci sanitarnej to 19 950 mb (295 przyłączy). Pozostałe ścieki komunalne z budynków indywidualnych wywożone są do oczyszczalni ścieków w Karolinkach oraz do oczyszczalni w miejscowości Chojno w gminie Pakosław.

W gminie Miejska Górka występuje wyraźna dysproporcja pomiędzy rozwojem sieci wodociągowej, a brakiem wystarczająco rozbudowanej kanalizacji. Jednak gmina stopniowo zwiększa zasięg obszarów objętych systemem kanalizacji.

Na terenie gminy w sieć kanalizacji deszczowej wyposażone są wszystkie miejscowości. W mieście Miejska Górka sieć ta jest w złym stanie technicznym. Obecnie wody deszczowe są odprowadzane do rzeki Dąbroczni. Ze względu na brak urządzeń podczyszczających na sieci, wody opadowe stanowią znaczne zagrożenie dla czystości wód podziemnych.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO STAN POKRYCIA ZAOPATRZENIA W WODĘ

1.3. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy zlokalizowane jest obecnie jedno nieczynne składowisko odpadów, które zostało zrehabilitowane. Położone jest na południe od cegielni, znajdującej się we wsi Rozstępniewo. Składowisko to leży na terenie sołectwa Sobiałkowo.

Wywóz odpadów z terenu gminy zorganizowany jest w ramach programu „Budowy Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani”. Odbiorem odpadów z terenu gminy zajmują się 3 podmioty gospodarcze: MZO-Leszno, EKO-SKÓRTEX Gizałaki oraz EKO-Kalisz. Firmy te zbierają odpady, a następnie przewożą na składowiska zlokalizowane poza terenem gminy.

1.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Wszystkie jednostki osadnicze na terenie gminy są zelektryfikowane. W ogólnym bilansie energetycznym można przyjąć, że na terenie gminy nie występują duże zakłócenia w dostawie energii elektrycznej, co wynika z zadawalającego stanu technicznego urządzeń i sieci niskiego i średniego napięcia oraz z wystarczającej na dzień dzisiejszy energii elektrycznej dostarczanej do odbiorców.

W mieście Miejska Górka powinno przewidzieć się drugostronne zasilanie energetyczne.

1.5. Telekomunikacja.

Miasto i gmina Miejska Górka obsługiwane są przez dwie centrale telefoniczne w Miejskiej Górce i Dłoni, które łącznie obsługują 5 750 numerów.

Stan sieci telefonicznej określa się jako dobry. Ponadto na terenie miasta i gminy występują stacje bazowe operatorów telefonii komórkowej.

1.6. Gazownictwo

Miasto i gmina Miejska Górka zasilana jest gazem z gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Krobica - Rawicz (odboczka do Miejskiej Górki o średnicy Dn 80 l+2,285 m), gazem ziemnym, zaazotowanym).

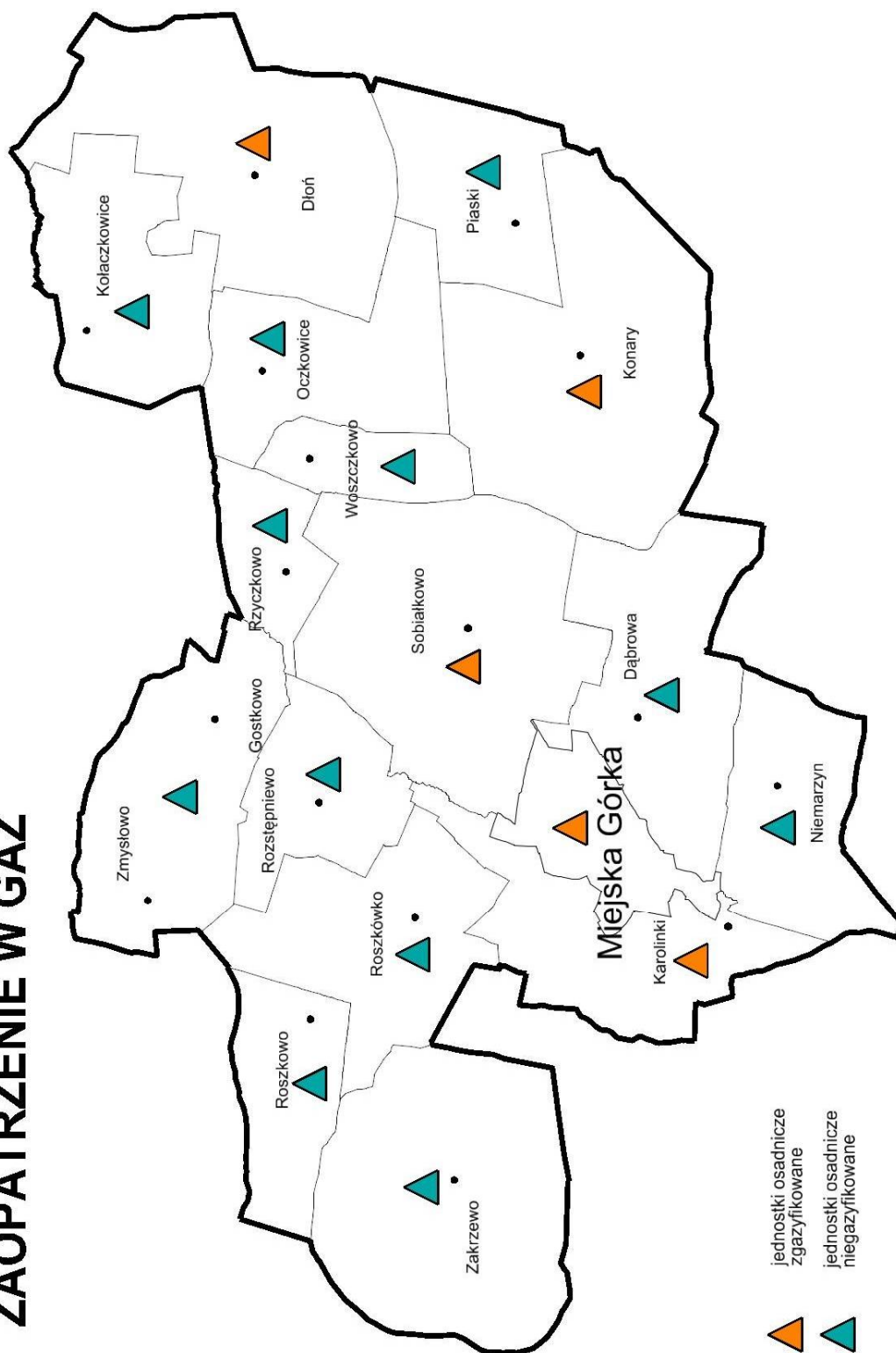
Zgazyfikowanymi miejscowościami są: Sobiałkowo, Dłoń, Konary, Karolinki oraz miasto Miejska Górka.

Na terenie gminy znajdują się:

- stacja redukcyjno-pomiarowa I o przepustowości $Q = 1000 \text{ m}^3/\text{m}$
- stacja redukcyjno-pomiarowa II o przepustowości $Q = 650 \text{ m}^3/\text{m}$ zlokalizowane w mieście Miejska Górka.

Gazociągi na terenie gminy są bardzo dobrym stanie technicznym.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA ZAOPATRZENIE W GAZ

1.7. Ciepłownictwo.

Na terenie gminy brak jest centralnych systemów ciepłowniczych. Istnieje natomiast znaczna ilość małych kotłowni lokalnych dla potrzeb budynków użyteczności publicznej (szkoły, urzędy), oraz osiedli mieszkaniowych (budynki wielorodzinne) składających się z 2-3 budynków.

Wydajności cieplne tych kotłowni nie przekraczają mocy 150 KW i są opalane węglem oraz gazem. Budynki prywatne ogrzewane są poprzez piece lub indywidualne kotłownie lokalne.

2. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU.

Miasto i gmina wg następującego schematu:

1. Zaopatrzenie w wodę
2. Gospodarka ściekowa
 - a/ ścieki komunalne
 - b/ wody opadowe
3. Zaopatrzenie w energię elektryczną
4. Zaopatrzenie w gaz
5. Gospodarka odpadami

Tabela 31. Synteza uwarunkowań rozwoju infrastruktury technicznej.

Miasto Miejska Górka	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz 5. Gospodarka odpadami</p>	<p>1. Miasto zwodociągowane. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Miasto zgazyfikowane. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Dąbrowa	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz 5. Gospodarka odpadami</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Dłóż	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz 5. Gospodarka odpadami</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Wieś zgazyfikowana. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Gostkowo	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz 5. Gospodarka odpadami</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Karolinki	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Wieś zgazyfikowana. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Kołaczkowice	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW.</p>

	4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
Konary	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Część miejscowości podłączona jest do systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Mniej korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Wieś zgazyfikowana. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
Niemarzyn	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Miejscowości podłączona jest do systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
Oczkowice	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Tylko przysiółek Topólka podłączony jest do systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków gospodarczo - bytowych. Dość blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
Piaski	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków gospodarczo – bytowych. Daleko do odbiornika. Niekorzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
Roszkowo	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Daleko do odbiornika. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.

Rozskówko	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne:</p> <p>b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Dość blisko do odbiornika, korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Rozstępniewo	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne:</p> <p>b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Rzyczkowo	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne:</p> <p>b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Sobiałkowo	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne:</p> <p>b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Dość blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Wieś zgazyfikowana. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>
Woszczkowo	<p>1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne:</p> <p>b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:</p>	<p>1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Dość korzystne ukształtowanie terenu. Zwarta zabudowa. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa. 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.</p>

Zakrzewo	1. Zaopatrzenie w wodę: 2. Gospodarka ściekowa: a/ ścieki komunalne: b/ wody opadowe: 3. Zaopatrzenie w energię elektryczną: 4. Zaopatrzenie w gaz: 5. Gospodarka odpadami:	1. Wieś zwodociągowana. 2. a/ Brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Blisko do odbiornika. Korzystne ukształtowanie terenu. b/ Istnieje kanalizacja deszczowa 3. Brak ograniczeń do 5 KW. 4. Brak systemu zaopatrzenia w gaz. 5. Istnieje system komunalnego odbioru odpadów.
----------	---	---

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie – 2010 rok..

VI. KOMUNIKACJA

VI. KOMUNIKACJA

1. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY

1.1. Stan istniejący.

1.1.1. Układ i stan sieci drogowej

Gmina Miejska Górka leży w południowej, skrajnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie rawickim. Jest gminą przygraniczną (woj. dolnośląskie).

Siedzibą gminy jest miasto Miejska Górka położone w odległości ca 8,0 - 10,0 km od siedziby powiatu Rawicz.

Na sieć drogową w gminie składa się droga krajowa i wojewódzka oraz drogi powiatowe i gminne. Układ sieci drogowej z podziałem na obszar miasta i terenów wiejskich przedstawia tabela 32.

Tabela 32. Sieć drogowa w gminie

	W obszarze gminy [km]	W mieście [km]	Ogółem [km]
Drogi krajowe	11,0	3,2 km	14,2
Drogi wojewódzkie	7,2	-	7,2
Drogi powiatowe	50,4	1,9	52,3
Drogi gminne	68,6	7,4	76,1
Ogółem	137,2	12,5	149,8

Źródło: dane z Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, 2009 r. oraz Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie (stan na 31 grudnia 2005 r).

Droga krajowa

Przez obszar gminy przebiega jedna **droga krajowa nr 36** Prochowice - Lubin - Ścinawa - Wińsko - Załęczce - Rawicz - Krotoszyn - Ostrów Wlkp., III kl. technicznej o długości 14,2 km.

W obszarze miasta Miejska Górka jej długość wynosi 3,2 km.

Droga wojewódzka

Drugą z dróg o ponadlokalnym znaczeniu jest **droga wojewódzka nr 434** Łubowo -Rawicz, IV kl. technicznej o długości wynoszącej w granicach gminy 7,2 km.

Drogi powiatowe

W skład sieci podstawowej wchodzi również drogi powiatowe, które na terenie gminy posiadają łącznie długość 50,3 km. Większość tych dróg posiada nawierzchnię bitumiczną (94,2%), pozostałe to drogi gruntowe wzmocnione (3,4%) i drogi o nawierzchni tłuczniowej (2,4%). Drogami powiatowymi przebiegającymi w granicach miasta są: ul. Ignacego Buszy oraz cz. ul. Dubińskiej o łącznej długości 0,9 km. Drogi, które zostały przekazane Gminie to: ul. Sportowa, ul. Sikorskiego, ul. Górków, cz. ul. Dubińskiej oraz ul. Bema. Łącznie posiadają one długość 1,9 km. Wykaz dróg powiatowych, ich długość oraz nawierzchnię przedstawia tabela 33 i 34.

Tabela 33. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy.

Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy				
L.p.	Nr drogi	Przebieg drogi		Długość [km]
1	4907P	Melanów-Dłoń	(Pępowo) gr. powiatu rawickiego- Melanów- Dłoń (do dr. krajowej nr 36)	2,314
2	4909P	Gostkowo-M.Górka	(Niepart) gr. powiatu rawickiego- Gostkowo-Rozstępniewo- Miejska Górka	5,538
3	4911P	Szurkowo-Zakrzewo	(Szurkowo) gr. powiatu rawickiego-Zakrzewo (do drogi pow. 5478P)	2,523
4	4913P	Niepart-Oczkowice	(Niepart) gr. powiatu rawickiego-Oczkowice	0,906
5	4915P	Szurkowo-Gostkowo	(Szurkowo) gr. powiatu rawickiego-Zmysłowo-Gostkowo	2,476
6	5478P	Golina W.-M. Górka	Golina Wielka (od dr. krajowej nr 5) -Kawcze-Zakrzewo- Miejska Górka (ul. Sportowa, Korczaka) do skrzyżowania z dr. kraj. Nr 36	6,216
7	5479P	Sobiałkowo-Oczkowice	Sobiałkowo (od dr. krajowej nr 36) - Woszczkowo-Oczkowice (do dr. pow. 4966P)	6,528
8	4966P	Skoraszewice-Konary	(Skoraszewice) gr. powiatu rawickiego-Kołaczkowice- Oczkowice- Konary (do dr. pow.)	6,903
9	5481P	Kołaczkowice-Dłoń	Kołaczkowice-Dłoń (do dr. krajowej nr 36)	2,402
10	5482P	Sobiałkowo-Grąbkowo	Sobiałkowo (od dr. krajowej nr 36) - Konary – Grąbkowo (do dr. pow. 5504P)	6,279
11	5483P	M. Górka-Chojno	Miejska Górka – Chojno (do dr. pow. 5484P)	2,056
12	5486P	M. Górka - Wydawy	Miejska Górka -Słupia Kapitulna - Zielona Wieś - Wydawy- gr. woj. wielkopolskiego	3,225
13	5494P	Dłoń-Paradów	Dłoń (od dr. kr. nr 36)- Płaczkowo- Jutrosin (odc. ul. Podgórznej, ul. Dworcowa, odc. ul. Rynek, odc. ul. Wrocławskiej,ul.Mickiewicza) -Dubin-Szkaradowo- gr. woj. wielkopolskiego	0,461
14	5503P	Zakrzewo-Sarnówka	Zakrzewo - Żołędnica – Sarnówka (do dr. pow. 5502P)	1,523

m. Miejska Górka		
ul. Dubińska	od ul. Buszy do torów kolejowych	0,296
ul. Ignacego Buszy	od ul. Paderewskiego (od dr. krajowej nr 36) do ul. Dubińskiej	0,616
Razem		50,262

Źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu oraz z Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, dane na 2009 r.

Tabela 34. Nawierzchnia dróg powiatowych.

Nawierzchnia dróg powiatowych		
Nawierzchnia:	Długość:	
	[km]	[%]
Bitumiczna	47,4	94,2
Gruntowe wzmocnione	1,7	3,4
Tłuczeń	1,2	2,4
Razem	50,3	100,0

Źródło: dane z Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, 2009 r.

Drogi gminne

Uzupełnieniem układu podstawowego dróg stanowią drogi gminne. W stanie istniejącym, na terenie gminy 76,1 km dróg zaliczonych jest do kategorii gminnych. Poza tym w mieście 7,5 km również zaklasyfikowanych jako gminne. Najwięcej dróg gminnych to drogi gruntowe (44,2%). Drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią 37,2% dróg gminnych. Pozostałe to drogi o nawierzchni tłuczniowej (11,4%), brukowej (5,5%) oraz z kostki betonowej (1,7%). Wykaz dróg gminnych, ich długość oraz nawierzchnie przedstawiają tabele 35 - 39.

Tabela 35. Wykaz dróg gminnych.

Wykaz dróg gminnych			
W granicach miasta			
L. p.	Numer ewidencyjny odcinka drogi	Przebieg drogi	Długość [km]
1	819042 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Rawicka) UL.FABRYCZNA (most na rzece Dąbroczna)	0,208
2	819043 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819042 P, ul. Fabryczna) UL.RZECZNA (rzeka Dąbroczna)	0,140
3	819044 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Rawicka) UL. DWORCOWA (tory kolejowe Rawicz - Kobylin)	0,281
4	819045 P	(skrzyżowanie z pl. 700 - lecia) UL.Jana Pawła II (Ośrodek Kultury)	0,093
5	819046 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Krasickiego) UL. MICKIEWICZA (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Paderewskiego)	0,235
6	819047 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Wojska Polskiego) UL. KRÓTKA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819046 P, ul. Mickiewicza)	0,045
7	819048 P	(Rynek) UL. SZKOLNA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819049 P, ul. Sienkiewicza)	0,050
8	819049 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819048 P, ul. Szkolna) UL.SIENKIEWICZA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819057, ul. Wałowa)	0,213
9	819050 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819049 P, ul. Sienkiewicza) UL.KOŚCIELNA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5540 P, ul. Sikorskiego)	0,053
10	819051 P	(Rynek) UL.ZAKĄTNĄ (skrzyżowania z drogą gminną nr 819049 P, ul. Sienkiewicza)	0,039
11	819052 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5540 P w km. 0+140, ul. Sikorskiego) UL.LEŚNA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5540 P w km. 0+285, ul. Sikorskiego)	0,250
12	819053 P	(Rynek) UL.Grunwaldzka (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819057 P, ul. Wałowa)	0,138
13	819054 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Wojska Polskiego) UL. ŚLUSARSKA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819053 P, ul. Grunwaldzka)	0,060
14	819055 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Wojska Polskiego) UL. PIEKARSKA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819049 P, ul. Sienkiewicza)	0,085
15	819056 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819049 P, ul. Sienkiewicza) UL. WODNA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5540 P, ul. Sikorskiego)	0,037
16	819057 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5540 P, ul. Sikorskiego) UL. WAŁOWA (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Wojska Polskiego)	0,137
17	819058 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819057 P, ul. Wałowa) UL. KILIŃSKIEGO (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, pl. Powstańców Wlkp.)	0,120
18	819059 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Wojska Polskiego) UL. KONOPNICKIEJ (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5543 P, ul. Buszy)	0,339
19	819060 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5543 P, ul. Buszy) UL. PODGÓRNA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5542 P, ul.	0,322

		Dubińska)	
20	819061 P	(cmentarz) UL. ZACISZE (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012 P, ul. 22 stycznia)	0,239
21	819062 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819061 P, ul. Zacisze) UL.SPOKOJNA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819069 P, ul. Hubala)	0,208
22	819063 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819069 P, ul. Hubala) UL. ŁĄKOWA	0,073
23	819064 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819069 P, ul. Hubala) UL. KWIATOWA	0,115
24	819065 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012 P, ul. 22 stycznia) UL. PARKOWA (Park Miejski)	0,593
25	819066 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819065 P w km. 0+113, ul. Parkowa) UL. BRZOZOWA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819065 P w km. 0+271, ul. Parkowa)	0,273
26	819067 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012 P, ul. 22 stycznia) UL. LIPOWA	0,068
27	819068 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Kobylińska) UL. SŁONECZNA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012 P, ul. 22 stycznia)	0,196
28	819069 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Kobylińska) UL. HUBALA	0,472
29	819070 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819068 P, ul. Słoneczna) UL. KAMIŃSKIEGO (ulica bez nazwy)	0,271
30	819071 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819068 P, ul. Słoneczna) UL. KS. WALKOWIAKA (ulica bez nazwy)	0,234
31	819072 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012, ul. 22 stycznia) UL. SOSNOWA	0,112
32	819073 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012, ul. 22 stycznia) UL. AKACJOWA	0,109
33	819074 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819072 P, ul. Sosnowa) UL. ŚWIERKOWA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819073 P, ul. Akacyjowa)	0,097
34	819075 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819012 P, ul. 22 stycznia) ULICA BEZ NAZWY	0,180
35	819017 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5544 P, ul. Bemy) UL. OGRODOWA (Granica Miasta Miejska Górka, droga Miejska Górka - Chojno)	0,322
36	819015 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5544 P, ul. Bemy) UL. POLNA (Granica Miasta Miejska Górka, droga Miejska Górka - Dąbrowa)	0,310
37	819012 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, ul. Kobylińska) UL. 22 STYCZNIA (Granica Miasta Miejska Górka, droga Rozstępniewo - Miejska Górka)	0,765
Razem			7,482
Poza granicami miasta			
L.p.	Numer ewidencyjny odcinka drogi	Przebieg drogi	Długość [km]
38	819001 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5478 P, Golina Wielka - Miejska Górka) ZAKRZEWO - ZAKRZEWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5478 P, Golina Wielka - Miejska Górka)	3,060
39	819002 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5478 P, Golina Wielka - Miejska Górka) FOLWARK ANTONIEWO - ŻOŁĘDNICA (Granica Gminy Rawicz, Żołądnica)	0,275
40	819003 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4911 P, Karzec -	0,555

		Zakrzewo) ZAKRZEWO - ZAKRZEWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5478 P, Golina Wielka - Miejska Górka)	
41	819004 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4911 P, Karzec - Zakrzewo) ZAKRZEWO - ROSZKOWO (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819005 P, osada Roszkowo - Roszkowo)	1,741
42	819005 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4911 P, Karzec - Zakrzewo) OSADA ROSZKOWO - ROSZKOWO (skrzyżowanie z drogą gminną nr 754529 P, Szurkowo - Miejska Górka)	1,348
43	754529 P	(Granica Gminy Poniec, Szurkowo) SZURKOWO - MIEJSKA GÓRKA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia)	4,282
44	819006 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 754529 P, Szurkowo - Miejska Górka) ROSZKOWO - MIEJSKA GÓRKA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia)	1,654
45	819007 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 754529 P, Szurkowo - Miejska Górka) ROSZKÓWKO - ROZSTĘPNIEWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia)	2,848
46	819008 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia) ROZSTĘPNIEWO - SOBIAŁKOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice)	2,214
47	819009 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819008, Rozstępniewo - Sobiałkowo) ROZSTĘPNIEWO - RZYCZKOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice)	1,934
48	819010 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia) GOSTKOWO - OSADA ROZSTĘPNIEWO (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819009, Rozstępniewo - Rzyczkowo)	1,647
49	819011 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4909 P, Miejska Górka - Krobia) GOSTKOWO - OSADA ROZSTĘPNIEWO (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819010, Gostkowo - Osada Rozstępniewo)	0,872
50	819012 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819008, Rozstępniewo - Sobiałkowo) ROZSTĘPNIEWO - MIEJSKA GÓRKA (Granica Miasta Miejska Górka, ul. 22 stycznia)	2,388
51	819013 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) KAROLINKI - NIEMARZYN (skrzyżowanie z drogą gminną nr 810648 P, Sarnowa - Niemarzyn)	2,030
52	819014 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819013 P, Karolinki - Niemarzyn) KAROLINKI - NIEMARZYN (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5486 P, Miejska Górka - Słupia Kapitulna)	1,491
53	810648 P	(Granica Gminy Rawicz, Sarnowa) SARNOWA - NIEMARZYN (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5486 P, Miejska Górka - Słupia Kapitulna)	1,788
54	819015 P	(Granica Miasta Miejska Górka, ul. Polna) MIEJSKA GÓRKA - DĄBROWA (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819016 P, Dąbrowa - Chojno)	1,460
55	819016 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5483 P, Miejska Górka - Chojno) DĄBROWA - CHOJNO (Granica Gminy Pakosław, Chojno)	3,027
56	819017 P	(Granica Miasta Miejska Górka, ul. Ogródowa) MIEJSKA GÓRKA - CHOJNO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5483 P, Miejska Górka - Chojno)	0,350

57	819018 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5486 P, Miejska Górka - Słupia Kapitulna) Dąbrowa - DĄBROWA (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5483 P, Miejska Górka - Chojno)	0,520
58	819019 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice) SOBIAŁKOWO - SOBIAŁKOWO (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin)	1,324
59	819020 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice) SOBIAŁKOWO - SOBIAŁKOWO ZAPŁOCIE (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin)	1,245
60	819021 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819020 P, Sobiałkowo - Sobiałkowo Zapłocie) SOBIAŁKOWO ZAPŁOCIE - SOBIAŁKOWO (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin)	0,923
61	819022 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819023 P, Niepart - Woszczkowo) NIEPART - RZYCZKOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice)	0,673
62	819023 P	(Granica Gminy Krobia, Niepart) NIEPART - WOSZCZKOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice)	1,310
63	819024 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) SOBIAŁKOWO - WOSZCZKOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5479 P, Sobiałkowo - Oczkowice)	2,523
64	819025 P	(skrzyżowanie z drogą gminną nr 819024 P, Sobiałkowo - Woszczkowo) WOSZCZKOWO - TOPÓLKA (skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin)	1,327
65	819026 P	(Granica Gminy Krobia, Gogolewo) GOGOLEWO - KOŁACZKOWICE (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4966 P, Skoraszewice - Konary)	1,003
66	819027 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4966 P, Skoraszewice - Konary) OCZKOWICE - DŁOŃ (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5481 P, Kołaczkowice - Dłoń)	1,870
67	819028 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4966 P, Skoraszewice - Konary) KOŁACZKOWICE - MELANOWO (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819029 P, Dłoń - Melanowo)	2,073
68	819029 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) DŁOŃ - MELANOWO (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4907 P, Pępowo - Dłoń)	3,048
69	819030 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4907 P, Pępowo - Dłoń) MELANOWO - PASIERBY (Granica Gminy Pępowo, Pasierby)	0,566
70	819031 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) DŁOŃ - DŁOŃ (teren po byłej cegielni)	0,968
71	819032 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - KONARY (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 4966 P, Skoraszewice - Konary)	0,840
72	819033 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - KONARY (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819032 P, Konary - Konary)	0,357
73	819034 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - OSTROBUDKI (Granica Gminy Pakosław, Ostrobudki)	1,437
74	819035 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - KONARY (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819037 P, Konary - Konary)	0,987
75	819036 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - KONARY (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819035 P, Konary - Konary)	0,248

76	819037 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - KONARY (skrzyżowanie z drogą gminną nr 819035 P, Konary - Konary)	0,247
77	819038 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) DŁOŃ - ZALESIE (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo)	2,480
78	819039 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5482 P, Sobiałkowo - Grąbkowo) KONARY - ZALESIE (Zalesie)	3,024
79	819040 P	(skrzyżowanie z drogą krajową nr 36, Ostrów Wlkp. - Lubin) DŁOŃ - DŁOŃ HUBY	1,465
80	819041 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5494 P, Dłóń - Szkaradowo) DŁOŃ - DŁOŃ HUBY	1,700
81	819076 P	(skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5486 P, Miejska Górka - Słupia Kapitulna) NIEMARZYN - CHOJNO (Granica Gminy Pakosław, Chojno)	1,451
Razem			68,573

Źródło: Urząd Miejski w Miejskiej Górcie, dane na 2008 r.

Tabela 36. Wykaz dróg gminnych miejskich.

Wykaz dróg gminnych miejskich		
L.p.	Ulica	Długość [km]
1	ul. Fabryczna	0,208
2	ul. Rzeczna	0,14
3	ul. Dworcowa	0,281
4	ul. Jana Pawła II	0,093
5	ul. Mickiewicza	0,235
6	ul. Krótka	0,045
7	ul. Szkolna	0,05
8	ul. Sienkiewicza	0,213
9	ul. Kościelna	0,053
10	ul. Zakątna	0,039
11	ul. Leśna	0,25
12	ul. Grunwaldzka	0,138
13	ul. Ślusarska	0,06
14	ul. Piekarska	0,085
15	ul. Wodna	0,037
16	ul. Wałowa	0,137
17	ul. Kilińskiego	0,12
18	ul. M. Konopnickiej	0,339
19	ul. Podgórna	0,322
20	ul. Zacisze	0,239
21	ul. Spokojna	0,085
22	ul. Łąkowa	0,208
23	ul. Kwiatowa	0,073
24	ul. Parkowa	0,115
25	ul. Brzozowa	0,273
26	ul. Lipowa	0,068
27	ul. 22 Stycznia	0,765
28	ul. Hubala	0,264
29	ul. Kamińskiego	0,271
30	ul. Ks. Walkowiaka	0,234

31	ul. Sosnowa	0,112
32	ul. Akacjowa	0,109
33	ul. Świerkowa	0,097
34	ul. Ogrodowa	0,322
35	ul. Słoneczna	0,196
36	ul. Polna	0,31
37	ul. Bez nazwy	0,18
38	ul. Sportowa	0,055
39	ul. Górków	0,347
40	ul. Dubińska	0,254
41	ul. Sikorskiego	0,518
42	ul. Bema	0,694
43	ul. Spacerowa	0,686
44	ul. Kalinowa	0,172
45	ul. Wierzbowa	0,148
46	ul. Poprzeczna	0,31
Razem		6,852

Źródło: Urząd Miejski w Miejskiej Górcie, dane na 2008 r.

Tabela 37. Nawierzchnia dróg gminnych - ogółem

Nawierzchnia dróg gminnych - ogółem		
Nawierzchnia:	Długość:	
	[km]	[%]
Bitumiczna	28,3	37,2
Kostka betonowa	1,3	1,7
Bruk	4,2	5,5
Tłuczeń	8,7	11,4
Gruntowa wzmocniona	1,6	2,1
Gruntowa naturalna	32,0	42,1
Razem	76,1	100,0

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, stan na 2008 r.

Tabela 38. Nawierzchnia dróg gminnych w granicach miasta.

Nawierzchnia dróg gminnych w granicach miasta		
Nawierzchnia:	Długość:	
	[km]	[%]
Bitumiczna	4,9	66,2
Kostka betonowa	0,9	12,2
Tłuczeń	0,1	1,3
Gruntowa naturalna	1,5	20,3
Razem	7,4	100,0

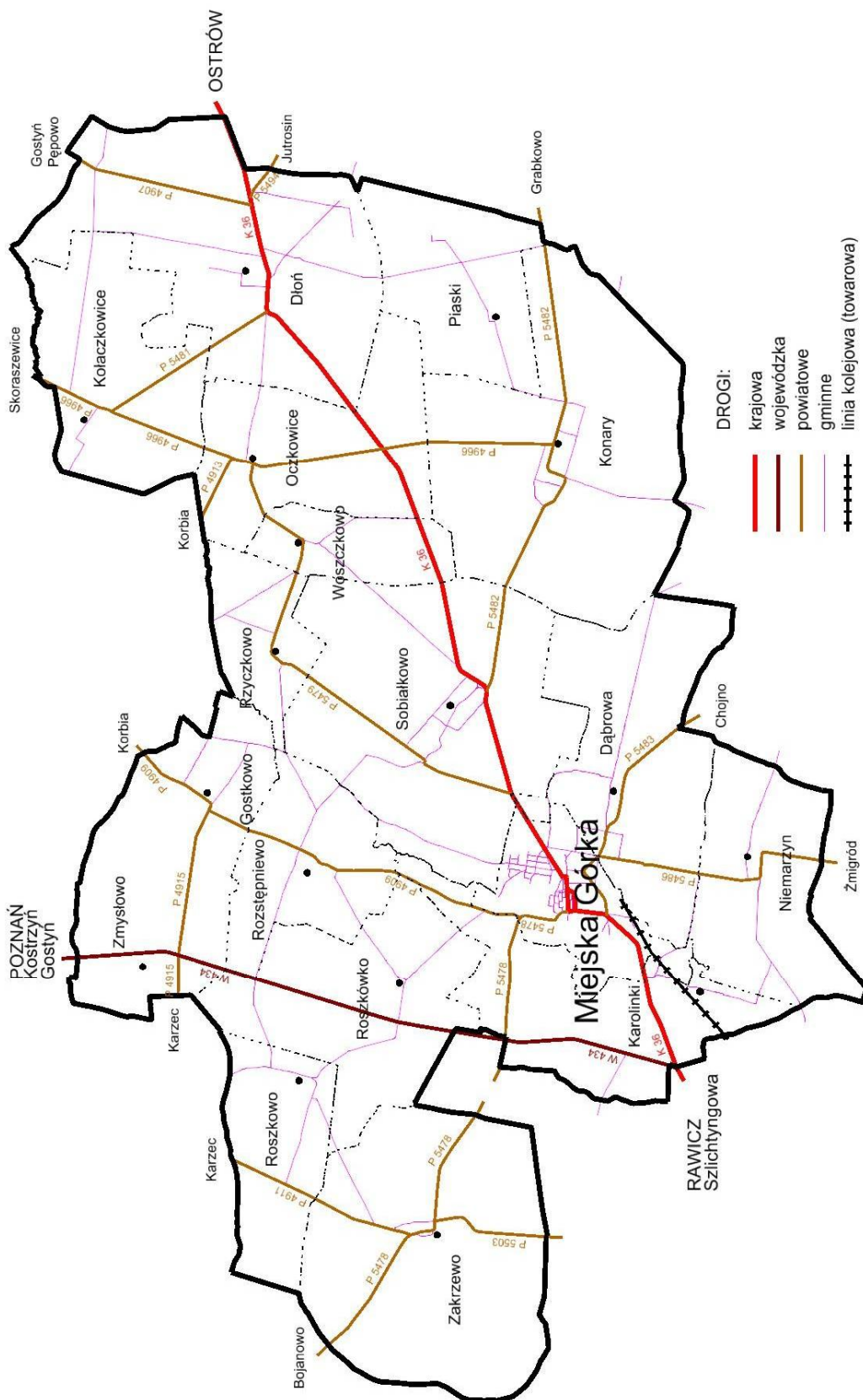
Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górze, stan 2008 r.

Tabela 39. Nawierzchnia dróg gminnych w obszarze wiejskim.

Nawierzchnia dróg gminnych w obszarze wiejskim		
Nawierzchnia:	Długość:	
	[km]	[%]
Bitumiczna	23,4	34,1
Kostka betonowa	0,4	0,6
Bruk	4,2	6,1
Tłuczeń	8,6	12,5
Gruntowa wzmocniona	1,6	2,3
Gruntowa naturalna	30,5	44,4
Razem	68,6	100,0

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górze, stan na 2008 r.

UKŁAD DROGOWY. STAN ISTNIEJĄCY

1.2. Ocena układu komunikacyjnego miasta i gminy.

1.2.1. Ocena sieci drogowo – ulicznej

Główną arterią komunikacyjną gminy jest droga krajowa **nr 36** Prochowice – Ostrów Wielkopolski przecinająca gminę w kierunku południowy - zachód, północny - wschód. Pełni ona funkcję drogi zbiorczej dla większości dróg powiatowych. Prawie „promienisty” układ pozostałych dróg schodzących się w Miejskiej Górcie lub w jej pobliżu, daje korzystne powiązania jednostek osadniczych z siedzibą gminy, a przez drogę krajową nr 36 z siedzibą powiatu miastem Rawicz.

Można przyjąć, że układ podstawowy dróg (krajowa, wojewódzka i powiatowe) zapewnia dobre połączenia praktyczne wszystkich wsi. Tylko trzy z nich (Karolinki, Piaski, Roszkowo) nie leżą bezpośrednio przy ww. drogach.

Uzupełniająca sieć dróg gminnych jest bardzo rozbudowana i daje dodatkowe - lokalne połączenia pomiędzy miejscowościami, oraz stanowi dojazd do dróg głównych, pól i łąk.

Zagęszczenie sieci drogowej (ogółem) w gminie M. Górka jest wysokie i wynosi 133,2 km/100 km² powierzchni. Dla porównania wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni twardej na 100 km² powierzchni przedstawia tabela 40.

Tabela 40. Wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni twardej na 100 km²

Wskaźnik gęstości dróg o twardej nawierzchni na 100 km ²	
Województwo wielkopolskie	864,7 km
Powiat rawicki	844,1 km
Gmina Miejska Górka	99,6 km

Źródło: dane GUS na 2007 r.

Ogólnie można stwierdzić, że sieć komunikacyjna na terenie gminy jest wykształcona prawidłowo łącząc dwa cele:

- korzystną obsługę terenu
- usankcjonowanie środowiska przyrodniczego

Wykształcony w wielowiekowym procesie rozwoju, układ osadniczy i kierunki ciążen, wytworzyły istniejący układ drogowy. Jest on systemem stabilnym w czasie, lecz reagujący na zachodzące przemiany życia, istniejące powiązania drogowe zmieniają najwyżej swój charakter i znaczenie, ale zawsze pozostają.

Głównym zadaniem jest więc określenie charakteru tych zmian, oraz wyodrębnienie ewentualnych nowych połączeń. Poza tym, istniejący układ należy przede wszystkim modernizować, podnosząc parametry, budując obwodnice itp.

Stan drogi krajowej:

■ droga 36: nośność 100 KN. Mankamentem jest długi ca 3,2 km odcinek przechodzący przez centrum miasta. Zmienna szerokość tak jezdni jak i korony, charakter uliczny, liczne skrzyżowania stanowią poważne ograniczenia dla ruchu, niebezpieczeństwo i uciążliwość dla mieszkańców. Poza tym prawie 8,6 km na odcinkach poza miejskich nie spełnia parametrów przypisanej jej III klasie technicznej.

Stan drogi wojewódzkiej:

■ droga 434: nośność 100 KN. Szerokość jezdni wynosi 6,00 m (miejscami 4,0 m), a korona posiada szerokość 9,00 m (miejscami 7,0 m). Podstawowe parametry dobre, odpowiadające IV klasie technicznej. Droga posiada zatoki autobusowe.

Stan dróg powiatowych:

■ Nośność max 80 KN. Z 50,2 km dróg powiatowych 47,4 km posiada nawierzchnie bitumiczną, pozostałe 2,9 km stanowią drogi gruntowe wzmocnione i tłuczniowe. Stosunkowo dobrze wygląda sytuacja, jeśli chodzi o podstawowe parametry (tj. szerokość jezdni, korony). Tylko 17,9% posiada pełne parametry V klasy technicznej. Szerokość nawierzchni jezdni w poszczególnych odcinkach zawiera się w przedziale od 4,0 do 5,9 m, natomiast szerokość korony od 4,0 do 9,0 m.

Stan dróg gminnych:

■ Najgorsza sytuacja panuje w grupie dróg gminnych. Na ogólną długość 76,1 km 37,2% posiada nawierzchnię bitumiczną, 5,5% brukową, 11,4% tłuczniową, a aż 44,2% to drogi gruntowe. Chociaż i tutaj sytuacja jest dużo lepsza niż w innych gminach. Jeśli chodzi o parametry to można przyjąć, że większość tych dróg nie odpowiada normom V klasy technicznej, już prędzej przystają one do klas VI i VII. Poza tym drogi te posiadają bardzo zróżnicowane odcinki, o szerokości jezdni od 2,2 do 8,00 m. Brak ciągłości standardu.

WNIOSKI

Stan techniczny dróg, od dawna nie odpowiada wzrastającemu natężeniu ruchu osobowego i towarowego. Dostępne środki finansowe wykorzystywane są głównie na prowadzenie prac konserwatorskich i zabezpieczających.

Generalnie trudna sytuacja w drogownictwie, przy systematycznym wzroście liczby pojazdów, będzie ulegała dalszemu pogorszeniu, o ile nie zostaną podjęte radykalne działania modernizacyjne, inwestycyjne i remontowe. Dalsze przedłużenie obecnego stanu, doprowadzi w konsekwencji do takich zniszczeń, że odtworzenie właściwych parametrów i stanu dróg, wymagać będzie niewspółmiernych wysokich nakładów i cyklu realizacyjnego.

1.3. Komunikacja zbiorowa

1.3.1 Kolejnictwo.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 362 Rawicz - Miejska Górka - Kobylin. Jednakże czynny jest tylko odcinek Rawicz - Miejska Górka i to tylko dla ruchu towarowego.

Na odcinkach Miejska Górka – Pakosław, Miejska Górka – Krobica brakuje torów kolejowych. Grunty, na których zlikwidowano tory kolejowe, na odcinku od Miejskiej Górki do Pakosławia przekazano Agencji Nieruchomości Rolnych, pozostałe są własnością PKP oznaczone jako tereny zamknięte.

1.3.2 Komunikacja autobusowa.

Tradycyjnym środkiem zbiorowej komunikacji samochodowej są autobusy PKS.

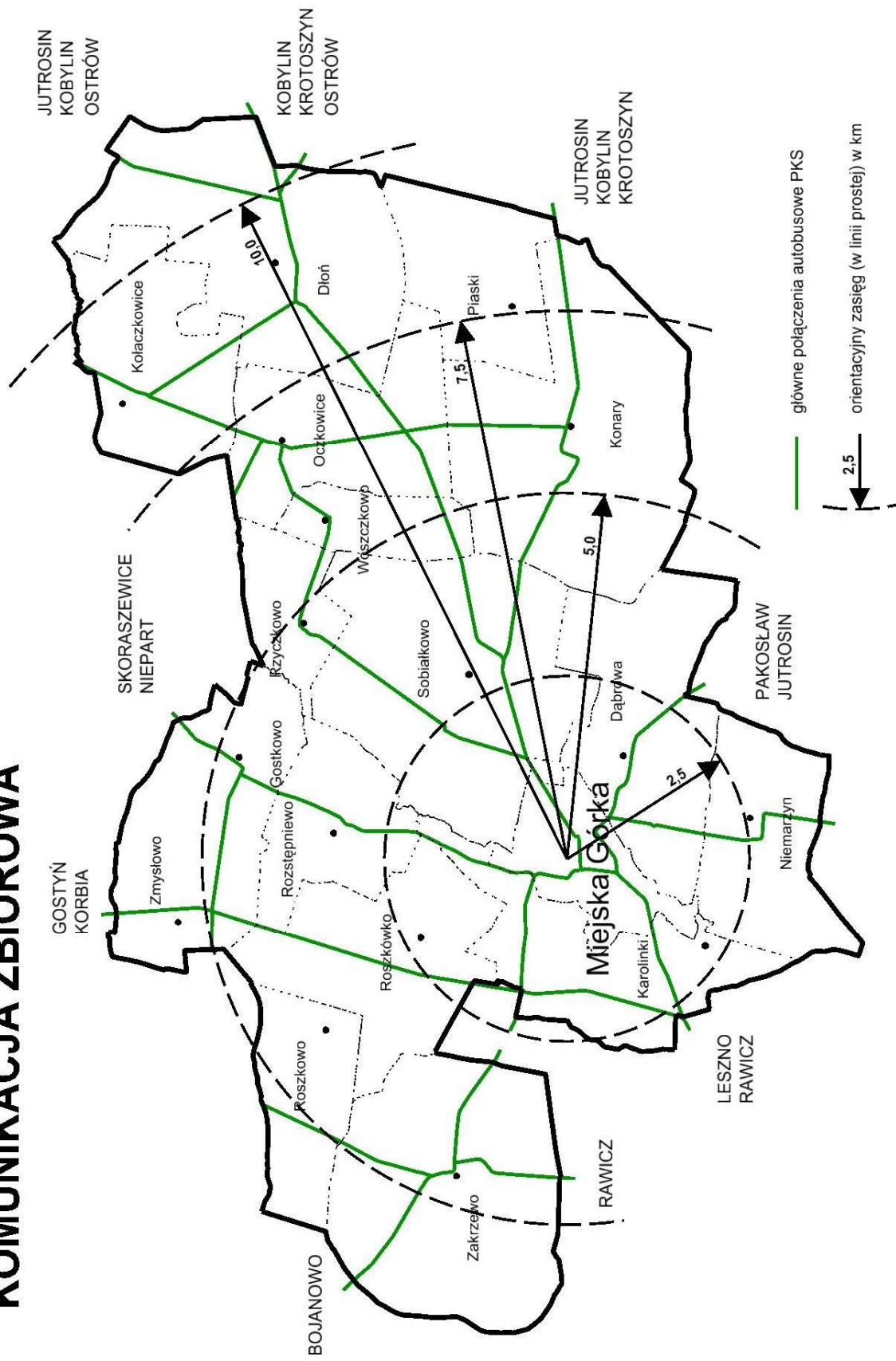
Tylko 50% miejscowości posiada przystanki autobusowe. Znajdują się one w Zakrzewie, Sobiałkowie, Rozstępniewie, Roszkówku, Roszkowie, Konarach, Dłoni oraz w mieście Miejska Górka. Zasięg przystanków R=500 m, obejmuje praktycznie całość zwartej zabudowy poszczególnych wsi. Wsie duże posiadają więcej przystanków. Miasto Miejska Górka posiada również kilka przystanków. Główny z nich (Rynek) obejmuje zasięgiem R=500 m całe centrum miasta, natomiast R=1000 m zapewnia dostępność praktycznie dla całego miasta.

Utrudnione korzystanie z komunikacji autobusowej mają jedynie oddalone i rozproszone zabudowania PGR i przysiółki: Melanowo, Huby, Zalesie, Dąbrowa.

Gmina posiada połączenia autobusowe w kierunku Leszna, Rawicza, Kobylina, Krotoszyna, Skoraszewic, Gogolewa, Gostynia, Poznania, Milicza, Jutrosina, Sów oraz z poszczególnymi miejscowościami na terenie gminy.

Kursy te zapewniają obsługę ludności. Wszystkie wsie wyposażone w przystanki autobusowe mają połączenia z ośrodkiem gminnym. Również połączenie z ośrodkiem powiatowym jest dobre. Problemem jest tylko zbyt mała częstotliwość niektórych kursów autobusowych.

KOMUNIKACJA ZBIOROWA

2. SYSTEM POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH

2.1. Powiązania zewnętrzne

Przez obszar gminy przebiegają dwie główne drogi dające gminie powiązania z systemami komunikacyjnymi:

- krajowym: **droga krajowa nr 36** Prochowice – Ostrów Wielkopolski (III klasy technicznej) - stanowi fragment ciągu drogowego od zachodniej granicy Zielona Góra -Głogów - Rawicz - Ostrów - Kalisz lub przez Wąsosz do Lubina.
- wojewódzkim: **droga wojewódzka nr 434** Łubowo -Rawicz, IV kl. technicznej, stanowiąca najprostsze połączenie w kierunku Poznania - Środy czy Wrześni.

2.2. Powiązania wewnętrzne

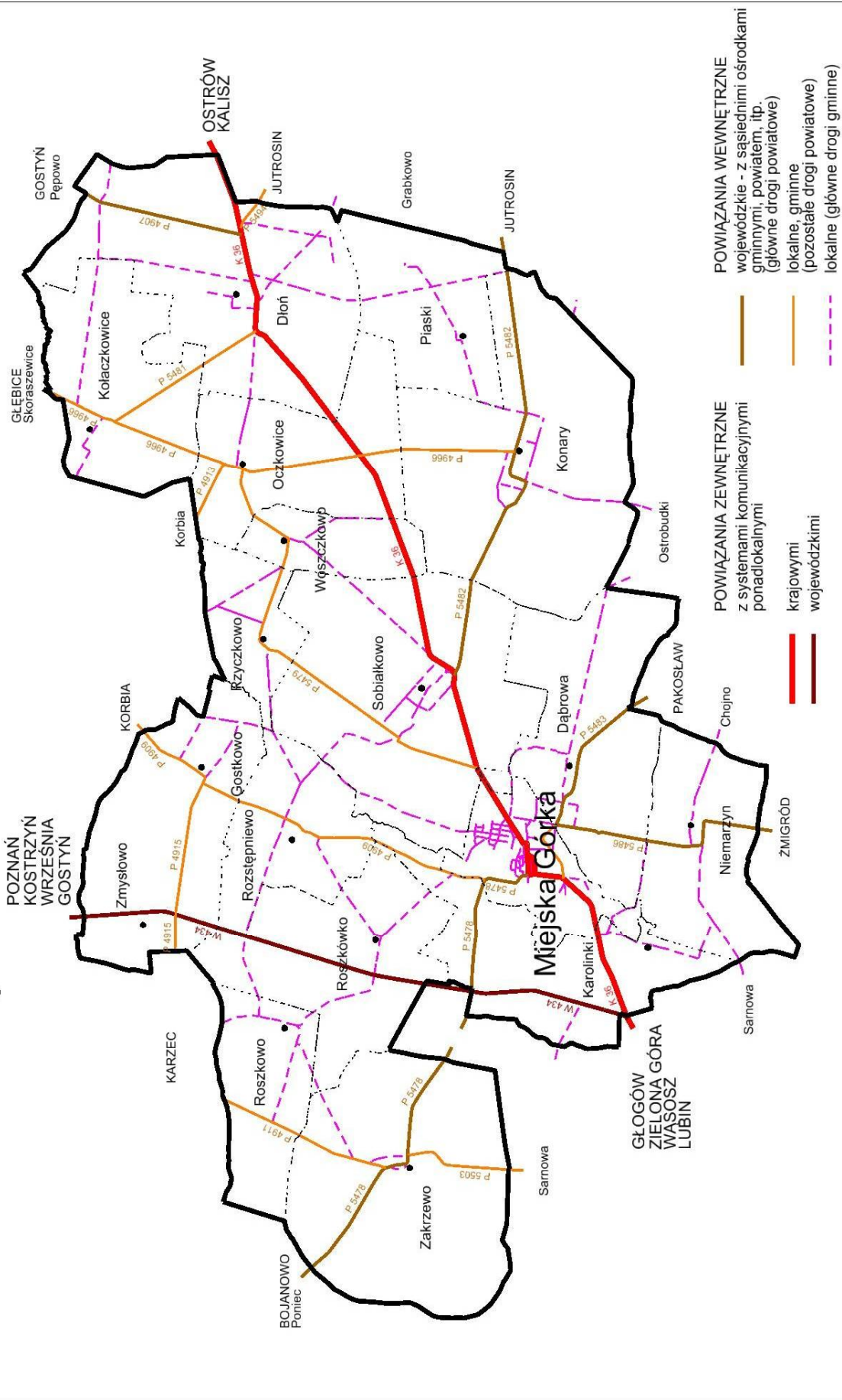
Powiązania wewnętrzne gminy, oraz z sąsiednimi gminami tworzą (oprócz ww. dróg) drogi powiatowe. Na obszarze gminy jest ich 14, jednakże tylko niektóre z nich posiadają większe znaczenia, stanowiąc „kościec” całego układu.

Są to drogi:

- 5478 Zakrzewo - Miejska Górka
- 4907 Gostyń - Pepowo - Dłoń
- 5486 Miejska Górka - Żmigród
- 5483 Miejska Górka - Chojno
- 5482 Sobiałkowo - Konary - Grątkowo

Pozostałe drogi powiatowe i gminne stanowią lokalne uzupełnienie i zagęszczenie układu komunikacyjnego.

SYSTEM POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH

3. ROZPOZNANIE UWARUNKOWAŃ

3.1. Szczegółowe uwarunkowania rozwoju.

3.1.1 Rozpatrywane czynniki i ich znaczenie.

Uwarunkowania osiągnięcia pożądanego rozwoju rozpatruje się w podziale na:

a/ Czynniki stymulujące osiągnięcia celów, w tym:

- szanse rozumiane jako uwarunkowania zewnętrzne wynikające z warunków otoczenia niezależnych od gminy
- mocne strony gminy, rozumiane jako uwarunkowania wewnętrzne w mniejszym lub większym stopniu zależne od gminy,

b/ Czynniki hamujące osiągnięcia celów, w tym:

- zagrożenie zewnętrzne
- słabe strony stanowiące uwarunkowania wewnętrzne zależne od gminy.

W działaniach organów gminy należy wykorzystywać zewnętrzne szanse i własne mocne strony, starając się zniwelować wewnętrzne słabości i zewnętrzne zagrożenia.

3.1.2 Uwarunkowania pozytywne – atuty gminy (szanse)

- Dogodne położenie miasta i gminy przy drodze krajowej 36 w bezpośrednim sąsiedztwie z siedzibą powiatu w Rawiczu,
- Dobrze wykształcony układ ciężarów, a tym samym podstawowy układ komunikacyjny tj. sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych,
- Dobre powiązania w relacjach zewnętrznych:
 - główna arteria komunikacyjna gminy droga krajowa 36

Załącze - Ostrów jest jakoby drogą zbiorczą dla całego terenu dając zarazem powiązanie wschód - zachód tj. od zachodniej granicy Zielona Góra - Głogów na wschód od Ostrowa - Kalisza i dalej,

- ww. droga 36 poprzez drogę krajową 337 daje powiązanie przez Wąsosz do Lubina,
- droga wojewódzka 434 biegnąca w sąsiedztwie miasta stanowi najprostsze połączenie przez Śrem do stolicy województwa - Poznania, jak również Środy, Wrześni, Gniezna i Kostrzyna.

■ Prawidłowe powiązania wewnętrzne:

- lokalizacja 2 dużych wsi Sobiałkowo i Dłoń przy drodze krajowej 36 zapewnia im dobrą dostępność do ośrodka gminnego m. Miejska Górka, Starostwa w Rawiczu oraz z sąsiednimi terenami,
- lokalizacja następnych 2 wsi Roszkówko i Zmysłowo przy drodze wojewódzkiej 434 zapewnia dobre połączenia jak wyżej,
- lokalizacja 3 dużych wsi Zakrzewo, Niemarzyn, Konary przy „głównych” drogach powiatowych (5478, 5486, 5482) zapewnia im dobre powiązania z ośrodkiem gminnym, oraz układem dróg krajowych i wojewódzkich dając powiązania zewnętrzne,
- lokalizacja większości pozostałych wsi (Kończakowice, Oczkowice, Woszczkowo, Rzyczkowo, Rozstępniewo, Gostkowo) przy pozostałych drogach powiatowych, co zapewnia im również dogodne powiązania.

■ Wstępnie ustalone warianty obwodnicy miasta Miejska Górka

■ Zadawalający stan drogi wojewódzkiej 434:

- w 100 % odpowiada parametrom IV klasy technicznej,

■ Stosunkowo dobra komunikacja autobusowa,

3.1.3 Uwarunkowania negatywne (bariery, konflikty, zagrożenia)

■ Brak proporcjonalnych do potrzeb wielkości środków finansowych na inwestycje i modernizacje infrastruktury komunikacyjnej.

■ Brak ciągłości standardu na całych ciągach dróg. Przeplatają się odcinki dobre, z odcinkami o złym stanie technicznym.

■ Obudowywanie dróg układu podstawowego wzdłuż, na długich odcinkach wytworzyło z nich ulice ze zwartą zabudową.

■ Przebieg drogi krajowej 36 przez „Centrum” zwartej zabudowy miasta Miejska Górka: ograniczenia modernizacji i przebudowy układu komunikacyjnego, ze względu na ochronę konserwatorską,

- nakładanie się ruchu tranzytowego na lokalny, co stwarza utrudnienie i zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, oraz zwiększa jego uciążliwość dla otaczającego zagospodarowania (w szczególności zabudowy mieszkaniowej).

-
- Zły stan dróg gminnych (na obszarze gminy)
 - 42,2% posiada nawierzchnię gruntową,
 - 37,2% posiada nawierzchnię bitumiczną,
 - pozostałe to drogi o nawierzchni tłuczniowej, brukowej i z kostki betonowej,
 - bardzo niskie parametry techniczne dróg gminnych
 - Brak linii kolejowej.

3.3. Podsumowanie

Podstawowym problemem istniejącego układu komunikacyjnego jest brak ciągłości standardu tras, tzn. nagłe utrudnienia i ograniczenia ruchu. Dotyczy to wszystkich dróg układu podstawowego, a spowodowane jest przez następujące czynniki.

- historycznie ukształtowane główne ciągi komunikacyjne przebiegają przez „centra” ośrodków osadniczych,
- rozbudowa ośrodków osadniczych przez lata i wytworzenie wzdłuż dróg zwartej zabudowy, co spowodowało, że drogi nabrały charakteru ulic,
- zbyt niskie parametry dróg i ulic przez co nie są zabezpieczone potrzeby stale wzrastającego ruchu. Na ten stan wpływ mają następujące czynniki:
 - zbyt mała szerokość jezdni - korony
 - nie normatywne łuki poziome
 - duże spadki nawierzchni
 - zbyt bliska zabudowa itp.
 - gwałtowny rozwój motoryzacji a tym samym wzrost natężenia ruchu drogowego
 - nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny, co stwarza coraz większe utrudnienia

Wszystko to powoduje w konsekwencji:

a/ szkody dla ruchu:

- brak płynności ruchu, a tym samym wydłużenie czasu przejazdu,
- zwiększone zużycie paliwa,
- zwiększony koszt transportu i szybsze zużycie sprzętu (pojazdów),

-
- większy ruch na drogach i wzrost zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,

b/ uciążliwości dla otoczenia miejscowego, szczególnie dla silnie zurbanizowanych obszarów:

- zwiększenie ruchu na ulicach (przez tranzyt) spowodowane przez przejazd wielotonowych i w rezultacie utrudnienie ruchu miejscowego (lokalnego),
- spadek bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- ograniczenie możliwości parkowania,
- zwiększone negatywne oddziaływanie ruchu na środowisko: nadmierny hałas, zanieczyszczenia spalinami,
- negatywny wpływ na substancję budowlaną.

Barierami utrudniającymi możliwości modernizacji układu komunikacyjnego są:

a/ dla sieci drogowej „zamejskiej”:

- ochrona gleb o wysokich klasach bonitacyjnych,
- rozdrobniona sieć osadnicza i tym samym konieczność przejść przez tereny zurbanizowane (skrzyżowania, zwarta zabudowa),
- własność terenów.

b/ dla dróg (ulic) w terenach zabudowanych:

- duże obszary, praktycznie całe zabytkowe „centra” historyczne ukształtowanych jednostek osadniczych, będących pod ścisłą ochroną konserwatorską (łącznie z układem komunikacyjnym),
- zwarta ciasna zabudowa (nawet jeśli nie jest ściśle chroniona) nie pozwala na przebudowę ulic do wymaganych parametrów (za małą szerokość pasa drogowego, brak widoczności na skrzyżowaniach),
- własność terenów.

VII. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

VII. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. STREFA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA

Zestawienie źródeł wykorzystanych przy opracowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Miejska Górka, w zakresie demografii, zatrudnienia, infrastruktury społecznej oraz działalności gospodarczej.

1. Ankiety informacyjne uzyskane z Urzędu Gminy w Miejskiej Górcie.
2. Rocznik statystyczny województwa leszczyńskiego - Urząd Statystyczny w Lesznie-1998 r.
3. Powiaty województwa wielkopolskiego - Urząd Statystyczny w Poznaniu -1998 rok.
4. Dane GUS, Bank Danych Regionalnych – 2008r.
5. Socjologiczna charakterystyka społeczności lokalnej gminy Miejska Górka i opis społecznych warunków realizacji projektu - Poznań 1994 rok.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.

Wykaz materiałów wykorzystanych w opracowaniu:

MATERIAŁY ARCHIWALNE

1. Miejska Górka. Studium fizjograficzne do projektu planu zespołu jednostek osadniczych gminy wzorcowej. WPU, Poznań 1974.
2. Opinia fizjograficzna gm. Bojanowo. ZPP TUP, Poznań 1986.
3. Opracowanie fizjograficzne gm. Rawicz, GEOPROJEKT-Poznań, 1986.
4. Opracowanie fizjograficzne gm. Kobylin. ZPP TUP, Poznań 1987.
5. Opracowanie fizjograficzne gm. Pępowo. ZPP TUP, Poznań 1990.
6. Program małej retencji, do roku 2015, w województwie leszczyńskim, BIPROWODMEL, Biuro Proj. Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska, Poznań 1996.
7. Regiony klimatyczne Polski (według W.Okołowicza); materiały szkol. GEOPROJEKT-Warszawa 1982.
8. Surowce mineralne województwa leszczyńskiego w aspekcie ochrony złóż i środowiska naturalnego. Gmina Miejska Górka. Zespół Badań i Ochrony Środowiska PUP „KON-REM”, Sp. zoo., Wrocław 1991.
9. Karty otworów hydrogeologicznych (z archiwum Geologa Wojewódzkiego w Lesznie).

LITERATURA:

11. Baranowska-Janota M.; Polityka przestrzenna w parkach krajobrazowych. IGPiK-Warszawa, 1993
12. Bartkowski T., Wielkopolska i Środkowe Nadodrze; PWN, Warszawa 1970 r.
13. Chmielewski T.J.; Zasady sporządzania planów ochrony parków krajobrazowych (wytyczne metodyczne i organizacyjne), MOŚŹNiL, Warszawa 1994.
14. Diagnoza stanu i kierunki działań w ochronie środowiska do roku 2010. Woj.leszczyńskie; WOŚ UW w Lesznie i Pracownia Geologiczno-Kartograficzna w Poznaniu, Leszno 1996
15. Gospodarka przestrzenna gmin. Poradnik; IGPiK o/Kraków i Fundusz Współpracy - Brytyjski Fundusz Know-How, 1996.
16. Kachniarz T., Niewiadomski Z.; Nowe podstawy prawne zagospodarowania przestrzennego. IGPiK-Warszawa, 1995.
17. Koncepcja krajowej sieci EKONET-Polska; pr. zb. pod red. A.Liro; Fundacja IUCN, Warszawa 1995.

-
18. Kondracki J., Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa 1988.
 19. Mała encyklopedia leśna, pr.zb. PWN, Warszawa 1991
 20. Problematyka przyrodnicza w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. pr. zb. pod red. M.Teisseyre-Sierpińskiej. IGPIK-Warszawa 1997.
 21. Przegląd wielkopolskich zabytków przyrody, pr.zb.PWRiL-Poznań 1966.
 22. Ptaszycka-Jackowska D., Baranowska-Janota M; Przyrodnicze obszary chronione - możliwości użytkowania; IGPIK, Warszawa 1996.
 23. Raport o stanie środowiska w woj. leszczyńskim w latach 1995-1996. WIOS, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Leszno 1997
 24. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce, w latach 1997-1998. WIOŚ, Poznań 1999.
 - 24a. Richling A., Solon I, Ekologia krajobrazu. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa 1993.
 - 24b. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu operacyjnego za rok 2009; WOIŚ, Poznań
 25. Słownik krajoznawczy Wielkopolski, pr.zb. PWN, Poznań, 1992.
 26. Stachowicz K., Podstawy prawne realizacji zasad ekorozwoju w planowaniu przestrzennym. IGPIK-Kraków, 1997.
 27. Sołowiej D., Weryfikacja ocen integralnych atrakcyjności środowiska przyrodniczego człowieka w wybranych systemach rekreacyjnych. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992.
 28. Stan środowiska w Polsce, pr.zb. IOŚ, Warszawa 1990.
 29. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Poradnik metodyczny. IGPIK-Kraków, 1996.
 30. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zalecenia do opracowania, pr. zb. pod red. S. Kozłowskiego. Fundacja Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, Krosno 1995.
 31. Szponar A., Rinke Z., Metody badań geografii fizycznej, cz.I; Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 1981
 32. Waligóra J. Ratujmy parki wiejskie, PWRiL, Poznań 1992.
 33. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin; pr. zb.IUNiG, Puławy 1981.
 34. Województwo Leszczyńskie. Informacja o stanie środowiska, pr.zb. pod red. A.Rybczyńskiego. WOŚ UW i Wydawn. Kartograficzne WITAŃSKI, Leszno 1993.
 35. Wybrane problemy ekologii krajobrazu. Mat. konferencyjne pod red. L.Ryszkowskiego i S.Bałazego; PAN, Zakład Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego, Poznań 1992.
 36. Zastawniak B., Gajdeczka-Wójcik R, Uwarunkowania przyrodnicze jako podstawa formułowania koncepcji planów przestrzennych; "Człowiek i Środowisko MKŚ-Warszawa, 1985.

MAPY:

41. Mapa topograficzna 1:50 000 (ukł.1965); PPGK 1982/83
42. Mapa topograficzna 1:25 000 (ukł.1965); PPGK 1991
43. Mapa sytuacyjno-wysokościowa 1:10 000, OPGK-Poznań, 1983/84
44. Mapa hydrograficzna 1:50 000; OPGK-Poznań 1989
45. Mapa geologiczna 1:200; Wyd.Geologiczne, Warszawa 1975
46. Mapa geomorfologiczna Polski 1:500 000; IG i PZ PAN, Warszawa
47. Mapa morfologiczna Niz. Wielkopolskiej 1:100 000, B.Krygowskiego
48. Podział hydrograficzny Polski 1:200 000; IMGW, W-wa 1980-1983
49. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce, wymagających szczególnej ochrony 1:500 000. MGI AGH, Kraków 1990

-
50. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000, IGiPZ PAN, Warszawa 1995
 51. Mapy przeglądowe siedlisk i drzewostanów. OZLP-Poznań
 52. Mapy glebowo-rolnicze 1:5 000; WBGiTR w Poznaniu
 53. Województwo wielkopolskie. Mapa administracyjna 1:500 000 Pietruska & Partner, Poznań 1998,
 54. Polska. Mapa administracyjna 1:750 000. PPWK, Warszawa 1999

3. WARTOŚCI HISTORYCZNO - KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE

1. Wizje lokalne w terenie.
2. Karty katalogowe Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
3. Materiały i opinia konserwatorska.
4. Słownik Krajoznawczy Wielkopolski.

4. ROLNICTWO.

1. Wykaz gruntów stan 1.01. 1999r. Starostwo Powiatowe w Rawiczu Wydział Geodezji
2. Ewidencja urządzeń melioracji stan na 01.01.1999 Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w Lesznie
3. Studium Zagospodarowania Województwa Leszczyńskiego 1996 - 1997
WBPP Leszno
4. Wyniki spisów rolnych w latach 1988 - 1996 opracowania WUS Leszno
5. Spis rolny 1996- 1998 WUS Leszno
6. Plony ziemiopłodów i powierzchnie zasiewów lata 1988 - 1998 WUS Leszno
7. Informacje o zagospodarowaniu gruntów Przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa lata 1995 -1998
8. Ankiety Urzędu Gminy

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

1. Materiały uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Miejskiej Górcie.
2. Wywiady terenowe.
3. Wizje lokalne w terenie.

5. KOMUNIKACJA

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

1. Wykazy i ewidencje dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.
2. RUCH DROGOWY - lata 1985, 1990, 1995 (GDDP).
3. Ewidencja pojazdów (Wielkopolski Urząd Wojewódzki - Oddział Zamiejscowy w Lesznie).
4. Informatory Urzędu Statystycznego w Lesznie z siedzibą w Kościanie.
5. Rozkład jazdy PKS.
6. Dane GUS.